

www.e-rara.ch

Diodori Siculi bibliothecae historicae quae supersunt

Diodorus

Lipsiae, [17--]

ETH-Bibliothek Zürich

Shelf Mark: Rar 8145

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-33647>

Biblos dōdekatē.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

ΔΙΟΔΩΡΟΥ
 ΤΟΥ ΣΙΚΕΛΙΩΤΟΥ
 ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ
 ΒΙΒΛΟΣ ΔΩΔΕΚΑΤΗ.

(C. 1. 2.) Expositurus hoc libro Diodorus res a bello Cyprio usque ad bellum Syracusanum (Ol. LXXXII, 3. – XCI, 1.), in Prooemio (C. 1.) res pessimas, eventus saepe optimas fieri, bello Persico declarat. Quod quum Graeciae paene interitum minaretur, ad eius universae, praesertim Atheniensium, incrementa et opes maxime valuit. Ab hoc tempore per 50 annos artium et doctrinarum studia, in primis philosophiae, eloquentiae rei que militaris, egregie floruerunt, (C. 2.) Atheniensiumque praeclara facinora, quibus Persicum imperium concusserunt, magnarumque laudes virtutum per universum orbem terrarum pro maximis celebratae sunt.

Δικαίως ἂν τις ἀπορήσειεν τὸν νοῦν ἐπιστήσας τῇ κατὰ τὸν ἀνθρώπινον βίον ἀνωμαλίᾳ· οὔτε γὰρ τῶν νομιζομένων ἀγαθῶν οὐδὲν ὁλόκληρον εὐρίσκειται δεδομένον τοῖς ἀνθρώποις, οὔτε τῶν κακῶν αὐτοτελὲς ἄνευ τινὸς εὐχρηστίας. Τοῦτου δὲ τὰς ἀποδείξεις ἐξέσται λαμβάνειν, ἐπιστήσαντας τὴν διάνοιαν ταῖς προγεγενημέναις πράξεσι, καὶ μάλιστα ταῖς μεγίσταις. Ἡ τε γὰρ Ἑξέου τοῦ Περσῶν βασιλέως ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεία, διὰ τὸ μέγεθος τῶν δυν-

νάμεων, τὸν μέγιστον φόβον ἐπέστησε τοῖς Ἕλλησιν, ὡς ἂν ὑπὲρ ἀνδραποδισμοῦ μελλόντων πολεμεῖν· καὶ προκαταδεδουλωμένοι τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδων πόλεων, πάντες ὑπέλαβον καὶ τὰς κατὰ τὴν Ἑλλάδα τῆς ὁμοίας τύχης πειραθῆσθαι. Τοῦ δὲ πολέμου παρὰ τὴν προσδοκίαν τὸ τέλος λαβόντος παρὰ δόξον, οὐ μόνον τῶν κινδύνων ἀπελύθησαν οἱ τὴν Ἑλλάδα κατοικοῦντες, ἀλλὰ καὶ δόξαν μεγάλην κατεκτήσαντο· καὶ τσαύτης εὐπορίας ἐπληρώθη πᾶσα πόλις Ἑλληνίς, ὥστε πάντας θαυμάσαι τὴν εἰς τοῦναντίον μεταβολήν. Ἀπὸ τούτων γὰρ τῶν χρόνων ἐπὶ ἔτη πενήκοντα πολλὴν ἐπίδοσιν ἔλαβεν ἡ Ἑλλὰς πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν. Ἐν τούτοις γὰρ τοῖς χρόνοις αἱ τε τέχναι διὰ τὴν εὐπορίαν ἠϋξήθησαν, καὶ τότε μέγιστοι μνημονεύονται τεχνῖται γεγονέναι· ὧν ἐστὶ Φειδίας ὁ ἀγαλματοποιός. Ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τὴν παιδείαν ἐπὶ πολὺ προέβη, καὶ φιλοσοφία προστιμήθη καὶ ῥητορικὴ, παρὰ πᾶσι μὲν Ἕλλησι, μάλιστα δὲ Ἀθηναίοις. Φιλόσοφοι μὲν γὰρ οἱ περὶ τὸν Σωκράτην καὶ Πλάτωνα καὶ Ἀριστοτέλην· ῥήτορες δὲ Περικλῆς καὶ Ἰσοκράτης, καὶ οἱ τούτου μιθηταί. Ὁμοίως δὲ καὶ ἄνδρες ἐπὶ στρατηγίᾳ διαβεβροημένοι, Μιλτιάδης, Θεμιστοκλῆς, Ἀριστείδης, Κίμων, Μυρωνίδης, ἕτεροι πλείονες, περὶ ὧν μακρόν ἂν εἴη γράφειν.

2. Μάλιστα δὲ Ἀθηναῖοι τῇ τε δόξῃ καὶ ἀνδρίᾳ προκόψαντες, διανομάσθησαν καθ' ὅλην σχεδὸν τὴν οἰκουμένην. Ἐπὶ τοσοῦτο γὰρ τὴν ἡγεμονίαν ἠϋξήσαν, ὥστε ἄνευ Ἀακεδαιμονίων καὶ Πελοποννησίων

ἰδίᾳ μεγάλαις δυνάμεισι Περσικάς καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν κατήγωνίσαντο, καὶ τὴν περιβόητον Περσῶν ἡγεμονίαν ἐπὶ τοσοῦτον ἐταπείνωσαν, ὥστε ἀναγκάσαι πάσας τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν πόλεις ἐλευθερώσαι κατὰ συνθήκας. Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἀκριβέστερον τὰ κατὰ μέρος ἀνεγράψαμεν ἐν δυοὶ βίβλοις, ταύτῃ τε καὶ τῇ πρὸ ταύτης· νυνὶ δὲ ἐπὶ τὰς προκειμένας πράξεις τρεψόμεθα, προδιορίσαντες τοὺς οἰκείους τῇ γραφῇ χρόνους. Ἐν μὲν οὖν τῇ πρὸ ταύτης βίβλῳ τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῆς Ξέρξου στρατείας ποιησάμενοι, διήλθομεν τὰς κοινὰς πράξεις ἐπὶ τὸν προηγούμενον ἐνιαυτὸν τῆς Ἀθηναίων στρατείας ἐπὶ Κύπρον, Κίμωνος ἡγουμένου· ἐν ταύτῃ δὲ ἀπὸ τῆς Ἀθηναίων στρατείας ἐπὶ Κύπρον ποιησάμενοι, διέξιμεν ἕως ἐπὶ τὸν ψηφισθέντα πόλεμον ὑπὸ Ἀθηναίων πρὸς Συρακουσίους.

(C. 3.) Olymp. LXXXII, 3. a. C. 448. Arch. Euthydemo, Coss. L. Quintio Cincinnato et M. Fabio Vibulano, post bellum pro Aegyptiis infelicitè gestum (cf. i. XI, 77.), novum bellum, pro Graecorum in Asia libertate, Persis inferunt Athenienses. Cimon, classi praefectus, Persas in Cypro adoritur (unde bello nomen Cyprio inditum), et postquam maris sibi imperium vindicasset, hostes, Artabazo et Megabyzo ducibus dimicantes, auxiliisque e Phoenicia et Cilicia auctos, victricibus copiis fundit. Sed alter classis praefectus, Anaxiocrates, heroice occubuit.

3. Ἐπ' ἀρχοντος γὰρ Ἀθήνησιν Εὐθυδήμου Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Λεύκιον Κοῦντιον Κικιννάτιον καὶ Μάρκον Φάβιον Οὐΐβουλαιόν· ἐπὶ δὲ τούτων Ἀθηναῖοι διαπεπολεμηκότες ὑπὲρ Αἰγυπτίων πρὸς Πέρσας, τὰς ναῦς ἀπάσας ἀπολωλεκότες ἐν τῇ λεγομένῃ Προσωπίτιδι νήσῳ, βραχὺν χρόνον διαλιπόντες, ἔγνωσαν πάλιν πολεμεῖν τοῖς Πέρσαις

ὑπὲρ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλλήνων· καταρτίσαντες
 δὲ στόλον διακοσίων τριηρῶν, καὶ στρατηγὸν ἐλόμε-
 νοι Κίμωνα τὸν Μιλτιάδου, προσέταξαν πλεῖν ἐπὶ
 Κύπρον, καὶ διαπολεμεῖν τοῖς Πέρσαις. Ὁ δὲ Κί-
 μων ἀναλαβὼν τὸν στόλον κεκοσμημένον ἀνδρῶν τε
 ἀρεταῖς καὶ χορηγίαις δαψιλέσιν, ἔπλευσεν εἰς τὴν
 Κύπρον. Κατ' ἐκείνους δὲ τοὺς καιροὺς τῶν Περσι-
 κῶν δυνάμεων ἐστρατήγουν Ἀρτάβαζος καὶ Μεγά-
 βυζος. Καὶ Ἀρτάβαζος μὲν τὴν ἡγεμονίαν ἔχων, ἐν
 τῇ Κύπρῳ διέτριβεν, ἔχων τριῆρεις τριακοσίας· Με-
 γάβυζος δὲ περὶ τὴν Κιλικίαν ἐστρατοπέδευε, πεζι-
 κὰς ἔχων δυνάμεις, ὧν ὁ ἀριθμὸς ἦν τριάκοντα μυ-
 ριάδων. Ὁ δὲ Κίμων καταπλεύσας εἰς τὴν Κύπρον,
 καὶ θαλαττοκρατῶν, Κίτιον μὲν καὶ Μαλὸν ἐξεπο-
 λιόρησε, καὶ τοῖς κρατηθεῖσι φιλανθρωπῶς προση-
 νέχθη· μετὰ δὲ ταῦτα ἐκ Κιλικίας καὶ Φοινίκης
 προσφερομένων τριηρῶν τῇ νήσῳ, Κίμων ἐπαναχθεὶς
 καὶ πόλεμον συγκρούσας, πολλὰς μὲν τῶν νεῶν κα-
 τέδυσεν, ἑκατὸν δὲ σὺν αὐτοῖς τοῖς ἀνδράσιν εἴλε, τὰς
 δὲ λοιπὰς μέχρι τῆς Φοινίκης κατεδίωξεν. Οἱ μὲν οὖν
 Πέρσαι ταῖς ὑπολειφθεῖσαις ναυσὶ κατέφυγον εἰς
 τὴν γῆν, καθ' ὃν τόπον ἦν Μεγάβυζος ἐστρατοπε-
 δευκὼς μετὰ τῆς Περσικῆς δυνάμεως· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι
 προσπλεύσαντες, καὶ τοὺς στρατιώτας ἐκβιβάσαντες,
 συνῆψαν μάχην, καθ' ἣν Ἀναξικράτης μὲν ὁ ἑτερος
 τῶν στρατηγῶν, λαμπρῶς ἀγωνισάμενος, ἥρωϊκῶς
 κατέστρεψε τὸν βίον· οἱ δὲ ἄλλοι κρατήσαντες τῇ
 μάχῃ, καὶ πολλοὺς ἀνελόντες, ἐπανῆλθον εἰς τὰς
 ναῦς. Μετὰ δὲ ταῦτα Ἀθηναῖοι πάλιν ἀπέπλευσαν

εἰς τὴν Κύπρον. Ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τὸ
 πρῶτον ἔτος τοῦ πολέμου.

(C. 4.) Olymp. LXXXII, 4. a. C. 447. Arch. Pedico, Coss.
 M. Valerio Laetuca et Sp. Verginio Tricosto, Athenienses Salami-
 niis adeo instant, ut rex Artaxerxes, suorum in Cypro cladibus au-
 ditis, pacis conditiones petere praefectos inbeat. Mittunt Atheni-
 enses legatos, quorum princeps Callias Hipponiei. Pacis conditio-
 nes, sub quibus bellum finitum. Cimon, morbo correptus, in Cypro
 obiit.

4. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθηῆνσι Πεδιέως Ῥωμαῖοι
 μὲν κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Οὐσλέριον Λακτοῦ-
 καν καὶ Σπόριον Οὐεργίνιον Τρίκοστον· ἐπὶ δὲ τού-
 των Κίμων ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς θαλασσο-
 κρατῶν ἐχειροῦτο τὰς κατὰ τὴν Κύπρον πόλεις. Ἐν
 δὲ τῇ Σαλαμῖνι Περσικῆς φρουρᾶς οὔσης ἀξιολόγου,
 καὶ βελῶν καὶ ὅπλων παντοδαπῶν, ἔτι δὲ σίτου καὶ
 τῆς ἄλλης παρασκευῆς γεμούσης τῆς πόλεως, ἔκρινε
 συμφέρειν ταύτην ἐκπολιορκῆσαι. Οὕτω γὰρ ὑπε-
 λάμβανε μάλιστα τῆς τε Κύπρου πάσης ῥαδίως κυ-
 ριεύσειν, καὶ τοὺς Πέρσας καταπλήξεσθαι, βοηθεῖν
 μὲν τοῖς Σαλαμινίοις μὴ δυναμένους, διὰ τὸ θαλασ-
 τοκρατεῖν τοὺς Ἀθηναίους, ἐγκαταλιπόντας δὲ τοὺς
 συμμάχους καταφρονηθήσεσθαι· καθόλου δὲ τὸν
 ὅλον πόλεμον προκριθήσεσθαι, τῆς Κύπρου πάσης
 βία χειρωθείσης· ὅπερ καὶ συνέβη γενέσθαι. Οἱ μὲν
 γὰρ Ἀθηναῖοι συστησάμενοι πολιορκίαν πρὸς τῇ
 Σαλαμῖνι, καθ' ἡμέραν προσβολὰς ἐποιοῦντο· οἱ δ'
 ἐν τῇ πόλει στρατιῶται, ἔχοντες βέλη καὶ παρασκευήν,
 ῥαδίως ἀπὸ τῶν τειχῶν ἠμύνοντο τοὺς πολιορκοῦν-
 τας. Ἀρταξέρξης δὲ ὁ βασιλεὺς, πυθόμενος τὰ πε-
 ρὶ τὴν Κύπρον ἐλαττώματα, καὶ βουλευσάμενος με-

τὰ τῶν φίλων περὶ τοῦ πολέμου, ἔκρινε συμφέρειν εἰρήνην συνθῆσθαι πρὸς τοὺς Ἕλληνας. Ἐγραψε τοίνυν τοῖς περὶ Κύπρον ἡγεμόσι καὶ σατράπαις, ἐφ' οἷς ἂν δύναντο συλλύσασθαι πρὸς τοὺς Ἕλληνας. Διόπερ οἱ περὶ τὸν Ἀρτιάβαζον καὶ Μεγάβυζον ἔπεμψαν εἰς τὰς Ἀθήνας πρεσβευτὰς τοὺς διαλεξομένους περὶ συλλύσεως. Ἑτακουσάντων δὲ τῶν Ἀθηναίων καὶ πεμψάντων πρέσβεις αὐτοκράτορας, ὧν ἡγεῖτο Καλλίας ὁ Ἱππολίκου, ἐγένοντο συνθήκαι περὶ τῆς εἰρήνης τοῖς Ἀθηναίοις καὶ τοῖς συμμάχοις πρὸς τοὺς Πέρσας, ὧν ἐστὶ τῶν κεφάλαια ταῦτα· αὐτονομίους εἶναι τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδας πόλεις ἀπάσας, τοὺς δὲ τῶν Περσῶν σατράπας μὴ καταβαίνειν ἐπὶ θάλατταν κατωτέρω τριῶν ἡμερῶν ὁδόν, μηδὲ ναῦν μακρὰν πλεῖν ἐντὸς Φασηλίδος καὶ Κυανέων· ταῦτα δὲ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν στρατηγῶν ἐπιτελοῦντων, μὴ στρατεῦειν Ἀθηναίους εἰς τὴν χώραν, ἧς Ἀρταξέρξης βασιλεὺς ἄρχει. Συντελεσθεῖσιν δὲ τῶν σπονδῶν, Ἀθηναῖοι τὰς δυνάμεις ἀπήγαγον ἐκ τῆς Κύπρου, λαμπρὰν μὲν νίκην νενικηκότες, ἐπιφανεστάτας δὲ συνθήκας πεποιημένοι. Συνέβη δὲ καὶ τὸν Κίμωνα περὶ τὴν Κύπρον διατρέβοντα νόσῳ τελευτῆσαι.

(C. 5.) Olymp. LXXXIII. 1. a. C. 446. Arch. Philisco, Coss. T. Romilio Vaticano et C. Velurio Cicurino, Megarenses, qui ad Lacedaemonios defecerant, ab Atheniensibus bello domantur.

5. Ἐπ' ἄρχοντος δὲ Ἀθήνησι Φιλίσκου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Τίτον Ῥωμίλιον Βατικανὸν καὶ Γάϊον Οὐτετούριον Κιχώριον, Ἱπλεῖοι δὲ ἤγαγον Ὀλυμπιάδα τρίτην πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα, καθ' ἣν

ἐνίκα στάδιον Κρίσων Ἰμεραῖος. Ἐπὶ τούτων Μεγαρεῖς μὲν ἀπέστησαν ἀπὸ Ἀθηναίων, καὶ πρὸς Λακεδαιμονίους διαπρεσβευσάμενοι, συμμαχίαν ἐποίησαν· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι παροξυνθέντες, ἐξέπεμψαν στρατιώτας εἰς τὴν τῶν Μεγαρέων χώραν, καὶ τὰς κτήσεις διασπάσαντες, πολλῆς ὠφελείας κύριοι κατέστησαν. Τῶν δ' ἐκ τῆς πόλεως βοηθοῦντων τῇ χώρᾳ, συνέστη μάχη, καθ' ἣν οἱ Ἀθηναῖοι νικήσαντες, συνεδίωξαν τοὺς Μεγαρεῖς ἐντὸς τῶν τειχῶν.

(C. 6.) Olymp. LXXXIII, 2. a. C. 445. Arch. Timarchide, Coss. Sp. Tarpeio et A. Aterio Fontinali, Lacedaemonii incursionibus Atticam vastant. Tolmides, Athen. dux, Chaeroneam capit. Mox proelio victi ad Coroneam Athenienses, pro redimendis captivis omnes Boeotiae urbes restituere in libertatem coguntur.

6. Ἐπ' ἄρχοντος δὲ Ἀθήνησι Τιμαρχίδου Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Σπύριον Ταρπέιον καὶ Αὐλὸν Ἀσιέριον Φοντίνιον· ἐπὶ δὲ τούτων Λακεδαιμόνιοι μὲν εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐμβαλόντες, ἐπόρθησαν πολλὴν χώραν, καὶ τῶν φρουρῶν τινὰ πολιορκήσαντες, ἐπανῆλθον εἰς τὴν Πελοπόννησον· Τολμίδης δὲ ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς εἰς Χαιρώνειαν. Τῶν δὲ Βοιωτῶν συστραφέντων καὶ τοῖς περὶ τὸν Τολμίδην ἐνεδρευσάντων, ἐγένετο μάχη κατεργαζομένη περὶ τὴν Κορώνειαν, καθ' ἣν Τολμίδης μὲν μαχόμενος ἀνῆρέθη, τῶν δὲ ἄλλων Ἀθηναίων οἱ μὲν κατεκόπησαν, οἱ δὲ ζῶντες ἐλήφθησαν. Τηλικαύτης δὲ συμφορᾶς γενομένης τοῖς Ἀθηναίοις, ἠναγκάσθησαν ἀφείναι τὰς πόλεις ἀπάσας τὰς κατὰ τὴν Βοιωτίαν αὐτονομοῦν εἶναι, εἰὰν τοὺς αἰχμαλώτους ἀπολάβωσιν.

(C. 7.) Olymp. LXXXIII, 3. a. C. 444. Arch. Callimachio, Coss. S. Quinctilio et P. Curiatio Tergemino, quum multae civitates ab Atheniensibus post acceptam cladem deficerent; Pericles Euboeam sub imperium redigit, urbem Hestiacorum expugnat, caeterosque timore ad obsequium cogit. Inde triginta annorum induciae factae.

7. Ἐπ' ἀρχοντος δὲ Ἀθήνησι Καλλιμάχου Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Σεξτον Κοῦντιον Τριγέμινον· ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ τὴν Ἑλλάδα τεταπεινωμένων τῶν Ἀθηναίων, διὰ τὴν ἐν Βοιωτίᾳ περὶ Χαιρώνειαν ἦταν, ἀφίσταντο πολλαὶ τῶν πόλεων ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων. Μάλιστα δὲ τῶν κατοικούντων τὴν Εὐβοίαν νεωτεριζόντων, Περικλῆς αἰρεθεὶς στρατηγός, ἐστράτευσεν ἐπὶ τὴν Εὐβοίαν μετὰ δυνάμεως ἀξιολόγου, καὶ τὴν μὲν πόλιν τῶν Ἑστιάεων ἐλὼν κατὰ κράτος, ἐξώκισε τοὺς Ἑστιάεις ἐκ τῆς πατρίδος, τὰς δ' ἄλλας καταπληξάμενος, ἡνάγκασε πάλιν πειθαρχεῖν Ἀθηναίοις. Σπονδὰς δ' ἐποίησαν τριακονταετῆς, Καλλίου καὶ Χάρητος συνθεμένων, καὶ τὴν εἰρήνην βεβαιωσάντων.

(C. 8.) Exarsit eodem tempore in Sicilia bellum inter Syracusanos et Agrigentinos ob Ducetium regem. Quem quum Syracusani, inconsultis Agrigentinis, vita donassent (cf. XI, 92.): ille, spreta pactorum fide, cum magna hominum turba in Siciliam redierat, novas sedes quaerens. Victores Syracusani. Tandem pax componitur.

8. Κατὰ δὲ τὴν Συρακουσίῳις πρὸς Ἀκραγαντίνους συνέστη πόλεμος διὰ τοιαύτας αἰτίας. Συρακοῦσιοι καταπολεμήσαντες Δουκέτιον δυνάστην τῶν Σικελῶν, καὶ γενόμενον ἱκέτην ἀπολύσαντες τῶν ἐγκλημάτων, ἀπέδειξαν αὐτῷ τὴν τῶν Κορινθίων πόλιν οἰκητήριον. Οὗτος δὲ ὀλίγον χρόνον μέινας ἐν τῇ Κορίνθῳ, τὰς ὁμολογίας ἔλυσε, καὶ προσποιησά-

μενος χρησμόν ὑπὸ τῶν θεῶν ἑαυτῷ δεδοσθαι, κτίσαι τὴν Καλὴν Ἀκτὴν ἐν Σικελίᾳ, κατέπλευσεν εἰς τὴν νῆσον μετὰ πολλῶν οἰκητόρων· συνεπελάβοντο δὲ καὶ τῶν Σικελῶν τινές, ἐν οἷς ἦν καὶ Ἀρχωνίδης ὁ τῶν Ἑρβιταίων δυναστεύων. Οὗτος μὲν οὖν περὶ τὸν οἰκισμόν τῆς Καλῆς Ἀκτῆς ἐγένετο· Ἀκραγαντινοὶ δέ, ἅμα μὲν φθονοῦντες τοῖς Συρακουσίοις, ὅμα δ' ἐγκαλοῦντες αὐτοῖς, ὅτι Δουκέτιον ὄντα κοινὸν πολέμιον διέσωσαν ἄνευ τῆς Ἀκραγαντίνων γνώμης, πόλεμον ἐξήνεγκαν τοῖς Συρακουσίοις. Σχιζομένων δὲ τῶν Σικελικῶν πόλεων, καὶ τῶν μὲν τοῖς Ἀκραγαντινοῖς, τῶν δὲ τοῖς Συρακουσίοις συστρατευόντων, ἡθροίσθησαν παρ' ἀμφοτέρων δυνάμεις ἀξιόλογοι. Φιλοτιμίας δὲ μεγάλης γενομένης ταῖς πόλεσιν, ἀντιστρατοπέδευσαν ἀλλήλοις περὶ τὸν Ἰμέραν ποταμόν, καὶ γενομένης παρατάξεως, ἐνίκησαν οἱ Συρακούσιοι, καὶ τῶν Ἀκραγαντίνων ἀνείλον ὑπὲρ τοὺς χίλιους. Μετὰ δὲ τὴν μάχην, διαπρεσβευσάμενων περὶ συνθέσεως τῶν Ἀκραγαντίνων, οἱ Συρακούσιοι συνέθεντο τὴν εἰρήνην.

(C. 9.) In Italia Thurium conditum, per hanc occasionem. Sybaritae, quod hominum multitudine exuberarent, suadente Telyce demagogo, 50 cives, opibus exultos, urbe eiecerant. Qui quum Crotona confugissent, a Crotoniatisque, auctore Pythagora, in fidem essent recepti: Sybaritae contra hos bellum movent, Milone athleta duce fusi.

9. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Σικελίαν ἐν τούτοις ἦν. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν συνέβη κτισθῆναι τὴν τῶν Θουρίων πόλιν, δι' αἰτίας τοιαύτας. Ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις Ἑλλήνων κτισάντων κατὰ τὴν Ἰταλίαν πόλιν Σύβαριν, συνέβη ταύτην λαβεῖν ταχεῖαν αὖ-

ξησιν διὰ τὴν ἀρετὴν τῆς χώρας· κειμένης γὰρ ἀνά
 μέσον δυοῖν ποταμῶν, τοῦ τε Κράθιος καὶ τοῦ Συ-
 βήριος, (ἀφ' οὗ ταύτης ἔτυχε τῆς προσηγορίας,) οἱ
 κατοικισθέντες, νεμόμενοι πολλὴν καὶ καρποφόρον
 χώραν, μεγάλους ἐκτίσαντο πλούτους· πολλοῖς δὲ
 μεταδιδόντες τῆς πολιτείας, ἐπὶ τοσοῦτον προσέβη-
 σαν, ὥστε δόξαι πολὺ προσεchein τῶν κατὰ τὴν Ἰταλίαν
 οἰκούντων· πολυανθρωπία τε τοσοῦτον διήνεγκαν,
 ὥστε τὴν πόλιν ἔχειν πολιτῶν τριάκοντα μυριάδας.
 Γενόμενος δὲ παρ' αὐτοῖς δημαγωγὸς Τῆλυς, καὶ
 κατηγορῶν τῶν μεγίστων ἀνδρῶν, ἔπεισε τοὺς Συ-
 βηρίτας φυγαδεῦσαι τοὺς εὐπορωτίτους τῶν πολι-
 τῶν πεντακοσίους, καὶ τὰς οὐσίας αὐτῶν δημεῦσαι.
 Τῶν δὲ φυγάντων παρελθόντων εἰς Κροτώνα, καὶ
 καταφυγόντων ἐπὶ τοὺς εἰς τὴν ἀγορὰν βωμούς, ὁ
 μὲν Τῆλυς ἐξέπεμψε πρεσβευτὰς πρὸς τοὺς Κροτω-
 νιάτας, οἷς ἦν πρότεταχμένον, ἢ τοὺς φυγάδας ἐκ-
 δοῦναι, ἢ πόλεμον προσδέχεσθαι. Συναχθείσης δὲ
 ἐκκλησίας, καὶ προτεθείσης βουλῆς, πότερον χρὴ
 τοὺς Ἰταλιώτας ἐκδοῦναι τοῖς Συβαρίταις, ἢ πόλε-
 μον ὑπομεῖναι πρὸς δυνατωτέρους· ἀπορουμένης τε
 τῆς συγκλήτου καὶ τοῦ δήμου, τὸ μὲν πρότερον ἐξόρε-
 πε ταῖς γνώμας τὸ πλῆθος πρὸς τὴν ἀπόδοσιν τῶν
 ἱκετῶν, διὰ τὸν πόλεμον· μετὰ δὲ ταῦτα Πυθαγό-
 ρου τοῦ φιλοσόφου συμβουλευσάντος σώζειν τοὺς
 ἱκέτας, μετέπεσον ταῖς γνώμας, καὶ τὸν πόλεμον
 ὑπὲρ τῆς τῶν ἱκετῶν σωτηρίας ἀνείλοντο. Στρατευ-
 σάντων δ' ἐπ' αὐτοὺς τῶν Συβαριτῶν τριάκοντα
 μυριάσιν, ἀντετάχθησαν οἱ Κροτωνιάται δέκα μυ-

ριάσι, Μίλωνος τοῦ ἀθλητοῦ ἡγουμένου, καὶ διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς τοῦ σώματος ῥώμης πρώτου τρεψαμένου τοὺς καθ' αὐτὸν τεταγμένους. Ὁ γὰρ ἀνὴρ οὗτος ἐξάκις Ὀλύμπια νενικηκώς, καὶ τὴν ἀλκὴν ἀκόλουθον ἔχων τῇ κατὰ τὸ σῶμα φύσει, λέγεται πρὸς τὴν μάχην ἀπαντῆσαι κατεστεφανωμένος μὲν τοῖς Ὀλυμπιακοῖς στεφάνοις, διεσκευασμένος δὲ εἰς Ἡρακλέους σκευὴν, λεοντῇ καὶ ῥοπάλῳ· αἵτιον δὲ γινόμενον τῆς νίκης θαυμασθῆναι παρὰ τοῖς πολίταις.

(C. 10.) Inde urbs Sybaris ex eis Ol. LXVII, 3. Post 58 annos Thessali quidam in eam habitandam concedunt, sed quinquennio vix transacto, a Crotoniatis expelluntur. Tum exules Sybaritae, ab Atheniensibus adiuti, novam coloniam, quam Delphicum oraculum ampliorem fecerat, eo deducunt, ac prope Sybarin deletam, ad fontem Thurium, Thurium urbem, quatuor plateis discretam, pulcre exstruunt.

10. Τῶν δὲ Κροτωνιατῶν διὰ τὴν ὀργὴν ζωγρεῖν μὲν μηδένα βουληθέντων, πάντας δὲ κατὰ τὴν φύγην τοὺς ὑποπεσόντας ἀποκτείνοντων, οἱ πλείους κατεκόπησαν· τὴν δὲ πόλιν διήρπασαν, καὶ παντελῶς ἔρημον ἐποίησαν. Ὑστερον δὲ ἔτι σιν ὁκτὼ πρὸς τοῖς πεντήκοντα Θετταλοὶ συνώκισαν, καὶ μετ' ὀλίγον ὑπὸ Κροτωνιατῶν ἐξέπεσον, πέντε ἔτι σιν ὕστερον τοῦ δευτέρου συνοικισμού, κατὰ τοὺς ὑποκειμένους καιροὺς. Ἐπ' ἀρχοντος δ' Ἀθήνησι Καλλιμάχου συνώκισθη, καὶ μετὰ βραχὺ μετασταθεῖσα εἰς ἕτερον τόπον, προσηγορίας ἐτέρας ἔτυχε, κτιστῶν γενομένων Λάμπωνος καὶ Ξενοκρίτου, τοῦτον τὸν τρόπον. Οἱ γὰρ τὸ δεῦτερον ἐκπεσόντες ἐκ τῆς πατρίδος Συβαρίται, πρέσβεις ἔπεμψαν εἰς τὴν Ἑλλά-

δια πρὸς Λακεδαιμονίους καὶ Ἀθηναίους, ἀξιοῦντες
 συνεπιλαβέσθαι τῆς καθόδου, καὶ κοινωνῆσαι τῆς
 ἀποικίας. Λακεδαιμόνιοι μὲν οὖν οὐ προσέσχον αὐ-
 τοῖς· Ἀθηναῖοι δὲ συμπράξιν ἐπαγγειλόμενοι, δε-
 κα ναῦς πληρώσαντες, ἀπέστειλαν τοῖς Συβαρίταις,
 ὧν ἡγεῖτο Αἰάπων τε καὶ Ξερόκριτος· ἐκήρυξαν δὲ
 κατὰ τὰς ἐν Πελοποννήσῳ πόλεις, κοινοποιούμενοι
 τὴν ἀποικίαν τῷ βουλευμένῳ μετέχειν τῆς ἀποικίας.
 Ἑπακουσάντων δὲ πολλῶν, καὶ λαβόντων χρησμόν
 παρὰ τοῦ Απόλλωνος, ὅτι δεῖ κτίσαι πόλιν αὐτοῦς
 ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ, ὅπου μέλλουσιν οἰκεῖν μέτριον
 ὕδωρ πίνοντες, ἀμετροῇ δὲ μάζαν ἔδοντες· κατέπλευ-
 σαν εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ καταντήσαντες εἰς τὴν Σύ-
 βαριν, ἐξήτουν τόπον, ὃν ὁ θεὸς ἦν προστεταχὼς
 κατοικεῖν. Εὐρόντες δὲ οὐκ ἄποθεν τῆς Συβαρίως
 κρήνην ὀνομαζομένην Θουρίαν, ἔχουσιν αὐλὸν χάλ-
 κρον, ὃν ἐκάλουν οἱ ἐγχώριοι μέδιμνον· νομίσαντες
 εἶναι τοῦτον τὸν τόπον τὸν δηλούμενον ὑπὸ τοῦ
 θεοῦ, περιέβαλον τεῖχος, καὶ κτίσαντες πόλιν, ὠνό-
 μασαν ἀπὸ τῆς κρήνης Θούριον. Τὴν δὲ πόλιν διε-
 λόμενοι, κατὰ μὲν μῆκος, εἰς τέσσαρας πλατείας, ὧν
 καλοῦσι τὴν μὲν μίαν, Ἡράκλειαν, τὴν δὲ, Ἀφροδι-
 σιάδα, τὴν δὲ, Ὀλυμπιάδα, τὴν δὲ, Διονυσιάδα·
 κατὰ δὲ τὸ πλάτος, διεῖλον εἰς τρεῖς πλατείας, ὧν ἡ
 μὲν ὠνομάσθη Ἡρώα, ἡ δὲ, Θουρία, ἡ δὲ, Θουρίνα.
 Ἐπὶ δὲ τούτων τῶν στενωπῶν πεπληρωμένων ταῖς
 οἰκίαις, ἡ πόλις ἐφαίνετο καλῶς κατεσκευάσθαι.

(C. 11.) Sed mox exorta est inter Thurios discordia, antiquis civibus novos colonos despicantibus. Caeduntur illi: hi rempubl. melius ordinant, incolas multos e Graecia arcessunt, cum Crotoniatis amicitiam iungunt, cives in decem tribus digerunt, et a sua quamque gente appellant. Legislator deligitur Charondas, qui et ex aliorum populorum legibus utilissimas exceperit, et novas ipso sapienter excogitavit.

11. Ὀλίγον δὲ χρόνον δημονοήσαντες οἱ Θούριοι, στάσει μεγάλη περιέπεσον, οὐκ ἀλόγως. Οἱ γὰρ προϋπάρχοντες Συβαρίται τὰς μὲν ἀξιολογωτάτας ἀρχάς ἑαυτοῖς προσένεμον, τὰς δ' εὐτελεῖς τοῖς ὕστερον προσγεγραμμένοις πολίταις· καὶ τὰς γυναῖκας ἐπιθύειν τοῖς θεοῖς ᾤοντο δεῖν πρώτας μὲν τὰς πολίτιδας, ὑστέρας δὲ τὰς μεταγενεστέρας· πρὸς δὲ τούτοις τὴν μὲν συνεγγυς τῇ πόλει χώραν κατεκλήρουσιν ἑαυτοῖς, τὴν δὲ πόρρω κειμένην τοῖς ἐπὶ ἡλυσιν. Γενομένης δὲ διαφορᾶς διὰ τὰς εἰρημύνας αἰτίας, οἱ προσγραφέντες ὕστερον πολῖται, πλείους καὶ κρείττονες ὄντες, ἀπέκτειναν σχεδὸν ἅπαντας τοὺς προϋπάρχοντας Συβαρίτας, καὶ τὴν πόλιν αὐτοὶ κατέκρησαν. Πολλῆς δὲ οὔσης καὶ καλῆς χώρας, οἰκήτορας ἐκ τῆς Ἑλλάδος μεταπεμφάμενοι συχνούς, διενείμαντο τὴν πόλιν, καὶ τὴν χώραν ἐπίσης ἔνεμον. Οἱ δὲ διαμένοντες, ταχὺ πλούτους μεγάλους ἐκτήσαντο, καὶ πρὸς τοὺς Κροτωνιάτας φιλίαν συνθέμενοι, καλῶς ἐπολιτεύοντο. Συστησάμενοι δὲ πολίτευμα δημοκρατικόν, διεῖλον τοὺς πολίτας εἰς δέκα φυλάς, καὶ τὰς προσηγορίας ὑπάσας περιέθηκαν ἐκ τῶν ἐθνῶν, τρεῖς μὲν ἀπὸ τῶν ἐκ Πελοποννήσου συναχθέντων, ὀνομάσαντες Ἀρκάδα, καὶ Ἀχαΐδα, καὶ Ἥλειαν· τὰς ἑσας δὲ ἀπὸ τῶν ἔξωθεν δημοσίων, Βοιωτίαν, Ἀμφικτυονίδα, Δωρίδα· τὰς δὲ λοιπὰς

τέσσαρας ἀπὸ τῶν ἄλλων γενῶν, Ἰάδα, Ἀθηναῖδα, Εὐβοῖδα, Νησιῶται. Εἵλοντο δὲ καὶ νομοθέτην τὸν ἄριστον τῶν ἐν παιδείᾳ θαυμαζομένων πολιτῶν Χαρώνδαν. Οὗτος δὲ ἐπισκεψάμενος τὰς ἀπάντων νομοθεσίας, ἐξελέξατο τὰ κράτιστα καὶ κατέταξεν εἰς τοὺς νόμους· πολλὰ δὲ καὶ ἴδια παρεπινοήσάμενος ἐξεῦρε, περὶ ὧν οὐκ ἀνοίκειόν ἐστι ἐτιμνησθῆναι, πρὸς διόρθωσιν τῶν ἀναγινωσκόντων.

(C. 12.) *Harum legum exempla: Qui novercam liberis superinduxerat, eum e senatu consilioque patriae summovit. Calumniatorem myrica coronatum per urbem iussit circumduci. Veluit, ne quis malorum consortio uteretur, actionemque pravae societatis instituit. Sanxit, ut omnes civitatis filii bonis literis instituerentur, civitate stipendia magistris erogante.*

12. Πρῶτον μὲν γὰρ τοῖς μητρικῶν ἐπαγομένοις κατὰ τῶν ἰδίων τέκνων ἔθηκε πρόστιμον, τὸ μὴ γίνεσθαι συμβούλους τοῦτους τῇ πατρίδι· νομίζων τοὺς κακῶς περὶ τῶν ἰδίων τέκνων βουλευσαμένους, καὶ συμβούλους κακοὺς ἕσσεσθαι τῇ πατρίδι. Ἐφη γὰρ τοὺς μὲν πρῶτον γήμαντας καὶ ἐπιτυχόντας, δεῖν εὐημεροῦντας καταπαύειν· τοὺς δὲ ἀποτυχόντας τῷ γάμῳ, καὶ πάλιν ἐν τοῖς αὐτοῖς ἀμαρτάνοντας, ἄφρονας δεῖν ὑπολαμβάνεσθαι. Τοὺς δ' ἐπὶ συκοφαντίᾳ καταγνωσθέντας προσέταξε περιπατεῖν ἐστεφανωμένους μυρρίκη, ὅπως ἐν πᾶσι τοῖς πολίταις φαίνωνται πρωτεῖον τῆς πονηρίας περιπεποιημένοι· διὸ καὶ τινες ἐπὶ τούτῳ τῷ ἐγκλήματι καταδικασθέντας, τὸ μέγεθος τῆς ὕβρεως οὐκ ἐνεγκόντας, ἐκουσίως ἑαυτοὺς ἐκ τοῦ ζῆν μεταστῆσαι· οὐ συντελεσθέντος, ἐφυγαδεύθη πᾶς ἐκ τῆς πόλεως ὁ συκοφαντεῖν εἰωθώς, καὶ τὸ πολίτευμα μακάριον εἶχ

βίον, τῆς τοιαύτης κακίας ἀπηλλαγμένον. Ἐγραψε δὲ ὁ Χαρώνδας καὶ περὶ τῆς κακομιλίας νόμον ἐξηλλαγμένον, καὶ τοῖς ἄλλοις νομοθέταις παρεωραμένον. Ἐπολαβὼν γὰρ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐνίστε διὰ τὴν πρὸς τοὺς πονηροὺς φιλίαν καὶ συνήθειαν διαστρέφεισθαι τὰ ἥθη πρὸς κακίαν, καὶ τὴν φανυλότητα, καθάπερ λοιμικὴν νόσον, ἐπινέμεσθαι τὸν βίον τῶν ἀνθρώπων, καὶ νοσοποιεῖν τὰς ψυχὰς τῶν ἀρίστων. (κατάντης γὰρ ἡ πρὸς τὸ χεῖρον ὁδός, ἔαδιαν ἔχουσα τὴν ὁδοιπορίαν· διὸ καὶ τῶν μετρίων πολλοὶ τοῖς ἡθεσιν, ὑποῦλοις ἡδοναῖς δειμασθέντες, εἰς ἐπιτηδεύσεις χειρίστας περιώκειλαν.) ταύτην οὖν τὴν διαφθορὰν ἀναστεῖλαι βουλόμενος ὁ νομοθέτης, ἀπηγόρευσε τῇ τῶν πονηρῶν φιλίᾳ τε καὶ συνηθείᾳ χρῆσασθαι, καὶ δίκας ἐποίησε κακομιλίας, καὶ προστίμοις μεγάλαις ἐπέγραψε τοὺς ἁμαρτάνειν μέλλοντας. Ἐγραψεν οὖν καὶ ἕτερον νόμον ἀπὸ τούτου κρείττονα, καὶ τοῖς παλαιότεροις αὐτοῦ νομοθέταις ἡμελημένον· ἐνομοθέτησε γὰρ τῶν πολιτῶν τοὺς νείεις ἅπαντας μανθάνειν γράμματα, χορηγοῦσης τῆς πόλεως τοὺς μισθοὺς τοῖς διδασκάλοις. Ἐπέλαβε γὰρ τοὺς ἀπόρους τοῖς βίοις, ἰδίᾳ μὴ δυναμένους διδόναι μισθοὺς, ἀποστερηθῆσεσθαι τῶν καλλίστων ἐπιτηδευμάτων.

(C. 13.) Omnino Charondas literarum uti magnam vim et praestantiam sensit, ita praecipuam curam habuit.

13. Τὴν γὰρ γραμματικὴν παρὰ τὰς ἄλλας μαθήσεις προέκρινεν ὁ νομοθέτης· καὶ μάλα προσηκόντως. Διὰ γὰρ ταύτης τὰ πλεῖστα καὶ χρησιμώτατα τῶν πρὸς τὸν βίον ἐπιτελεῖσθαι, ψήφους, ἐπε-

στολάς, διαθήκας, νόμους, τᾶλλα τε τὰ τὸν βίον
 μάλιστα ἐπαγορευοῦντα. Τίς γὰρ ἂν ἕξιον ἐγκώμιον
 διαθόιτο τῆς τῶν γραμμάτων μαθήσεως; Διὰ γὰρ
 τούτων μόνων οἱ τετελευτηκότες τοῖς ζῶσι διαμνη-
 μονεῦνται· οἱ δὲ μακρὰν τοῖς τόποις διεστώτες,
 τοῖς πλείστον ἀπέχουσιν, ὥς πλησίον παρεστώσι, διὰ
 τῶν γεγραμμένων ὁμιλοῦσι· ταῖς τε καὶ τὰ πόλεμον
 συνθήκαις ἐν ἔθνεσιν ἢ βασιλεῦσι πρὸς διαμονὴν
 τῶν ὁμολογιῶν ἢ διὰ τῶν γραμμάτων ἀσφάλεια βε-
 βαιοτάτην ἔχει πίστιν· καθόλου δὲ τὰς χαριεστά-
 τας τῶν φρονίμων ἀνδρῶν ἀποφάσεις, καὶ θεῶν
 χρησμούς, ἔτι δὲ φιλοσοφίαν καὶ πᾶσαν παιδείαν
 μόνῃ τηρεῖ, καὶ τοῖς ἐπιγινομένοις αἰὲν παραδίδωσιν
 εἰς ἅπαντα τὸν αἰῶνα. Διὸ καὶ τοῦ μὲν ζῆν τὴν φύ-
 σιν αἰτίαν ὑποληπτέον, τοῦ δὲ καλῶς ζῆν, τὴν ἐκ τῶν
 γραμμάτων συγκεκλιμένην παιδείαν. Ὅθεν ὥς μεγά-
 λων τινῶν ἀγαθῶν ἀποστερουμένους τοὺς ἀγράμμα-
 τους διαωρθώσατο τῇ νομοθεσίᾳ ταύτῃ, καὶ δημο-
 σίας ἐπιμελείας τε καὶ δαπάνης ἡξίωσε. Καὶ τοσοῦ-
 τον ὑπερεβάλετο τοὺς πρότερον νομοθετήσαντας
 δημοσίᾳ μισθῷ τοὺς νοσοῦντας τῶν ἰδιωτῶν ὑπὸ
 ἰατρῶν θεραπεύεσθαι, ὥςθ' οἱ μὲν τὰ σώματα θε-
 ραπείας ἡξίωσαν, ὁ δὲ τὰς ψυχὰς τὰς ὑπ' ἀπαιδευ-
 σίας ἐνοχλουμένας ἐθεράπευσε· κακίων μὲν τῶν
 ἰατρῶν εὐχόμεθα μηδέποτε χρεῖαν ἔχειν, τοῖς δὲ τῆς
 παιδείας διδασκάλοις ἐπιθυμοῦμεν ἅπαντα τὸν χρό-
 νον συνδιατρίβειν.

(C. 14.) Etiam poetas leges illas carminibus suis celebraverunt.

14. Ἀμφοτέρως δὲ τὰς προσιρημένας πολλοὶ τῶν

ποιητῶν δι' ἐμμέτρον ποιήματος μεμαρτυρήκασιν·
τὴν μὲν κακομιλίαν ἐν τοῖςδε·

Ὅστις δ' ὁμιλῶν ἤδεται κακοῖς ἀνῆρ,

Οὐδ' ὥπρωτ' ἐρώτησα, γινώσκων ὅτι

Τοιοῦτός ἐστιν οἷσπερ ἤδεται ξυνών.

τὸν δὲ περὶ τῆς μητρονίᾳς τεθέντα, ἐν τούτοις·

Τὸν νομοθέτην φασὶν Χαρῶνδαν ἐν τινι

Νομοθεσίᾳ τὰ τ' ἄλλα καὶ ταυτὶ λέγειν·

Ὁ παισὶν αὐτοῦ μητρονίαν ἐπεισάγων,

Μῆτ' εὐδοκίμεισθω, μήτε μετεχέτω λόγου

Παρὰ τοῖς πολίταις, ὥς ἐπέλακτον κακὸν

Κατὰ τῶν ἑαυτοῦ πραγμάτων πεπορισμένος.

Εἴτ' ἐπέτυχες γάρ, (φησί,) γήμας τὸ πρότερον,

Εὐήμερῶν κατὰπαυσον· εἴτ' οὐκ ἐπέτυχες,

Μανικὸν τὸ πείρας δευτέρας λαβεῖν πάλιν.

Ταῖς γὰρ ἀληθείαις ὁ δις ἐν τοῖς αὐτοῖς πράγμασιν
ἁμαρτάνων, ἄφρων ἂν δικαίως νομισθεῖη. Καὶ Φι-
λήμονος τοῦ κωμωδιογράφου γράφωντος τοὺς πολ-
λάκις ναυτιλλομένους, καὶ εἰπόντος·

— — [Νόμῳ] τεθαύμαζ' οὐκ ἐπεὶ

Πέπλευκεν, ἀλλ' εἰ δις πέπλευες·

τὸ παραπλήσιον ἂν τις ἀποφαίνοιτο, μὴ θαυμάσειν
εἰ τις γεγάμηκεν, ἀλλ' εἰ δις γεγάμηκε· κρεῖττον γὰρ
εἶναι δις ἑαυτὸν θαλάττῃ παραβαλεῖν, ἢ γυναικί.
Μέγισται γὰρ καὶ χαλεπώταται στάσεις ἐν ταῖς οὐ-
κίαις γίνονται διὰ μητρονίᾳς τέκνοις πρὸς πατέρας,
καὶ διὰ ταῦτα πολλὰ καὶ παράνομοι πράξεις ἐν τοῖς
θεάτροις τραγῳδοῦνται.

(C. 15.) Aliae leges de orphanis, quorum hereditaria bona agnatorum tutelae et administrationi: pupillorum vero educationem cognatorum fidei et administrationi subiecit. Huius legis prudentia ratio.

15. Ὁ δ' οὖν Χαρώνδας καὶ ἕτερόν τινα νόμον ἀποδοχῆς ἀξιούμενον ἔγραψε, τὸν περὶ τῆς τῶν ὀρφανῶν φυλακῆς. Οὗτος δ' ἐξ ἐπιπολῆς μὲν θεωρούμενος, οὐδὲν φαίνεται περιττὸν ἔχειν, οὐδὲ ἀποδοχῆς ἄξιον· ἀναθεωρούμενος δὲ καὶ μετ' ἀκριβείας ἐξεταζόμενος, μεγάλην ἔχει σπουδὴν καὶ δόξαν. Ἐγραψε γάρ τῶν μὲν ὀρφανικῶν χρημάτων ἐπιτροπεύειν τοὺς ἀρχιστεῖς τοὺς ἀπὸ πατρὸς, τρέφεσθαι δὲ τοὺς ὀρφανούς παρὰ τοῖς συγγενέσι τοῖς ἀπὸ μητρὸς. Αὐτόθεν μὲν οὖν ὁ νόμος οὐδὲν ὀρᾷται περιέχων σοφὸν ἢ περιττὸν· ἐξεταζόμενος δὲ κατὰ βᾶθος, εὐρίσκεται δικαίως ὣν ἄξιος ἐπαίνου. Ζητουμένης γὰρ τῆς αἰτίας, δι' ἣν ἄλλοις μὲν τὴν οὐσίαν, ἑτέροις δὲ τὴν τῶν ὀρφανῶν τροφήν ἐπίστευσεν, ἐκφαίνεται τις ἐπίνοια τοῦ νομοθέτου περιττή. Οἱ μὲν γὰρ ἀπὸ μητρὸς συγγενεῖς οὐ προσήκοντες τῇ κληρονομίᾳ τῶν ὀρφανῶν, οὐκ ἐπιβουλεύουσιν· οἱ δ' ἀπὸ τοῦ πατρὸς οἰκέτοι ἐπιβουλεύουσι μὲν οὐ δύνανται, διὰ τὸ μὴ πιστεύεσθαι τοῦ σώματος, τῆς δ' οὐσίας εἰς ἐκείνους καθηκούσης, ἐὰν οἱ ὀρφανοὶ τελευτήσωσιν ἢ διὰ νόσον, ἢ τινα ἄλλην περίστασιν, ἀκριβεστέρον οἰκονομήσουσι τὰ χρήματα, ὥς ἰδίας τὰς ἐν τῇ τύχῃς ἐλπίδας ἔχοντες.

(C. 16.) Milites ignavos ac desertores non capitis damnavit, sed muliebri vestitu amictos triduum in foro desiderare iussit. Caeterum severitate legum (a quibus tamen corrigendi potestatem, si qua correctione egerent, minime prohibuit), auctor effecit, ut diuturnum illae vigorem obtinerent.

16. Ἐτερον δὲ ἔθηκε νόμον κατὰ τῶν λιπόντων

τὴν ἐν πολέμῳ τάξιν, ἢ τὸ σύνολον μὴ ἀναλαβόντων
τὰ ὅπλα ὑπὲρ τῆς πατρίδος. Τῶν γὰρ ἄλλων νο-
μοθετῶν κατὰ τῶν τοιούτων τεθεικότων θάνατον
τὸ πρόστιμον, οὗτος προσέταξε τοὺς τοιοῦτους ἐν
τῇ ἀγορᾷ ἐφ' ἡμέρας τρεῖς καθῆσθαι ἐν ἐσθῆσι γυ-
ναικείαις. Ὁ δὲ νόμος οὗτος ἅμα μὲν φιλανθρω-
πότερός ἐστι τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις, ἅμα δὲ λειληθό-
τως τῷ μεγέθει τῆς ἀτιμίας ἀποτρέπει τοὺς ὁμοίους
τούτοις τῆς ἀνανδρίας· κρεῖττον γάρ ἐστιν ἀποθα-
νεῖν ἢ τοιαύτης ὕβρεως ἐν τῇ πατρίδι πειραθῆναι·
ἅμα δὲ καὶ τοὺς ἁμαρτάνοντας οὐκ ἠφάνισεν, ἀλλὰ
τῇ πόλει πρὸς τὰς πολεμικὰς χρείας ἐτήρησε, διορ-
θωσομένους τῇ διὰ τῆς ὕβρεως κολάσει καὶ σπεύ-
σοντας ἐτέροις ἀνδραγαθήμασιν ἐξαλεῖψαι τὴν προ-
γεγενημένην αἰσχύνην. Διὰ δὲ τῆς ἀποτομίας τῶν
νόμων διέσωσε τοὺς νόμους ὁ νομοθέτης. Προσέτα-
ξε γὰρ ἐκ παντὸς τρόπου πείθεσθαι τῷ νόμῳ, καὶ
ἢ παντελῶς κακῶς γεγραμμένος· διορθοῦν δὲ συνε-
χώρησε τὸν χρεῖαν ἔχοντα διορθώσεως. Τὸ μὲν γὰρ
ῥητᾶσθαι ὑπὸ νομοθέτου, καλὸν εἶναι ὑπελάμβανε,
τὸ δὲ ὑπὸ ἰδιώτου, παντελῶς ἄτοπον, καὶ εἰ ἐπὶ τῷ
συμφέροντι γίνεται. Καὶ μάλιστα τοῦ τοιούτου
τρόπου τοὺς ἐν τοῖς δικαστηρίοις τῶν παρανενομη-
κότων προφάσεις καὶ διανοίας ἀντὶ τῶν ῥητῶν εἰσά-
γοντας, ἐκώλυσε ταῖς ἰδίαις εὐρεσιλογίαις καταλύειν
τὴν τῶν νόμων ὑπεροχὴν· διὸ καὶ τινες τῶν τοιαύ-
τας κατηγορίας πεποιημένων πρὸς τοὺς δικαστάς,
τοὺς δικάζοντας περὶ τῆς τῶν παρανενομηκότων τι-

μωρίας, εἰπεῖν, ὅτι σώζειν ἀναγκαῖον ἢ τὸν νόμον, ἢ τὸν ἄνδρα.

(C. 17. 18.) At temerarios legum abrogandarum conatus cohibuit metu strangulationis. Quare toto temporis decursu non nisi tres leges immutatae vel correctae sunt: una de privatione oculorum, ut, qui *ἐτεροφθαλμῶ* visum ademerit, ei ambo simul oculi effodiantur: (C. 18.) altera de divortii, cui hoc adiectum est, licere uxori, divortium cum marito facturae, inire secunda vota cum quocumque velit, modo ne iunior sit priori, pariterque, si quis coniugem vir eiecerit, ei non licere dimissa iuniorem sibi iungere; tertia lex de orphanis, sic emendata, ut pro solutione quingentarum drachmarum, quas proximus cognatus, si ducere orbam nollet, loco dotis erogare debebat, illi necessitas, pupillam ex lege in matrimonium ducendi, imponeretur.

17. Τὸν γοῦν Χαρώνδαν φασὶ παραδοξότατον νενομοθετηκέναι περὶ τῆς διορθώσεως τῶν νόμων· ὁρῶντα γὰρ αὐτὸν ἐν ταῖς πλείσταis πόλεσι, διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐπιχειρούντων ἐπανορθοῦν τοὺς νόμους, λυμαινομένους μὲν τὰς προὔπαρχούσας νομοθεσίας, εἰς στάσεις δὲ τὰ πλήθη προσαγομένους, ἰδίῳ τι καὶ παντελῶς ἐξηλλαγμένον νομοθετῆσαι. Προσέταξε γὰρ τὸν βουλόμενον διορθῶσαι τινα νόμον, ὅταν ποιῆται τὴν περὶ τῆς διορθώσεως συμβουλίαν, τὸν ἑαυτοῦ τράχηλον εἰς βρόχον ἐντιθέναι, καὶ μένειν ἄρχις ἂν ὅτου τὴν κρίσιν ὁ δῆμος περὶ τοῦ διορθομένου νόμου ποιήσεται· καὶ μὲν ἡ ἐκκλησία προσδεξήται τὸν ὑστερον γραφόμενον, ἀπολύεσθαι τὸν εἰσηγησάμενον· εἰ δὲ ἄκυρον ποιήσεται τὴν διόρθωσιν, παραχρῆμα θνήσκειν ὑπὸ τοῦ βρόχου σφιγόμενον. Τοιαύτης δὲ κατὰ τὴν διόρθωσιν τῆς νομοθεσίας οὔσης, καὶ τοῦ φόβου τοὺς νεωτέρους νομοθέτας κολάζοντος, οὐδεὶς ἐτόλμα περὶ νόμων διορθώσεως φωνὴν προῖεσθαι. Ἐν παντὶ δὲ τῷ μετὰ

ταῦτα χρόνῳ παρὰ τοῖς Θουρίοις τρεῖς οἱ πάντες
 εἰσηγοῦνται διορθωθῆναι, διὰ τινος ἀναγκαίης πε-
 ριστώσεως ἐπὶ τὴν ὑπὲρ τῆς διορθώσεως συμβουλίαν
 παραγενέσθαι. Νόμου γὰρ ὄντος, ἐὰν τις τινος
 ὀφθαλμὸν ἐκκόψῃ, ἀντεκκόπτεσθαι τὸν ἐκείνου,
 ἑτερόφθαλμός τις ἐκκοπεῖς τὸν ὀφθαλμὸν, καὶ στε-
 ρηθεὶς ὅλης τῆς δράσεως, τὸν μὲν ἀντεκκόψαι, τὸν
 δράσαντα δ' ἔλασσον ὑπέλαβε πρόστιμον ἐκτί-
 σαι· τυφλώσαντα γὰρ ἓνα τῶν πολιτῶν, εἰ τὸ
 κατὰ νόμον πρόστιμον ὁ πρῶτος ὑπομείνοι, μὴ
 τετευχέναι τῆς ἴσης συμφορᾶς· δίκαιον οὖν εἶναι
 τὸν ἑτερόφθαλμον τὴν ὄψασιν ἀφελόμενον, ἀμ-
 φοτέρους ἐκκόπτεσθαι τοὺς ὀφθαλμοὺς, εἰ μέλλου
 τὴν ἴσην ἀναδέχεσθαι τιμωρίαν. Διὸ καὶ περιαλγῇ
 γενόμενον τὸν ἑτερόφθαλμον ἀποτολμῆσαι λόγον ἐν
 ἐκκλησίᾳ διαθέσθαι περὶ τῆς ἰδίας συμφορᾶς, ἅμα
 μὲν τοῖς πολίταις ἀποδυρόμενον τὴν ἰδίαν ἀτυχίαν,
 ἅμα δὲ συμβουλευόντα τοῖς πλήθεσι διορθώσασθαι
 τὸν νόμον· τέλος δὲ δόντα τὸν τράχηλον εἰς βρόχον,
 ἐπιτυχόντα τῇ συμβουλίᾳ, ἀκνῶσαι μὲν τὸν ὑπάρ-
 χοντα νόμον, βεβαιῶσαι δὲ τὸν διορθωθέντα, καὶ
 διὰ τοῦτο φυγεῖν τὸν τοῦ βρόχου θάνατον.

18. Δεύτερος δὲ διορθώθη νόμος ὁ διδοὺς ἐξου-
 σίαν τῇ γυναικὶ ἀπολύειν τὸν ἄνδρα, καὶ συνοικεῖν
 ᾧ ἂν βούληται. Τῶν γὰρ προβεβηκότων τῇ ἡλικίᾳ
 τις ἔχων γυναῖκα νεωτέραν, καὶ καταλειφθεὶς, συνε-
 βούλευε τοῖς Θουρίοις διορθῶσαι τὸν νόμον, καὶ
 προσγράψαι, τὴν καταλιποῦσαν ἄνδρα συνοικεῖν ᾧ
 ἂν βούληται, μὴ νεωτέρῳ τοῦ προτέρου· ὁμοίως δὲ

καὶν ἀνὴρ ἐκβάλλῃ γυναῖκα, μὴ γαμεῖν ἄλλην νεωτέραν ταύτης τῆς ἐκβληθείσης. Εὐστοχήσας δ' ἐν τῇ συμβουλίᾳ, καὶ ἀκυρώσας τὸν πρότερον νόμον, διέφυγε μὲν τὸν ἐκ τοῦ βρόχου κίνδυνον, τῆς δὲ γυναικὸς κωλυθείσης νεωτέρῳ συνοικῆσαι, πάλιν ἔγημε τὸν ἀπολυθέντα. Τρίτος δὲ νόμος διωρθώθη ὁ περὶ τῶν ἐπικλήρων, ὁ καὶ παρὰ Σόλωνι κείμενος. Ἐκέλευε γὰρ τῇ ἐπικλήρῳ ἐπιδικάζεσθαι τὸν ἔγγιστα γένου, ὡσαύτως δὲ καὶ τὴν ἐπικληρον ἐπιδικάζεσθαι τῷ ἀγχιστεῖ, ὃ ἦν ἀνάγκη συνοικεῖν, ἢ πεντακοσίας ἐκτίσαι δραχμὰς εἰς προικὸς λόγον τῇ πενιχοῦ ἐπικλήρῳ. Ὄρφανή γάρ τις εὐγενὴς ἐπικληρος, ἀπορουμένη παντελῶς κατὰ τὸν βίον, καὶ διὰ τὴν πενίαν οὐ δυναμένη συνοικῆσαι, κατέφυγεν ἐπὶ τὸν δῆμον, [καὶ] μετὰ δακρύων ἐκθεμένη τὴν ἑαυτῆς ἐρημίαν τε καὶ καταφρόνησιν, πρὸς δὲ τούτοις ὑπογραψαμένη τὴν διόρθωσιν τοῦ νόμου, ὥστε ἀντὶ τῆς ἐκτίσεως τῶν πεντακοσίων δραχμῶν γράψαι συνοικεῖν κατ' ἀνάγκην τὸν ἀγχιστα γένου, τῇ ἐπιδικασθείσῃ ἐπικλήρῳ. τοῦ δὲ δήμου διὰ τὸν ἔλεον ψηφισαμένου διορθῶσαι τὸν νόμον, ἡ μὲν ὄρφανή τὸν ἐκ τοῦ βρόχου κίνδυνον ἐξέφυγεν, ὁ δ' ἀγχιστεὺς πλούσιος ὢν, ἡναγκάσθη γῆμαι γυναῖκα πενιχοῦν ἐπικληρον ἄνευ προικῆς.

(C. 19.) Charondas, quod imprudens in concionem cum gladio prodierat, a malevolis quibusdam notatus criminis obiectione, ipse legi suae satisfaciens, confestim gladio se transfixit. Idem alii de Diocle Syracusano, (cf. XIII, 33.) referunt.

19. Λείπεται δ' ἡμῖν εἰπεῖν ὑπὲρ τῆς τοῦ Χαρώνδου τελευτῆς, καθ' ἣν ἰδίῳ τι καὶ παράδοξον

αὐτῶ συνέβη. Ἐπὶ γὰρ τὴν χώραν ἐξιών μετὰ ξιφιδίου διὰ τοὺς ληστὰς, καὶ κατὰ τὴν ἐπάνοδον ἐκκλησίας συνεσιώσης καὶ ταραχῆς ἐν τοῖς πλήθεσι, προσέτι πολυπραγμονῶν τὰ κατὰ τὴν στάσιν. Νομοθετικῶς δ' ἦν μηδένα μετ' οὐλοῦ ἐκκλησιάζειν· καὶ ἐπιλαθόμενος ὅτι τὸ ξίφος παρῆξοσται, παρέδωκεν ἐχθροῖς τισὶν ἀφορμὴν κατηγορίας. Ὡν ἐνὸς εἰπόντος, καταλελυκας τὸν ἴδιον νόμον, Μὰ Δί', εἰπεῖν, ἀλλὰ κύριον ποιήσω· καὶ σπασάμενος τὸ ξιφίδιον, ἑαυτὸν ἀπέσφαξεν. Ἐνιοὶ δὲ τῶν συγγραφῶν τὴν προῶζιν ταύτην περιτιθέασιν Διοκλεῖ, τῷ Συρακουσίων νομοθέτῃ. Ἡμεῖς δὲ ἀρκοῦντως τὰ περὶ Χαρώνδαν τὸν νομοθέτην διεληλυθότες, βραχεία βουλόμεθα καὶ περὶ Ζηλεύκου τοῦ νομοθέτου διελθεῖν, διὰ τε τὴν ὁμοίαν προαίρεσιν τοῦ βίου, καὶ τὸ γεγονέναι τοὺς ἄνδρας ἐν πόλεσιν ἀστυγέτοσι.

(C. 20.) Adiungitur notitia vicinae urbis legislatoris, Zaleuci Locrensis, discipuli Pythagorae. Is leges suas religione, tamquam fundamento, nixus, iustitiam commendavit, implacabile odium prohibuit, et a magistratibus superbiam partiumque studium abesse iussit.

20. Ζάλευκος τοίνυν ἦν τὸ γένος ἐκ τῆς Ἰταλίας, Λοκρός, ἀνὴρ εὐγενὴς καὶ κατὰ παιδείαν τεθαυμασμένος, μαθητὴς δὲ Πυθαγόρου τοῦ φιλοσόφου. Οὗτος πολλῆς ἀποδοχῆς τυγχάνων ἐν τῇ πατρίδι, νομοθέτης ᾗρέθη, καὶ καταβαλόμενος ἐξ ἀρχῆς κινήν νομοθεσίαν, ἤρξατο πρῶτον περὶ τῶν ἐπουρανίων θεῶν. Εὐθὺς γὰρ ἐν τῷ προοίμῳ τῆς ὅλης νομοθεσίας ἔφη δεῖν τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ πόλει, πάντων πρῶτον ὑπολαβεῖν καὶ πεπεῖσθαι θεοὺς εἶ-

ται, καὶ ταῖς διανοαῖς ἐπισκοπεῖν τὸν οὐρανόν, καὶ τὴν διακόσμησιν καὶ τάξιν κρίνειν, οὐ τύχης οὐδ' ἀνθρώπων εἶναι ταῦτα τὰ κατασκευάσματα· σέβασθαι τε τοὺς θεοὺς, ὡς πάντων τῶν ἐν τῷ βίῳ καλῶν καὶ ἀγαθῶν αἰτίους ὄντας τοῖς ἀνθρώποις· ἔχειν δὲ καὶ τὴν ψυχὴν καθαρὰν πάσης κακίας, ὡς τῶν θεῶν οὐ χαιρόντων ταῖς τῶν πονηρῶν θυσίαις τε καὶ δαπάναις, ἀλλὰ ταῖς τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν δικαίαις τε καὶ καλαῖς ἐπιτηδεύσεσι. Διὰ δὲ τοῦ προοιμίου προκαλεσάμενος τοὺς πολίτας εἰς εὐσέβειαν καὶ δικαιοσύνην, ἐπέβουξε προστάτων μηδὲνα τῶν πολιτῶν ἐχθρόν ἀκατάλλακτον ἔχειν, ἀλλ' οὕτω τὴν ἔχθραν ἀναλαμβάνειν, ὥς ἥξοντα πάλιν εἰς σύλλυσιν καὶ φιλίαν· τὸν δὲ παρ' αὐτὰ ποιοῦντα, διαλαμβάνεσθαι παρὰ τοῖς πολίταις ἀνήμερον καὶ ἄγχιον τὴν ψυχὴν. Τοὺς δὲ ἄρχοντας παρεκελεύετο μὴ εἶναι αὐθάδεις μηδὲ ὑπερηφάνους, μηδὲ κρίνειν πρὸς ἔχθραν ἢ φιλίαν. Ἐν δὲ τοῖς κατὰ μέρος νομοθετήμασι πολλὰ παρ' ἑαυτοῦ προσεξεῖρε μάλα σοφῶς καὶ περιττῶς.

(C. 21.) Ingeniose idem vituperio probri mulieres ab intemperantia, viros a pernicioso luxu avertit, aliaque, quae contractus caeterasque vitae controversias spectant, lege compescuit.

21. Τῶν γὰρ ἄλλων ἀπάντων ἀμαρτανουσῶν γυναικῶν ἀργυρικὰς ζημίας τεταχότων, οὗτος φιλοτέχνῳ προστίμῃ τὰς ἀκολασίας αὐτῶν διωρθώσατο. Ἐγραψε γὰρ οὕτω· γυναικὶ ἐλευθέρᾳ μὴ πλείω ἀκολουθεῖν μιᾷς θεραπαινίδος, εἰ μὴ μεθύῃ· μηδὲ ἐξίεναι νυκτὸς ἐκ τῆς πόλεως, εἰ μὴ μοιχευομένην· μηδὲ περιτίθεσθαι χρυσία, μηδὲ ἐσθῆτα παρυφα-

σμένην, εἴν μὴ ἢ ἑταίρα. Μηδὲ τὸν ἄνδρα φορεῖν
 δακτύλιον ὑπόχρυσον, μηδὲ ἱμάτιον ἰσομυλήσιον,
 εἴν μὴ ἑταιρεύηται, ἢ μοιχεύηται. Διὸ καὶ ἑαδίως
 ταῖς τῶν προστίμων αἰσχροαῖς ὑπεξαίρεσεν ἀπέστρεψα
 τῆς βλαβεραῆς τρυφῆς καὶ ἀκολασίας τῶν ἐπιτηδευ-
 μάτων· οὐδεὶς γὰρ ἐβούλετο, τὴν αἰσχρὰν κόλασιν
 ὁμολογήσας, καταγέλαστος ἐν τοῖς πολίταις εἶναι.
 Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα τῶν συμβολαίων, καὶ τῶν ἄλλων
 τῶν κατὰ τὸν βίον ἀμφισβητοῦντων, καλῶς ἐνομο-
 θέτησε, περὶ ὧν ἡμῖν μακρὸν ἂν εἴη γράφειν, καὶ
 τῆς ὑποκειμένης ἱστορίας ἀνοίκειον· διόπερ ἐπὶ τῇ
 συνεχῇ τοῖς προειρημένοις ἀναβιβάσομεν τὸν λόγον.

(C. 22.) Olymp. LXXXIII, 4. a. C. 443. Arch. Lysimachide,
 Coss. T. Menenio et P. Sestio Capitolino Sybaritae reliqui, qui ad
 Traentem fluvium se receperant, a Bruttis deleti. Athenienses in
 recuperatam Euboeam, Hestiacis expulsis, civium coloniam mit-
 tunt.

22. Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Λυσимаχίδου
 Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Τίτον Μενήνιον
 καὶ Πόπλιον Σήστιον Καπετωλῖνον· ἐπὶ δὲ τούτων
 διαφυγόντες τὸν ἐν τῇ στάσει κίνδυνον Συβαρίται,
 περὶ τὸν Τράεντα ποταμὸν κατόκησαν· καὶ χρόνον
 μὲν τινα διέμειναν, ἔπειθ' ὑπὸ Βρετιτίων ἐκβληθέν-
 τες ἀνηρέθησαν. Καὶ δὲ τὴν Ἑλλάδα Ἀθηναῖοι
 τὴν Εὐβοίαν ἀνακτησάμενοι, καὶ τοὺς Ἑστιαεῖς ἐκ
 τῆς πόλεως ἐκβαλόντες, ἰδίαν ἀποικίαν εἰς αὐτὴν
 ἐξέπεμψαν, Περικλέους στρατηγοῦντος· χιλίους δὲ
 οἰκήτορας ἐπέμψαντες, τὴν τε πόλιν καὶ τὴν χώραν
 κατεκληροῦνθασαν.

(C. 23.) Olymp. LXXXIV, 1. a. C. 442. Arch. Praxitele, Romae decemviri legibus scribendis creantur. Thurii et Tarentini mutuis se bellis infestant.

23. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Πραξιτέλους Ὀλυμπιάς μὲν ἤχθη τετάρτη πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Κρίσων Ἱμεραῖος· ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ δέκα ἄνδρες κατεστάθηνσαν νομογράφοι, Πόπλιος Κλώδιος, Πηγυλλανός, Τίτος Μινούκιος, Σπόριος Οὔετούριος, Γάϊος Ἰούλιος, Γάϊος Σουλπίκιος, Πόπλιος Σήσιος, Ῥωμύλος, Σπόριος, Ποστούμιος, Καλβίνιος· οὗτοι τοὺς νόμους συνετέλεσαν. Ἐπὶ δὲ τούτων Θούριοι μὲν διαπολεμοῦντες πρὸς Ταραντίνους, τὰς ἀλλήλων χώρας ἐπόρθουν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν· καὶ πολλὰς μὲν μικρὰς μάχας καὶ ἀκροβολισμοὺς ἐποίησαντο, ἀξιώλογον δὲ πρῶξιν οὐδεμίαν συνετέλεσαν.

(C. 24.) Olymp. LXXXIV, 2. a. C. 441. Arch. Lysania, Romae iterum decemviri legum scribendarum creantur. Unum ex his, Ap. Claudium, virginis plebeiae stuprandae libido cepit. Qui praefio ac spe perlicere eam adortus, postquam omnia pudore septa animadvertenterat, ad crudelem superbamque vim animum convertit. Abducitur puella mancipium. Pater, L. Virginus, ut contumeliam arceat, ab lanio cultro arrepto, pectus filiae transfigit. Magnus inde in castris motus: armati noctu Romam irrumpunt, et Aventinum insidunt.

24. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Λυσανίου Ῥωμαῖοι πάλιν δέκα ἄνδρας νομοθέτας εἵλοντο, Ἀππιὸν Κλώδιον, Μάρκον Κορνήλιον, Λεύκιον Μινούκιον, Γάϊον Σέργιον, Κόϊντον, Πόπλιον, Μάνιον, Ῥαβολήϊον, Σπόριον, Οὔετούριον. Οὗτοι δὲ τοὺς νόμους οὐκ ἠδυνήθησαν συντελέσαι. Εἷς δ' ἐξ αὐτῶν ἐρασθεὶς εὐγενοῦς παρθένου πενιχρᾶς, τὸ μὲν πρῶτον χρήμασι διαφθεῖραι τὴν κόρην ἐπεβάλετο.

ὥς δ' οὐ προσεῖχεν ἐκείνη τούτῳ, ἐπαπέστειλε συκοφάντας ἐπ' αὐτήν, προστάξας ἄγειν εἰς δουλείαν. Τοῦ δὲ συκοφάντου φήσαντος ἰδίαν αὐτοῦ εἶναι δούλην, καὶ πρὸς τὸν ἄρχοντα καταστήσαντος δουλαγωγεῖν, προσαγαγὼν κατηγορήσεν ὡς δοῦλης. Τοῦ δὲ διακούσαντος τῆς κατηγορίας, καὶ τὴν κόρην ἐγχειρίσαντος, ἐπιλαβόμενος ὁ συκοφάντης, ἀπήγαγεν ὡς ἰδίαν δούλην. Ὁ δὲ πατὴρ τῆς παρθένου παρῶν καὶ δεινοπαθῶν, ὡς οὐδεὶς αὐτῷ προσεῖχε, παραπορευόμενος κατὰ τύχην παρὰ κρεοπώλιον, ἄρπάσας τὴν παρακειμένην ἐπὶ τῆς σανίδος κοπίδα, ταύτην πατάξας τὴν θυγατέρα ἀπέκτεινεν, ἵνα μὴ τῆς ὕβρεως λάβῃ πείραν· αὐτὸς δ' ἐκ τῆς πύλεως ἐκπηδήσας, ἀπῆλθε πρὸς τὸ στρατόπεδον, τὸ ἐν τῷ Λαγαδίῳ καλουμένῳ τότε ὑπάρχον· καταφυγὼν δὲ ἐπὶ τὸ πλῆθος, καὶ μετὰ δακρύων τὴν καθ' αὐτὸν συμφορὰν ἀπαγγείλας, ἅπαντας εἰς ἔλεον ἤγαγε καὶ πολλὴν συμπάθειαν. Πάντων δ' ἐπιβοηθεῖν τοῖς ἡτυχηκόσιν ὀρμησάντων, μετὰ τῶν ὀπλων νυκτὸς εἰς τὴν Ῥώμην εἰσέπεσον. Οὗτοι μὲν οὖν κατελάβοντο λόφον τὸν ὀνομαζόμενον Ἀνεντῖνον.

(C. 25.) Intestina tandem discordia sopitur, accepta a patriciis conditione, ut decem quotannis tribuni plebis, et alter de plebe consul creentur. (Plura hic Scriptor miscuit)

25. Ἄμα δ' ἡμέρα γνωσθείσης τῆς τῶν στρατιωτῶν μισοπονηρίας, οἱ μὲν δέκα νομογράφοι βοηθοῦντες τῷ συνάρχοντι συνῆγον πολλοὺς τῶν νέων, ὥς διὰ τῶν ὀπλων κριθησόμενοι· μεγάλης δ' ἐμπειροσύνης φιλοτιμίας, οἱ χαριέστατοι τῶν πολιτῶν, προσορώμενοι τὸ μέγεθος τοῦ κινδύνου, διεπρεσβεύ-

σαντο πρὸς ἀμφοτέρους περὶ συλλύσεως, καὶ μετὰ πολλῆς σπουδῆς ἐδέοντο λῆξαι τῆς στάσεως, καὶ μὴ περιβαλεῖν τὴν πατρίδα μεγάλαις συμφοραῖς. Τέλος δὲ πεισθέντων ἀπάντων, ὁμολογίας ἔθεντο πρὸς ἀλλήλους, ὥστε δέκα αἰρεῖσθαι δημάρχους μεγίστας ἔχοντας ἐξουσίας τῶν κατὰ πόλιν ἀρχόντων, καὶ τούτους ὑπάρχειν οἰοεὶ φύλακας τῆς τῶν πολιτῶν ἐλευθερίας· τῶν δὲ καὶ ἐνιαυτὸν γινομένων ὑπάτων τὸν μὲν ἓνα ἐκ τῶν πατρικίων αἰρεῖσθαι, τὸν δ' ἓνα πάντως ἀπὸ τοῦ πλήθους καθίστασθαι· ἐξουσίας οὕσης τῷ δήμῳ καὶ ἀμφοτέρους τοὺς ὑπάτους ἐκ τοῦ πλήθους αἰρεῖσθαι. Τοῦτο δ' ἐπραξαν ταπεινῶσαι σπεύδοντες τὴν τῶν πατρικίων ὑπεροχὴν. Οἳ γὰρ ἄνδρες οὗτοι, διὰ τε τὴν εὐγένειαν καὶ τὸ μέγεθος τῆς ἐκ προγόνων αὐτοῖς παρακολουθαύσης δόξης, ὥσεί τινες κύριοι τῆς πόλεως ὑπῆρχον. Ἐν δὲ ταῖς ὁμολογίαις προσέκετο, τοῖς ἄρχασι δημάρχοις τὸν ἐνιαυτὸν ἀντικαθιστάναι πάλιν δημάρχους τοὺς ἴσους, ἢ τοῦτο μὴ πράξαντας, ζῶντας κατακανθῆναι· ἐὰν δὲ οἱ δημάρχοι μὴ συμφωνῶσι πρὸς ἀλλήλους, κύριοι εἶναι τὸν ἀνὰ μέσον κείμενον μὴ κωλύεσθαι. Τὴν μὲν οὖν ἐν Ρώμῃ στάσιν τοιαύτης συλλύσεως τυχεῖν συνέβη.

(C. 26.) Olymp. LXXXIV, 3, a. C. 440. Arch. Diphilo, Coss. M. Horatio et L. Valerio Potito, interpellatae seditione leges tandem perlatae, et duodecim tabulis aeneis incisae sunt. Una tum pace omnes populi fruebantur, conventusque solennes cum ludis et sacris Deorum epulis, aliaque ad felicitatem societatis humanae, ubique vigeant.

26. Ἐπ' ἀρχοντος δ' Ἀθήνησι Διφίλου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Κάρκον Ὀράτιον καὶ Λεύκιον

Οὐαλέριον Τούρπινον. Ἐπὶ δὲ τούτων ἐν τῇ Ῥώμῃ
 τῆς νομοθεσίας διὰ τὴν στάσιν ἀσυντελέστου γενο-
 μένης, οἱ ὕπατοι συνετέλεσαν αὐτήν. Τῶν γὰρ κα-
 λουμένων δώδεκα πινάκων οἱ μὲν δέκα συνετελέσθη-
 σαν, τοὺς δ' ὑπολειπομένους δύο ἀνέγραψαν οἱ
 ὕπατοι· καὶ τελεσθείσης τῆς ὑποκειμένης νομοθε-
 σίας, ταύτην εἰς δώδεκα χαλκοὺς πίνακας χαράξαν-
 τες οἱ ὕπατοι, προσήλωσαν τοῖς πρὸ τοῦ βουλευτη-
 ρίου τότε κειμένοις ἐμβόλοις. Ἡ δὲ γραφεῖσα νομο-
 θεσία, βραχέως καὶ ἀπερίττως συγκειμένη, διέμεινε
 θαυμαζομένη μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς καιρῶν. Τούτων
 δὲ πραττομένων, τὰ πλεῖστα τῶν κατὰ τὴν οἰκουμέ-
 νην ἐθνῶν ἐν ἡσυχίᾳ ὑπῆρχε, πάντων σχεδὸν εἰρήνην
 ἀγόντων. Οἱ μὲν γὰρ Πέρσαι διττὰς συνθήκας εἶ-
 χον πρὸς τοὺς Ἕλληνας, τὰς μὲν πρὸς Ἀθηναίους
 καὶ τοὺς συμμάχους αὐτῶν, ἐν αἷς ἦσαν αἱ κατὰ τὴν
 Ἀσίαν Ἑλληνίδες πόλεις αὐτόνομοι· πρὸς δὲ τοὺς
 Λακεδαιμονίους ὕστερον ἐγράφησαν, ἐν αἷς τοῦναν-
 τίον ἦν γεγραμμένον, ὑπηκόους εἶναι τοῖς Πέρσαις
 τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδας πόλεις. Ὅμοίως δὲ
 καὶ τοῖς Ἕλλησι πρὸς ἀλλήλους ὑπῆρχεν εἰρήνη, συν-
 τεθειμένων τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν Λακεδαιμονίων
 σπονδὰς τριακονταετῆς. Ὅμοίως δὲ καὶ τὰ κατὰ
 τὴν Σικελίαν εἰρηνικὴν εἶχε κατάστασιν, Καρχηδο-
 νίων μὲν πεπονημένων συνθήκας πρὸς Γέλωνα, αὐ-
 τῶν δὲ τῶν κατὰ τὴν Σικελίαν πόλεων Ἑλληνίδων
 τὴν ἡγεμονίαν Συρακουσίοις συγκεχωρηκότων, καὶ
 τῶν Ἀκραγαντίνων μετὰ τὴν ἦτταν τὴν γενομένην
 περὶ τὸν Ἰμέραν ποταμόν, συλλελυμένων πρὸς τοὺς

Συρακουσίους. Ἡσύχαζε δὲ καὶ τὰ κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἔθνη καὶ Κελτικὴν, ἔτι δ' Ἰβηρίαν καὶ τὴν ἄλλην σχεδὸν ἅπασαν οἰκουμένην. Διούπερ πολεμικὴ μὲν καὶ ἀξία μνήμης προᾶξις οὐδεμίᾳ συνετελέσθη κατὰ τούτους τοὺς χρόνους· εἰρήνη δὲ μία συνετελέσθη, καὶ πανηγύρεις καὶ ἀγῶνες, καὶ θεῶν θυσίαι, καὶ τᾶλλα τὰ πρὸς εὐδαιμονίαν ἀνήκοντα παρὰ πᾶσιν ἐπεπόλαζεν.

(C. 27. 28.) Olymp. LXXXIV, 4. a. C. 439. Arch. Timocle, Coss. Larte Herminio et T. Virginio Tricosto, Samii de Priene cum Milesiis contendunt, et ab Atheniensibus desciscunt. Domat eos Pericles, qui stipendio iis imposito, pueros obsides Lemniorum fidei permittit, institutoque populari regimine, Athenas redit. Gravis dehinc in Samo tumultus, aliis democratiam, aliis aristocratiam cupientibus. Illi, Persicis auxiliis instructi, nocta urbem invadunt, adversam factionem eiiciunt, reductisque obsidibus, apertos se hostes Atheniensibus profitentur. Iterum navali proelio vincit Pericles. Qui Sami obsidionem aggressus, dum Phoenicum navibus, quas Persae auxilio Samiis miserant, occurrebat, (C. 28.) hi reliquas eius naves victores invadunt. Audita suorum clade, Pericles maioribus copiis, adhibitisque tum primo machinis bellicis, quas Artemo invenerat, Samum expugnavit. Multatis defectionis auctoribus, democratia restituta est.

27. Ἐπ' ἀρχοντος δ' Ἀθήνησι Τιμοκλέους Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Λαγῖνον Ἐρμίνιον καὶ Τίτον Στεφρίτιον Σιρούκωνα· ἐπὶ δὲ τούτων Σάμιοι μὲν πρὸς Μιλησίους περὶ Πριήνης ἀμφισβητήσαντες, εἰς πόλεμον κατέστησαν· ὁρῶντες δὲ τοὺς Ἀθηναίους ταῖς εὐνοίαις διαφέροντας πρὸς Μιλησίους, ἀπέστησαν ἀπ' αὐτῶν. Οἱ δὲ Περικλέα προχειρισάμενοι στρατηγόν, ἐξέπεμψαν ἐπὶ τοὺς Σαμίους, ἔχοντα τριῆρεις τεσσαράκοντα. Οὗτος δὲ πλεύσας, ἐπὶ τε τὴν Σάμον παρεισελθὼν, καὶ τῆς πόλεως ἐγκρατὴς γενόμενος, κατέστησε δημοκρατίαν ἐν αὐτῇ· πραξάμενος δὲ παρὰ τῶν Σαμίων ὀγδοή-

κονία τάλαντα, καὶ τοὺς ἴσους δμήρους παῖδας λα-
 βῶν, τοὺτους μὲν παρέδωκε τοῖς Ἀθηναίοις, αὐτὸς δ'
 ἐν ὀλίγαις ἡμέραις ἅπαντα συντετελεκώς, ἐπανῆλθεν
 εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἐν δὲ τῇ Σάμῳ στάσεως γενομέ-
 νης, καὶ τῶν μὲν αἰρουμένων τὴν δημοκρατίαν, τῶν
 δὲ βουλομένων τὴν ἀριστοκρατίαν εἶναι, ταραχὴ
 πολλὴ τὴν πόλιν ἐπέιχε. Τῶν δ' ἐναντιουμένων τῇ
 δημοκρατίᾳ διαβάντων εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ πορευ-
 θέντων εἰς Σάρδεϊς πρὸς Πισσοῦθνην τὸν τῶν Περ-
 σῶν σατράπην περὶ βοηθείας, ὁ μὲν Πισσοῦθνης
 ἔδωκεν αὐτοῖς στρατιώτας ἐπιακοσίους, ἐλπίζων τῆς
 Σάμου διὰ τούτων κυριεύσειν· οἱ δὲ Σάμιοι μετὰ
 τῶν δοθέντων αὐτοῖς στρατιωτῶν νυκτὸς πλεύσαν-
 τες εἰς τὴν Σάμον, ἔλαθόν τε τὴν πόλιν παρεισελ-
 θόντες, συνεργοῦντων τῶν πολιτῶν, ῥαδίως τ' ἐκρά-
 τησαν τῆς Σάμου, καὶ τοὺς ἀντιπράττοντας αὐτοῖς
 ἐξέβαλον ἐκ τῆς πόλεως· τοὺς δ' ὁμήρους ἐκκλέψαν-
 τες ἐκ τῆς Ἀθήνων, καὶ τὰ κατὰ τὴν Σάμον ἀσφα-
 λισάμενοι, φανερώς ἑαυτοὺς ἀπέδειξαν πολεμίους
 τοῖς Ἀθηναίοις. Οἱ δὲ πάλιν Περικλέα προχειρισά-
 μενοι στρατηγόν, ἐξέπεμψαν ἐπὶ τοὺς Σαμίους μετὰ
 νεῶν ἑξήκοντα. Μετὰ δὲ ταῦθ' ὁ μὲν Περικλῆς ναυ-
 μαχήσας πρὸς ἑβδομήκοντα τριήρεις, ἐνίκησε τοὺς
 Σαμίους· μεταπεμφάμενος δὲ παρὰ Χίων καὶ Μι-
 τυληναίων ναῦς πέντε καὶ εἴκοσι, μετὰ τούτων ἐπο-
 λδόρησε τὴν Σάμον. Μετὰ δὲ τινος ἡμέρας Πери-
 κλῆς μὲν καταλιπὼν μέρος δυνάμεως ἐπὶ τῆς πολιορ-
 κίας, ἀνέξιεν ἀπαντήσων ταῖς Φοινίσσαις ναυσίν,
 ὥς οἱ Πέρσαι τοῖς Σαμίους ἦσαν ἀπεσταλκότες.

28. Οἱ δὲ Σάμιοι, διὰ τὴν ἀνάξενυν τοῦ Περι-
κλέους, νομίζοντες ἔχειν καιρὸν ἐπιτήδειον εἰς ἐπί-
θessin ταῖς ἀπολειμμέναις ναυσίν, ἐπέπλευσαν εἰς
αὐτάς, καὶ νικήσαντες τῇ ναυμαχίᾳ, φρονήματος
ἐπληροῦντο. Ὁ δὲ Περικλῆς ἀκούσας τὴν τῶν ἰδίων
ἦτταν, εὐθὺς ὑπέστρεψε, καὶ στόλον ἀξιόλογον ἡ-
θροισε, βουλόμενος εἰς τέλος συντρίψαι τὸν τῶν
ἐναντίων στόλον. Ταχὺ δ' ἀποστειλάντων Ἀθη-
ναίων μὲν ἐξήκοντα τριήρεις, Χίων δὲ καὶ Μιτυλη-
ναίων τριάκοντα, μεγάλην ἔχων δύναμιν, συνεστή-
σατο τὴν πολιορκίαν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατ-
ταν, συνεχεῖς ποιούμενος προσβολάς. Κατεσκεύασε
δὲ καὶ μηχανάς πρῶτος τῶν πρὸ αὐτοῦ, τοὺς τε ὀνο-
μαζομένους κριοὺς καὶ χελώνας, Ἀρτέμιωνος τοῦ Κλα-
ζομενίου κατασκευάσαντος. Ἐνεργῶς δὲ πολιορκή-
σας τὴν πόλιν, καὶ ταῖς μηχαναῖς καταβαλὼν τὰ
τείχη, κύριος ἐγένετο τῆς Σάμου· κολάσας δὲ τοὺς
αἰτίους, ἐπράξατο τοὺς Σαμίους τὰς εἰς τὴν πολιορ-
κίαν γεγεννημένας δαπάνας, τιμησάμενος αὐτάς τα-
λάντων διακοσίων· παρείλετο δὲ καὶ τὰς ναῦς αὐτῶν,
καὶ τὰ τείχη κατέσκαψε, καὶ τὴν δημοκρατίαν κατα-
στήσας, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πατρίδα. Ἀθηναίοις δὲ
καὶ Λακεδαιμονίοις μέχρι τούτων τῶν χρόνων αἰ-
τοριακονταετίς σπονδαὶ διέμειναν ἀσάλευτοι. Καὶ
ταῦτα μὲν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἑνιαυτόν.

(C. 29.) Olymp. LXXXV, 1. a. C. 438. Arch. Myrichide, Coss.
L. Iulio et M. Geganio, moritar Ducetius, vindex Siculorum bar-
barorum, qui imperium affectarat. Syracusani, occupatis multis
urbibus, ipsaque Trinacrea, viris ad gerendum imperium idoneis
plena, sufficere sibi totam Siciliam meditabantur.

29. Ἐπ' ἀρχontos δ' Ἀθήνησι Μυριχίδου Ῥω-

μαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Ἰούλιον καὶ
 Μάρκον Γεγάνιον· Ἠλεῖοι δ' ἤγαγον Ὀλυμπιάδα
 πέμπτην πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα, ἐν ἣ ἐνίκα Κρίσων
 Ἰμεραῖος τὸ δεύτερον. Ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ τὴν Σι-
 κελίαν Δουκέτιος μὲν, ὁ γεροντὴς τῶν Σικελικῶν πό-
 λεων ἡγεμὼν, τὴν τῶν Καλλατίνων πατρίδα κατέ-
 στησε, καὶ πολλοὺς εἰς αὐτὴν οἰκίζων οἰκήτορας, ἀν-
 τεποιήσατο μὲν τῆς τῶν Σικελῶν ἡγεμονίας, μεσο-
 λαβηθεὶς δὲ νόσῳ, τὸν βίον κατέστρεψε. Συρακού-
 σιοι δὲ πάσας τὰς τῶν Σικελῶν πόλεις ὑπηκόους
 ποιησάμενοι, πλὴν τῆς ὀνομαζομένης Τρινακίης,
 ἔγνωσαν ἐπὶ ταύτην στρατεῦειν· σφόδρα γὰρ ὑπώ-
 πτενον τοὺς Τρινακίους ἀντιλήψεσθαι τῆς τῶν ὁμοε-
 θνῶν Σικελῶν ἡγεμονίας. Ἡ δὲ πόλις αὕτη πολλοὺς
 καὶ μεγάλους ἄνδρας εἶχεν, αἰὲν τὸ πρωτεῖον ἐσχη-
 κυῖα τῶν Σικελικῶν πόλεων. Ἦν γὰρ ἡγεμόνων ἡ
 πόλις αὕτη πλήρης, μέγα φρονούντων ἐπ' ἀνδρίᾳ.
 Διὸ καὶ πάσας τὰς δυνάμεις ἀθροίσαντες ἐκ τῶν
 Συρακουσῶν καὶ τῶν συμμάχων πόλεων, ἐστράτευ-
 σαν ἐπ' αὐτήν. Οἱ δὲ Τρινακιοὶ συμμάχων μὲν ἦσαν
 ἔρημοι, διὰ δὲ τὰς ἄλλας πόλεις, αἱ ὑπήκουον Συ-
 ρακουσίοις, μέγαν ἀγῶνα συνεστήσαντο· ἐκθύμως
 γὰρ ἐγκαρτεροῦντες τοῖς δεινοῖς, καὶ πολλοὺς ἀνε-
 λόντες, ἡρωϊκῶς μαχόμενοι πάντες κατέστρεψαν τὸν
 βίον. Ὀμοίως δὲ καὶ τῶν πρεσβυτέρων οἱ πλείους
 ἑαυτοὺς ἐκ τοῦ ζῆν μετέστησαν, οὐχ ὑπομείναντες
 τὰς ἐκ τῆς ἀλώσεως ὕβρεις. Οἱ δὲ Συρακούσιοι τοὺς
 πρότερον ἀητιήτους γεγονότας νικήσαντες ἐπιφανῶς,
 τὴν μὲν πόλιν ἐξανδραποδισάμενοι κατέσκαψαν, τῶν

δὲ λαφύρων τὰ κράτιστα ἀπέστειλαν εἰς Δελφοὺς
χαριστήρια τῷ θεῷ.

(C. 30.) Olymp. LXXXV, 2.^a a. C. 437. Arch. Glaucide, Coss. T. Quinctio et Agrippa Furio, auctis triremibus, equitibus pedestribusque copiis, ampliora subditis per Siciliam tributa imperarunt. Tum bellum exarsit Corinthiacum (usque ad Ol. LXXXVI, 1.), excitatum ab Epidamniiis, quos Corcyrenses et Corinthii illuc in coloniam deduxerant. Qui quum seditione laborarent, neglecti a Corcyrensisibus, a Corinthiis auxilia novosque colonos accipiunt: quod illorum aemulationem et iram inflammavit. Eodem anno Romani Volscos bello subigunt.

30. Ἐπ' ἀρχοντος δ' Ἀθήνησι Γλαυκίδου Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Τίτον Κοῖντον καὶ Ἀγρίππαν Φούριον· ἐπὶ δὲ τούτων Σύρακοῦσιοι, διὰ τὰς προειρημένας εὐημερίας, ἑκατὸν μὲν τριήρεις ἐναυπηγήσαντο, τὸν δὲ τῶν ἱππέων ἀριθμὸν ἐποίησαν διπλάσιον· ἐπεμελήθησαν δὲ καὶ τῆς πᾶσι δυνάμεως, καὶ χρημάτων παρασκευὰς ἐποιοῦντο, φόρους ἀδροτέρους τοῖς ὑποτεταγμένοις Σικελοῖς ἐπιτιθέντες. Ταῦτα δ' ἔπραττον διανοοῦμενοι πᾶσαν Σικελίαν ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον κατακτείνεσθαι. Ἀμα δὲ τούτοις πραττομένοις, κατὰ τὴν Ἑλλάδα συνέβη τὸν Κορινθιακὸν κληθέντα πόλεμον ἀρχὴν λαβεῖν, διὰ τοιαύτας τινὰς αἰτίας. Ἐπιδάμνιοι κατοικοῦντες ἐπὶ τὸν Ἀδρίαν, ἀποικοὶ δ' ὑπάρχοντες Κερκυραίων καὶ Κορινθίων, ἐστασίασαν πρὸς ἀλλήλους. Τῆς δ' ἐπικρατούσης μερίδος φυγαδεύουσης πολλοὺς τῶν ἀντιπραττόντων, οἱ φυγάδες ἀθροισθέντες καὶ παραλαβόντες ἔπλευσαν τοὺς Ἰλλυριοὺς κοινῇ μετ' αὐτῶν ἐπὶ τὴν Ἐπίδαμνον. Στρατευσάντων δὲ τῶν βαρβάρων πολλῇ δυνάμει, καὶ τὴν μὲν χώραν κατασχόντων, τὴν δὲ πόλιν πολιορκούντων,

οἱ μὲν Ἐπιδαμνιοὶ καθ' ἑαυτοὺς οὐκ ὄντες ἀξιόμα-
 χοι, πρέσβεις ἔπεμψαν εἰς Κερκυραν, ἀξιοῦντες τοὺς
 Κερκυραίους συγγενεῖς ὄντας βοηθῆσαι· οὐ προσε-
 χόντων δ' αὐτῶν, ἐπρεσβεύσαντο πρὸς Κορινθίους
 περὶ συμμαχίας, καὶ μόνην ἐκείνην ἐποίησαντο μη-
 τρόπολιν· ἅμα δὲ καὶ συνοίκους ῥητοῦντο. Οἱ δὲ
 Κορινθιοὶ τοὺς μὲν Ἐπιδαμνίους ἐλεοῦντες, τοὺς δὲ
 Κερκυραίους μισοῦντες, διὰ τὸ μόνους τῶν ἀποίκων
 μὴ πέμπειν τὰ κατειρισμένα ἱερεῖα τῇ μητροπόλει,
 ἔκριναν βοηθεῖν τοῖς Ἐπιδαμνίοις. Διόπερ ἀποί-
 κους τε ἐξέπεμψαν εἰς τὴν Ἐπίδαμνον, καὶ στρατιώ-
 τας ἱκανοὺς φρουρῆσαι τὴν πόλιν. Ἐπὶ δὲ τούτοις
 οἱ Κερκυραῖοι παροξυνθέντες, ἀπέστειλαν πεντήκον-
 τα τριήρεις, καὶ στρατηγὸν ἐπ' αὐτῶν. Οὗτος δὲ
 προσπλεύσας τῇ πόλει, προσέτατε τοὺς μὲν φυγάδας
 καταδέχεσθαι· ἐπὶ δὲ τοὺς φρουροὺς τοὺς Κοριν-
 θίους πρέσβεις ἀπέστειλεν, ἀξιοῦντας δικαστηρίου
 κριθῆναι περὶ τῆς ἀποικίας, καὶ μὴ πολέμου. Τῶν
 δὲ Κορινθίων οὐ προσεχόντων αὐτοῖς, συγκατέβη-
 σαν εἰς πόλεμον ἀμφότεροι, καὶ ναυτικὰς δυνάμεις
 ἀξιολόγους κατεσκεύαζον, καὶ συμμάχους προσελαμ-
 βάνοντο. Ὁ μὲν οὖν Κορινθιακὸς ὀνομασθεὶς πό-
 λεμος συνέστη διὰ τὰς προειρημένας αἰτίας. Πρω-
 μαῖοι δὲ πρὸς Οὐολοῦμνους διαπολεμοῦντες, τὸ μὲν
 πρῶτον ἀκροβολισμοὺς καὶ μικρὰς μάχας συνετέ-
 λουν, μετὰ δὲ ταῦτα παρατάξει μεγάλη νικήσαντες,
 τοὺς πλείους τῶν πολεμίων κατέκοψαν.

(C. 31.) Olymp. LXXXV, 3. a. C. 436. Arch. Theodoro, Coas. M. Genucio et Agrippa Curtio Chilone, Campanorum gens in Italia exoritur. In Asia Archaeanaetidis, in Bosporo Cimmerio regnantibus, succedit Spartacus. In Graecia Coreyraei Corinthios navali proelio fundunt, Epidamnum expugnant, in sociosque illorum expeditionem faciunt.

31. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Θεοδώρου Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Μάρκον Γενύκιον καὶ Ἀγρίππαν Κούρτιον Χίλωνα· ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ μὲν τὴν Ἰταλίαν τὸ ἔθνος τῶν Καμπανῶν συνέστη, καὶ ταύτης ἔτυχε τῆς προσηγορίας ἀπὸ τῆς ἀρετῆς τοῦ πλησίον κειμένου πεδίου. Κατὰ δὲ τὴν Ἀσίαν οἱ τοῦ Κιμμερίου βροσπόρου βασιλεύσαντες, ὀνομασθέντες δὲ Ἀρχαιανакτίδαι, ἥρξαν ἔτη δύο πρὸς τοῖς τεσσαράκοντα· διεδέξατο δὲ τὴν ἀρχὴν Σπάρτακος, καὶ ἥρξεν ἔτη ἐπτά. Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα Κορίνθιοι πρὸς Κερκυραίους διαπολεμοῦντες, καὶ παρασκευασάμενοι ναυτικὰς δυνάμεις, συνεστήσαντο ναυμαχίαν. Οἱ μὲν οὖν Κορίνθιοι ἔχοντες ναῦς ἑβδομήκοντα καλῶς ἐξηρτυμένας, ἐπέπλευσαν τοῖς πολεμίοις· οἱ δὲ Κερκυραῖοι τριήρεσιν ὀγδοήκοντα ἀντιταχθέντες, ἐνίκησαν τῇ ναυμαχίᾳ, καὶ τὴν Ἐπίδαμνον πολιορκήσαντες, τοὺς μὲν ἄλλους αἰχμαλώτους ἀπέκτειναν, τοὺς δὲ Κορινθίους δήσαντες, εἰς φυλακὴν παρέδωκαν. Μετὰ δὲ τὴν ναυμαχίαν οἱ μὲν Κορίνθιοι καταπλαγέντες κατέπλευσαν εἰς τὴν Πελοπόννησον· οἱ δὲ Κερκυραῖοι θαλαττοκρατοῦντες τῆς κατ' ἐκείνους τοὺς τόπους θαλάττης, ἐπέπλεον τοῖς Κορινθίων συμμάχοις, καὶ τὴν χώραν αὐτῶν ἐπόρθουν.

(C. 32.) Olymp. LXXXV, 4. a. C. 435. Arch. Euthymene, Tribb. militariibus consulari potestate A. Sempronio, L. Atilio et T. Coelio, et Corinthii et Corcyraei omni opce classem adornabant, ut, quam atrox esset bellum futurum, satis appareret. Ab Atheniensibus colonia deducitur Amphipolim.

32. Τοῦ δ' ἐνιαυσιαίου χρόνου διελθόντος Ἀθη-
νησι μὲν ἤρχεν Εὐθυμένης, ἐν Ῥώμῃ δ' ἀντὶ τῶν
ὑπᾶτων χιλίαρχοι κατεστάθησαν τρεῖς, Αὔλος Σεμ-
πρόνιος, Λεύκιος Ἀτίλιος, καὶ Τίτος Κοῦντιος. Ἐπὶ
δὲ τούτων Κορίνθιοι μὲν ἡττημένοι τῇ ναυμαχίᾳ,
ναυπηγήσασθαι σιόλον ἀξιολογώτερον ἔκριναν. Διό-
περ ὕλην πολλὴν παρὰσκευασάμενοι, καὶ ναυπηγοὺς
ἐκ τῶν πόλεων μισθοῦμενοι, μετὰ πολλῆς φιλοτιμίας
κατεσκεύαζον τριήρεις καὶ ὅπλα καὶ βέλη παντοδα-
πά, καὶ καθόλου πάσας τὰς εἰς τὸν πόλεμον παρα-
σκευὰς ἡτοίμαζον· καὶ τὰς μὲν ἐκ καταβολῆς τριή-
ρεις ἐναυπηγοῦντο, τὰς δὲ πεπονηκυίας, ἐθεράπευον,
ἄλλας δὲ παρὰ τῶν συμμάχων μετεπέμποντο. Πα-
ραπλήσιον δὲ καὶ τῶν Κερκυραίων ποιοῦντων, καὶ
ταῖς φιλοτιμίαις οὐκ ἀπολιμπανομένων, φανερός ἦν
ὁ πόλεμος αὐξήσειν μεγάλην ληφόμενος. Ἀμὰ δὲ τοῦ-
τοις πραττομένοις Ἀθηναῖοι συνόκισαν Ἀμφίπολιν,
καὶ τῶν οἰκητόρων οὓς μὲν ἐκ τῶν πολιτῶν κατέλε-
ξαν, οὓς δ' ἐκ τῶν συνέγγυς φρουρίων.

(C. 33.) Olymp. LXXXVI, 1. a. C. 434. Arch. Nausimacho, Coss. T. Quintio et M. Geganio Macerino, Corcyraei, Atheniensium societatem nacti, secundo proelio superant classem Corinthio-
rum.

33. Ἐπ' ἀρχοντος δ' Ἀθηνησι Ναυσιμάχου Ῥω-
μαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Τίτον Κοῦντον καὶ
Μάρκον Γεγάριον Μάκερνον· Ἠλεῖοι δ' ἡγαγον
Ὀλυμπιάδα ἑκτὴν πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα, καθ' ἣν

ἐνίκα στάδιον Θεόπομπος Θετταλός. Ἐπὶ δὲ τοῦ-
των Κερκυραῖοι μὲν πυνθανόμενοι τῶν παρασκευα-
ζομένων ἐπ' αὐτοὺς δυνάμεων τὸ πλήθος, ἀπέστει-
λαν πρὸς Ἀθηναίους πρέσβεις, ἄξιοῦντες αὐτοῖς βοη-
θῆσαι. Τὸ δ' αὐτὸ καὶ Κορινθίων ποιησάντων, καὶ
συναχθείσης ἐκκλησίας, διήκουσε τῶν πρέσβεων ὁ
δῆμος, καὶ ἐψηφίσατο συμμαχεῖν Κερκυραίοις. Διὸ
καὶ παραχοῆμα μὲν ἐξέπεμψαν τριήρεις κατηρτισμέ-
νας δέκα, μετὰ δὲ ταῦτα πλείους ἐπηγγείλαντο πέμ-
ψειν, εἰ ἢ ἤ χρεία. Οἱ δὲ Κορίνθιοι, τῆς τῶν Ἀθη-
ναίων συμμαχίας ἀποτυχόντες, ἐννενήκοντα μὲν αὐ-
τοὶ τριήρεις ἐπλήρωσαν, παρὰ δὲ τῶν συμμάχων ἐξή-
κοντα προσελάβοντο. ἔχοντες οὖν ναῦς κατηρτι-
σμένας ἑκατὸν πενήκοντα, καὶ στρατηγούς ἐλόμενοι
τοὺς χαρισιστάτους, ἀνήχθησαν ἐπὶ τὴν Κέρκυραν,
κερρικότες διὰ τάχους ναυμαχεῖν. Οἱ δὲ Κερκυ-
ραῖοι πυνθανόμενοι τὸν τῶν πολεμίων στόλον μὴ
μακρὰν ἀπέχειν, ἀντανήχθησαν τριήρεσιν ἑκατὸν
εἴκοσι σὺν ταῖς τῶν Ἀθηναίων. Γενομένης δὲ ναυ-
μαχίας ἰσχυρᾶς, τὸ μὲν πρῶτον ἐπεκράτουν οἱ Κο-
ρίνθιοι· μετὰ δὲ ταῦτα τῶν Ἀθηναίων ἐπιφανέντων
ἄλλαις εἴκοσι ναυσίν, ὥς ἀπεστάλκεισαν ἐν τῇ δευ-
τέρᾳ συμμαχίᾳ, συνέβη νικῆσαι τοὺς Κερκυραίους.
Τῇ δ' ὑστεραίᾳ πάντων τῶν Κερκυραίων ἐπιπλευ-
σάντων, οὐκ ἀνήχθησαν οἱ Κορίνθιοι.

(C. 34.) Olymp. LXXXVI, 2. a. C. 433. Arch. Antiochide,
Coss. M. Fabio et Postumo Aebutio Elba, Corinthii, qui frustra ab
Atheniensibus auxilia petierant, Potidaeas, et Perdiccas, Mace-
doniae R., Chalcidenses ab iis abalienant. Quo facto, obsidetur
Potidaea, conserioque ad Isthmum iuxta Pallenen proelio, victoria

penes Athenienses stetit. Iidem novam in Propontide urbem, Le-
tanum, condunt. Romani coloniam mittunt Ardeam.

34. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθηνησιν Ἀντιλοχίδου Ρω-
μαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Φάβιον καὶ Πό-
στουμον Διβούτιον Οὐλέκον. Ἐπὶ δὲ τούτων, Ἀθη-
ναίων μὲν συνηγωνισμένων τοῖς Κερκυραίοις, καὶ
τῆς κατὰ τὴν ναυμαχίαν νίκης αἰτίων γενομένων,
χαλεπῶς εἶχον πρὸς αὐτοὺς οἱ Κορίνθιοι. Διόπερ
αἰνυμένους σπεύδοντες τοὺς Ἀθηναίους, ἀπέστησαν
ἀπ' αὐτῶν πόλιν Ποτιδαίαν, οὗσαν ἑαυτῶν ἀποί-
κον. Ὁμοίως δὲ τούτοις καὶ Περδίκκας ὁ τῶν Μα-
κεδόνων βασιλεὺς, ἄλλοτρίως διακείμενος πρὸς Ἀθη-
ναίους, ἔπεισε τοὺς Χαλκιδεῖς ἀποστάντας Ἀθηναί-
ων, τὰς μὲν ἐπὶ θαλάττῃ πόλεις ἐκλιπεῖν, εἰς μίαν
δὲ συνοικισθῆναι τὴν ὀνομαζομένην Ὀλυνθον. Οἱ
δ' Ἀθηναῖοι τὴν ἀπόστασιν τῶν Ποτιδαιατῶν ἀκού-
σαντες, ἐξέπεμψαν τριάκοντα ναῦς, καὶ προσέταξαν
τὴν τε χώραν τῶν ἀφεστηκῶτων λεηλατῆσαι, καὶ τὴν
πόλιν πορρῆσαι. Οἱ δὲ πεμφθέντες, καταπλεύσαν-
τες εἰς τὴν Μακεδονίαν, κατὰ τὰς ἐντολὰς τοῦ δή-
μου συνεστήσαντο πολιορκίαν τῆς Ποτιδαίας. Ἐν-
θα δὴ τῶν Κορινθίων βοηθησάντων τοῖς πολιορ-
κούμενοις διεχιλίους στρατιώταις, διεχιλίους καὶ ὁ
δῆμος τῶν Ἀθηναίων ἐξέπεμψε. Γενομένης δὲ μά-
χης περὶ τὸν ἰσθμὸν τὸν πλησίον τῆς Παλληνίων,
καὶ τῶν Ἀθηναίων νικησάντων, καὶ πλείους τῶν τρια-
κοσίων ἀνελόντων, οἱ Ποτιδαιῖται συνεκλείσθησαν
εἰς πολιορκίαν. Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις, ἔκτι-
σαν οἱ Ἀθηναῖοι πόλιν ἐν τῇ Προποντίδι τὴν ὀνο-

μαζομένην Λέτανον. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν οἱ Ῥωμαῖοι πέμψαντες ἀποίκους εἰς Ἀρδεα, τὴν χώραν κατεκληροῦχσαν.

(C. 35.) Olymp. LXXXVI, 3. a. C. 432. Arch. Charete, Coss. Q. Furio Fusco et Man. Papirio Crasso, Thuriorum in Italia de civitatis vel coloniae conditore dissidia ab Apolline Delphico componuntur. In Graecia Archidamus, Lacedaemoniorum rex, expletis 42 imperii annis, moritur; cui Agis succedens, per 27 annos regnavit.

35. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθηήνῃσι Χάρηςτος Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Κόϊντιον Φούριον Φόσσον καὶ Μάνιον Παπίριον Κράσσον. Ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ τὴν Ἰταλίαν οἱ τοὺς Θουρίους οἰκοῦντες, ἐκ πολλῶν πόλεων συνεστηκότες, ἐστασίαζον πρὸς ἀλλήλους, πόλεως πόλεως ἀποίκους δεῖ καλεῖσθαι τοὺς Θουρίους; καὶ τίνα κτίστην δίκαιον ὀνομάζεσθαι. Οἱ τε γὰρ Ἀθηναῖοι τῆς ἀποικίας ταύτης ἡμφισβήτην, ἀποφαινόμενοι πλείστους οἰκήτορας ἐξ Ἀθηνῶν ἐληλυθέναι, ἔτι δὲ κατὰ τὴν Πελοπόννησον πόλεις τῷ οὐκ ὀλίγους παρεσχηκέναι παρ' αὐτῶν εἰς τὴν κτίσιν τῶν Θουρίων, τὴν ἐπιγραφὴν τῆς ἀποικίας ἑαυτοῖς ἔφησαν δεῖν προάπτεσθαι. Ὅμοιως δὲ πολλῶν ἄγαθῶν ἀνδρῶν κεκοινωνηκότων τῆς ἀποικίας, καὶ πολλὰς χρείας παρεσχημένων, πολὺς ἦν ὁ λόγος, ἐκάστου τῆς τιμῆς ταύτης σπεύδοντος τυχεῖν. Τέλος δὲ τῶν Θουρίων πεμψάντων εἰς Δελφοὺς τοὺς ἐπερωτήσοντας τίνα χρὴ τῆς πόλεως οἰκιστὴν ἀγορεύειν, ὁ θεὸς ἔχρησεν αὐτὸν δεῖν κτίστην νομίζεσθαι. Τούτῳ τῷ τρόπῳ λυθείσης τῆς ἀμφισβήτησεως, τὸν Ἀπόλλων κτίστην τῶν Θουρίων ἀπέδειξαν, καὶ τὸ πλῆθος τῆς στάσεως ἀπολυθέν, εἰς τὴν

προϋπάρχουσιν δμόνοιαν ἀποκατέστη. Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα Ἀρχίδαμος ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς ἐτελεύτησεν, ἄρξας ἔτη τεσσαρακονταδύο. Τὴν δὲ ἀρχὴν διαδεξάμενος Ἄγις ἐβασίλευσεν ἔτη εἰκοσιεπτὰ.

(C. 36.) Olymp. LXXXVI, 4. a. C. 431. Arch. Apseude, Coss. T. Menenio et Proculo Geganio Macerino, Bosphori rex, Spartacus, anno imp. 17 e vita decedit, quem subsequutus Seleucus, tantum 4 annos imperavit. Athenis Meton novam computationem astrologomicam, Eneadecaëteridem dictam, solerter invenit. In Italia Tarcentini Heracleam condunt.

36. Ἐπ' ἀρχοντος δ' Ἀθῆνῃσιν Ἀφειδους Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Τίτον Μενήνιον καὶ Πρόκλον Γεγάνιον Μακερῖνον. Ἐπὶ δὲ τούτων Σπάρτακος μὲν ὁ Βοσπόρου βασιλεὺς ἐτελεύτησεν, ἄρξας ἔτη δεκαεπτὰ· διεδέξατο δὲ τὴν ἀρχὴν Σέλευκος, καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη τέσσαρα. Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις Μέτων ὁ Πανσανίου μὲν υἱός, δεδοξασμένος δὲ ἐν ἀστρολογίᾳ, ἐξεθῆκε τὴν ὀνομαζομένην ἐννεακαιδεκαετηρίδα, τὴν ἀρχὴν ποιησάμενος ἀπὸ μηνὸς ἐν Ἀθήναις Σκισφοριῶνος τριςκαιδεκάτης. Ἐν δὲ τοῖς εἰρημένοις ἔτεσι τὰ ἄστρα τὴν ἀποκατάστασιν ποιῆται, καὶ καθάπερ ἐνιαυτοῦ τινὸς μεγάλου τὸν ἀνακυκλισμὸν λαμβάνει· διὸ καὶ τινες αὐτὸν Μέτωνος ἐνιαυτὸν ὀνομάζουσι. Δοκεῖ δὲ ὁ ἀνὴρ οὗτος ἐν τῇ προφύσει καὶ προγραφῇ ταύτῃ θαυμαστῶς ἐπιτετευχέναι· τὰ γὰρ ἄστρα τὴν τε κίνησιν καὶ πᾶς ἐπισημασίας ποιῆται συμφώνως τῇ γραφῇ. Διὸ μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων οἱ πλεῖστοι τῶν Ἑλλήνων χρόμενοι τῇ ἐννεακαιδεκαετηρίδι, οὐ διαφεύδονται τῆς ἀληθείας. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ταραντῖνοι

τοὺς τὴν Σίβιν καλουμένην οἰκοῦντας μετοικίσαν-
τες ἐκ τῆς πατρίδος, καὶ ἰδίους προσθέντες οἰκίητο-
ρας, ἔκτισαν πόλιν τὴν λεγομένην Ἡράκλειαν.

(C. 37) Olymp. LXXXVII, 1. a. C. 430. Arch. Pythodoro, Coss. T. Quinctio et Agrippa Menenio, Romae Sp. Maclius, regnum affectans, occiditur. Athenienses proelio apud Potidaeam victores. Perijt dux Callias, in cuius locum Phormio suffectus, redintegrat obsidionem urbis, graviozem illam et longius extractam. Ab ista victoria Thucydides historiam orsus est belli Peloponnesiaci per 27 annos gesti, cuius ipse nonnisi 22 annos descripsit.

37. Ἐπ' ἀρχοντος δ' Ἀθήνησι Πυθοδώρου Ρω-
μαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Τίτον Κοῖντιον καὶ
Νίττον Μενήριον· Ἡλεῖοι δ' ἤγαγον Ὀλυμπιάδα
ἐβδόμην πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα, καθ' ἣν ἐνίκα σπάρ-
διον Σώφρων Ἀμπρακιώτης. Ἐπὶ δὲ τούτων ἐν τῇ
Ρώμῃ Σπόριος Μάνιος ἐπιθέμενος τυραννίδι ἀνι-
ρέθη. Ἀθηναῖοι δὲ περὶ Ποτιδαίαν νενικηότες πε-
ριφανεῖ μάχῃ, Καλλίου τοῦ στρατηγοῦ πεσόντος ἐν
τῇ παρατάξει, στρατηγὸν ἕτερον ἐξέπεμψαν Φορμίων-
να. Οὗτος δὲ παραλαβὼν τὸ στρατόπεδον, καὶ προς-
καθήμενος τῇ πόλει τῶν Ποτιδαιαίων, συνεχεῖς
προσβολὰς ἐποιεῖτο. Ἀμυνομένων δὲ τῶν ἔνδον εὐ-
ρώσιως, ἐγένετο πολυχρόνιος πολιορκία. Θουκυδί-
δης δὲ ὁ Ἀθηναῖος τὴν ἱστορίαν ἐντεῦθεν ἀρξάμε-
νος, ἔγραψε τὸν γενόμενον πόλεμον Ἀθηναίοις πρὸς
Λακεδαιμονίους, τὸν ὀνομασθέντα Πελοποννησια-
κόν. Οὗτος μὲν οὖν ὁ πόλεμος διέμεινεν ἐπὶ ἔτη
εἰκοσιεπτά· ὁ δὲ Θουκυδίδης ἔτη δύο πρὸς τοῖς εἴ-
κοσι γέγραπεν, ἐν βίβλοις ὀκτώ, ὥς δὲ τινες δια-
ρῶσιν, ἐννέα.

(C. 38.) Olymp. LXXXVII, 2. a. C. 429. Arch. Euthydemo, Tribb. militum consulari potestate Man. Acimilio Mamercio, C. Iulio et L. Quinctio bellum exstitit Peloponnesiacum, omnium, quae historiae celebrant, diuturnissimum. Prima eius caussa, Ephoro auctore, fuit pecunia publica, Delphis Athenas advecta, et Periclia fidei commissa, cuius ab eo rationes reposcebantur. Quas quum ille reddere nequirit, quippe pecuniae parte in sua commoda expensa: eas Alcibiadis adhuc pueri versuto consilio ita subterfugere studuit, ut gravi Athenienses bello implicaret.

38. Ἐπ' ἀρχόντος δὲ Ἀθηναίων Εὐθυδήμου Ῥωμαῖοι μὲν ἀντὶ τῶν ὑπάρτων τρεῖς χιλιάρχους κατέστησαν, Μάνιον Δίμιλιανόν, καὶ Μάμερκον Γάϊον, καὶ Ἰούλιον Λεύκιον Κοῦντιον· ἐπὶ δὲ τούτων Ἀθηναίοις καὶ Λακεδαιμονίοις ἐνέστη πόλεμος ὁ κληθεὶς Πελοποννησιακός, μακρότατος τῶν ἱστορημένων, ὧν ἴσμεν. Ἀναγκαῖον δ' ἔστι καὶ τῆς ὑποκειμένης ἱστορίας οἰκεῖον, τὸ προεκθέσθαι τὰς αἰτίας αὐτοῦ. Ἀθηναῖοι τῆς κατὰ θάλατταν ἡγεμονίας ἀντεχόμενοι, τὰ ἐν Ἀήλῳ κοινῇ συνηγμένα χρήματα, τάλαντα σχεδὸν ὀκτακισχίλια, μετήνεγκαν εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ παρέδωκαν φυλάττειν Περικλεῖ. Οὗτος δ' ἦν εὐγενεὶα καὶ δόξῃ καὶ λόγου δεινότητι πολὺ προσέχων τῶν πολιτῶν. Μετὰ δὲ τινα χρόνον ἀνηλωκὸς ἀπ' αὐτῶν ἰδίᾳ πλῆθος ἱκανὸν χρημάτων, καὶ λόγον ἀπαιτούμενος, εἰς ἀρρώστιαν ἐρέπεσεν, οὐ δυνάμενος τῶν πεπιστευμένων ἀποδοῦναι τὸν ἀπολογισμόν. Ἀθημόνουντος δ' αὐτοῦ περὶ τούτων, Ἀλκιβιάδης ὁ ἀδελφιδοῦς ὀρφανὸς ἄν, τρεφόμενος παρ' αὐτῷ, παῖς ὢν τὴν ἡλικίαν, ἀφορμὴν αὐτῷ παρέσχετο τῆς περὶ τῶν χρημάτων ἀπολογίας. Θεωρῶν γάρ τὸν θείον λυπούμενον, ἐπηρώτησε τὴν αἰτίαν τῆς λύπης. Τοῦ δὲ Περικλέους εἰπόντος, ὅτι τὴν περὶ τῶν χρημάτων ἀπολογίαν αἰτούμενος, ζητῶ πῶς ἂν δυνάι-

μην ἀποδοῦναι τὸν περὶ τούτων λόγον τοῖς πολί-
ταις· ὁ Ἀλκιβιάδης ἔφησε, δεῖν αὐτὸν μὴ πῶς ἀπο-
δοῦναι τὸν λόγον, ἀλλὰ πῶς σκοπεῖν μὴ ἀποδοῦναι. Διό-
περ Περικλῆς ἀποδεξάμενος τὴν τοῦ παιδὸς ἀπόφα-
σιν, ἐξήτει δι' οὗ τρόπου τοὺς Ἀθηναίους δύναιτ'
ἂν ἐμβαλεῖν εἰς μέγαν πόλεμον. Οὕτω γὰρ μάλιστα
ὑπελάμβανε, διὰ τὴν ταραχὴν καὶ τοὺς τῆς πόλεως
περισπασμοὺς καὶ φόβους, ἐκφεύξεσθαι τὸν ἀκριβῆ
λόγον τῶν χρημάτων. Πρὸς δὲ ταύτην τὴν ἀφορμὴν
συνέβαινεν αὐτῷ καὶ ταυτόματον, διὰ τοιαύτας αἰ-
τίας.

(C. 39. 40.) Accedebat, ut et Phidias, qui statuam Minervae elaboraverat, et Pericles, operis curator, furti accusarentur, aliaque crimina et calumniae in Periclem conicerentur. Quod ipsum, qui populi sui ingenium probe norat, in proposito firmabat, cuius perficiundi occasio non defuit. Decretum pridem erat Atheniensibus, Megarenses foro ac portibus arcere. Quod decretum quum Lacedaemonii, quorum illi intercessionem quaesierant, abrogari poscerent: imperiosis postulatis Pericles fortiter restitit, (C. 40.) convocataque concione, bellum adversus Lacedaemonios gravissima oratione suasit, de parato pecuniarum copiarumque largo apparatu magnifice disserens. Persuasit oratoris Olympii vehementia.

39. Τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἄγαλμα Φειδίας μὲν κατε-
σκεύαζε, Περικλῆς δὲ ὁ Ξανθίππου καθεσταμένος
ἦν ἐπιμελητής. Τῶν δὲ συνεργασαμένων τῷ Φειδίᾳ
τινὲς διενεχθέντες, ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τοῦ Περικλέους
. . ., ἐκάθισαν ἐπὶ τὸν τῶν Θεῶν βωμόν. Διὰ τὸ
παράδοξον δὲ προσκαλούμενοι, ἔφασαν ὅτι πολλὰ
τῶν ἱερῶν χρημάτων ἔχοντα Φειδίαν δεῖξιν, ἐπιστα-
μένου καὶ συνεργοῦντος τοῦ ἐπιμελητοῦ Περικλέους.
Διόπερ ἐκκλησίας συνελθούσης περὶ τούτων, οἱ μὲν
ἐχθροὶ τοῦ Περικλέους ἔπεισαν τὸν δῆμον συλλα-
βεῖν τὸν Φειδίαν, καὶ αὐτοῦ τοῦ Περικλέους κατη-

γόρουν ἱεροσυλίαν. Πρὸς δὲ τοῦτοις Ἀναξαγόραν
 τὸν σοφιστὴν, διδάσκαλον ὄντα Περικλέους, ὡς ἄσε-
 βοῦντα εἰς τοὺς θεοὺς ἐσυκοφάντουν· συνέπλεκον
 δ' ἐν ταῖς κατηγορίαις καὶ διαβολαῖς τὸν Περικλέα,
 διὰ τὸν φθόρον, σπεύδοντες διαβαλεῖν τὴν τἀνδρὸς
 ὑπεροχὴν τε καὶ δόξαν. Ὁ δὲ Περικλῆς, εἰδὼς τὸν
 ὄντων ἐν μὲν τοῖς πολεμικοῖς ἔργοις θαυμάζοντα
 τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας διὰ τὰς κατεπειγούσας χρείας,
 κατὰ δὲ τὴν εἰρήνην τοὺς αὐτοὺς συκοφαντοῦντα
 διὰ τὴν σχολὴν καὶ φθόρον, ἔκρινε συμφέρειν αὐτῷ
 τὴν πόλιν ἐμβαλεῖν εἰς μέγαν πόλεμον, ὅπως χρεῖαν
 ἔχουσα τῆς Περικλέους ἀρετῆς καὶ στρατηγίας, μὴ
 προσδέχεται τὰς κατ' αὐτοῦ διαβολάς, μηδὲ ἔχη
 σχολὴν καὶ χρόνον ἐξετάζειν ἀκριβῶς τὸν περὶ τῶν
 χρημάτων λόγον. Ὅντος δὲ ψηφίσματος παρὰ τοῖς
 Ἀθηναίοις Μεγαρέας εἰργεσθαι τῆς τε ἀγορᾶς καὶ
 τῶν λιμένων, οἱ Μεγαρεῖς κατέφυγον ἐπὶ τοὺς Σπαρ-
 τιάτας. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι πεισθέντες τοῖς Με-
 γαρεῦσιν, ἀπέστειλαν πρέσβεις ἐκ τοῦ προφανεστά-
 του ἀπὸ τῆς τοῦ κοινοῦ συνεδρίου γνώμης, προσ-
 τὰτιοντες τοῖς Ἀθηναίοις ἀνελεῖν τὸ κατὰ τῶν Με-
 γαρέων ψήφισμα· μὴ πειθομένων δὲ αὐτῶν, ἀπει-
 λοῦντες πολεμήσειν αὐτοῖς μετὰ τῶν συμμάχων.
 Συναχθείσης οὖν περὶ τούτων ἐκκλησίας, ὁ Πери-
 κλῆς, δεινότητι λόγου πολὺ διαφέρων ἀπάντων τῶν
 πολιτῶν, ἔπεισε τοὺς Ἀθηναίους μὴ ἀναιρεῖν τὸ ψή-
 φισμα, λέγων ἀρχὴν δουλείας εἶναι τὸ πείθεσθαι
 παρὰ τὸ συμφέρον τοῖς Λακεδαιμονίων προστάγμα-
 σι. Συνεβούλευεν οὖν τὰ ἀπὸ τῆς χώρας κατακομί-

ζειν εἰς τὴν πόλιν, καὶ θαλαττοκρατοῦντας διαπολεμεῖν τοῖς Σπαρτιάταις.

40. Περὶ δὲ τοῦ πολέμου πεφροντισμένως ἀπολογησάμενος, ἐξηριθμήσατο μὲν τὸ πλῆθος τῶν συμμάχων τῇ πόλει, καὶ τὴν ὑπεροχὴν τῆς ναυτικῆς δύναμεως, πρὸς δὲ τοῦτοις τὸ πλῆθος τῶν μετακεκομισμένων ἐκ Δήλου χρημάτων εἰς τὰς Ἀθήνας, ἃ συνέβαινεν ἐκ τῶν φόρων ταῖς πόλεσι κοινῇ συνηθροῖσθαι· κοινῶν δ' ὄντων τῶν μυρίων τάλαντων, ἀπανήλωτο πρὸς τὴν κατασκευὴν τῶν προπυλαίων καὶ τὴν Ποτιδαίας πολιορκίαν τετρακισχίλια τάλαντα· καὶ καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἐκ τοῦ φόρου τῶν συμμάχων ἀνεφέρετο τάλαντα τετρακόσια ἐξήκοντα· χωρὶς δὲ τούτων ἢ τε πομπεῖα σκευή, καὶ τὰ Μηδικὰ σκῦλα, ἃ πεντακοσίων ἄξια τάλαντων ἀπεφῆναιτο· ἔν τε τοῖς ἱεροῖς ἀπεδείκνυνεν ἀναθημάτων τε πλῆθος, καὶ τὸ τῆς Ἀθηναῖς ἄγαλμα ἔχεν χρυσίου πεντήκοντα τάλαντα, ὥς περιαιρειτῆς οὐσης τῆς περὶ τὸν κόσμον κατασκευῆς· καὶ ταῦτα, ἀναγκαῖα εἰ καταλάβοι χρεῖα, χρησαμένους παρὰ τῶν θεῶν πάλιν ἀποκαταστήσειν ἐν εἰρήνῃ· τοὺς τε τῶν πολιτῶν βίους, διὰ τὴν πολυχρόνιον εἰρήνην, πολλὴν ἐπίδοσιν εἰληφέναι πρὸς εὐδαιμονίαν· χωρὶς δὲ τῶν χρημάτων τούτων στρατιώτας ὑπεδείκνυνεν ὑπάρχειν τῇ πόλει, χωρὶς συμμάχων, καὶ τῶν ἐν τοῖς φρουρίοις ὄντων, ὀπλίτας μὲν μυρίους καὶ διςχιλίους, τοὺς δ' ἐν τοῖς φρουρίοις ὄντας καὶ τοὺς μετοίκους ὑπάρχειν πλείους τῶν μυρίων ἐπτακισχιλίων, τριήρεις τε τὰς παρούσας τριακοσίας· τοὺς δὲ Λακεδαι-

μονίους χρημάτων τε σπανίζειν ἀπεδείκνυε, καὶ ταῖς ναυτικαῖς δυνάμεσι πολὺ λείπεσθαι τῶν Ἀθηναίων. Ταῦτα διελθὼν, καὶ παρορμήσας τοὺς πολίτας εἰς τὸν πόλεμον, ἔπεισε τὸν δῆμον μὴ προσέχειν τοῖς Λακεδαιμονίοις. Ταῦτα δὲ ῥαδίως συνετέλεσε διὰ τὴν δεινότητα τοῦ λόγου, δι' ἣν αἰτίαν ὠνομάσθη Ὀλύμπιος. Μέννηται δὲ τούτων καὶ Ἀριστοφάνης ὁ τῆς ἀρχαίας κωμωδίας ποιητής, γεγωνὺς κατὰ τὴν τοῦ Περικλέους ἡλικίαν, ἐν τοῖςδε τοῖς γεγραμμένοις,

ὦ λιπερνήτες γεωργοί, τὰ μὰ δὴ ξυνίετε
 ῥήματ', εἰ βούλεσθ' ἀκοῦσαι τήνδ', ὅπως ἀπώ-
 λετο.

Πρῶτα μὲν γὰρ αὐτῆς ἤρξε Φειδίας πράξας κακῶς·
 ἔπειτα Περικλὲς φοβηθεὶς μὴ μετασχῇ τῆς τύχης,
 ἔμβालὼν σπινθῆρα μικρὸν Μεγαρικοῦ ψηφί-
 σματος,

Ἐξεφύσησεν τοσοῦτον πόλεμον, ὥστε τῷ καπνῷ
 Πάντας Ἕλληνας δακρυῦσαι, τοὺς τ' ἐκεῖ, τοὺς
 τ' ἐνθάδε.

Καὶ πάλιν ἐν ἄλλοις Εὐπολὶς ὁ ποιητής,

— — Περικλὲς δ' Ὀλύμπιος

Ἦστραπτεν, ἐβρόντα, συνεκύνκα τὴν Ἑλλάδα.

Πειθὼ τις ἐπεκάθισεν ἐπὶ τοῖς χεῖλεσιν.

Οὕτως ἐκῆλει, καὶ μόνος τῶν ῥητόρων

Τὸ κέντρον ἐγκατέλειπε τοῖς ἀκροωμένοις.

(C. 41.) Lacedaemonii, cum Peloponnesiis conventu habito, comparatoque a sociis auxilio, primi inferunt bellum. Boeoti, a proditoribus pellecti, occupant Plataeam, urbem Atheniensibus foedere iunctam. Fusis illis, Thebani omnium civium robore accelerant, totam regionem populantes.

41. Αἰτίαι μὲν οὖν τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου τοιαῦται τινές ὑπῆρξαν, ὥς Ἐφορος ἀνέγραψε. Τῶν δὲ ἡγουμένων πόλεων τοῦτον τὸν τρόπον εἰς πόλεμον ἐμπεσουσῶν, Λακεδαιμόνιοι μὲν μετὰ τῶν Πελοποννησίων συνεδρεύσαντες, ἐψηφίσαντο πολεμεῖν τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ πρὸς τὸν Περσῶν βασιλέα πρესβεύσαντες, παρεκάλουν συμμαχεῖν αὐτοῖς, καὶ τοὺς κατὰ τὴν Σικελίαν καὶ Ἰταλίαν συμμαχοὺς διαπρესβευσάμενοι διακοσίαις τριήρεσιν ἔπεισαν βοηθεῖν· αὐτοὶ δὲ μετὰ τῶν Πελοποννησίων τὰς περὶ κὰς δυνάμεις διατάξαντες, καὶ τὰλλα τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ἡτοιμασμένοι, πρῶτοι τοῦ πολέμου κατήρξαντο. Κατὰ γὰρ τὴν Βοιωτίαν ἡ τῶν Πλαταιέων πόλις αὐτόνομος ἦν, καὶ συμμαχίαν εἶχε πρὸς Ἀθηναίους. Ἐν ταύτῃ τῶν πολιτῶν τινὲς καταλῦσαι τὴν αὐτονομίαν βουλόμενοι, διελέχθησαν τοῖς Βοιωτοῖς, ἐπαγγελλόμενοι τὴν πόλιν ὑπὸ τὴν τῶν Θηβαίων τάξιν συντέλειαν, καὶ παραδῶσιν αὐτοῖς τὰς Πλαταιάς, ἂν αὐτοὶ στρατιώτας πέμψωσι τοὺς βοηθοῦντας. Διὸ καὶ τῶν Βοιωτῶν ἀποστειλάντων στρατιώτας ἐπιλέκτους τριακοσίους νεκτός, οἱ προσδοκίαι τοῦτους παρειαγαγόντες ἐντὸς τῶν τευχῶν, κυρίους τῆς πόλεως ἐποίησαν. Οἱ δὲ Πλαταιεῖς βουλόμενοι τὴν πρὸς Ἀθηναίους συμμαχίαν διαφυλάττειν, τὸ μὲν πρῶτον ὑπολαβόντες πανδημεὶ τοὺς Θηβαίους παρεῖναι, διαπρესβεύσαντο πρὸς τοὺς κατει-

ληφότας τὴν πόλιν, καὶ παρακάλουν συνθέσθαι σπονδάς· ὥς δ' ἡ νύξ παρήλθε, κατανοήσαντες ὀλίγους ὄντας, συνεστράφησαν, καὶ περὶ τῆς ἐλευθερίας ἐκθύμως ἠγωνίζοντο. Γενομένης δὲ τῆς μάχης ἐν ταῖς ὁδοῖς, τὸ μὲν πρῶτον οἱ Θηβαῖοι διὰ τὰς ἀρετὰς προεῖχον, καὶ πολλοὺς τῶν ἀνθισταμένων ἀνήρουν· τῶν δ' οἰκετῶν καὶ τῶν παιδων ἀπὸ τῶν οἰκιῶν βαλλόντων τὰς κεραμίδας, καὶ κατατιτρωσκόντων τοὺς Θηβαίους, ἐτράπησαν· καὶ τινες μὲν αὐτῶν ἐκπεσόντες ἐκ τῆς πόλεως διεσώθησαν, τινὲς δὲ εἰς οἰκίαν τινὰ καταφυγόντες ἠναγκάσθησαν παραδοῦναι σφᾶς αὐτοὺς. Οἱ δὲ Θηβαῖοι παρὰ τῶν ἐκ τῆς μάχης διασωθέντων πυθόμενοι τὰ συμβεβηκότα, παραχρῆμα πανδημεὶ κατὰ σπουδὴν ὥρμησαν. Διὸ δὲ τὸ παράδοξον ἀνετοίμων ὄντων τῶν κατὰ τὴν χώραν, πολλοὶ μὲν ἀνηρέθησαν, οὐκ ὀλίγοι δὲ ζῶντες συνελήφθησαν· ἅπαντα δ' ἡ χώρα ταραχῆς καὶ διαρπαγῆς ἔγεμεν.

(C. 42.) Urbi quum auxilio venirent Athenienses, Lacedaemonii, foedus (cf. C. 7.) ab iis ruptum rati, ingentes undique copias contrahunt. Vtriusque partis socii. Iam Lacedaemonii, imperium Archidamo R. committentes, hostilem exercitum in Atticam mittunt; Pericles autem Carcinum infestare Peloponnesum iubet. Quo facto, sponte abeunt Lacedaemonii ad tutandam Peloponnesum, magnamque Pericles apud cives existimationem consequutus est.

42. Οἱ δὲ Πλαταιεῖς διαπρεςβευσάμενοι πρὸς τοὺς Θηβαίους, ἠξίουں ἀπελθεῖν ἐκ τῆς χώρας αὐτῶν, καὶ ἀπολαβεῖν τοὺς αἰχμαλώτους. Διὸ καὶ τῆς συνθέσεως τῆς ὑπὲρ γεγεννημένης, οἱ μὲν Θηβαῖοι τοὺς αἰχμαλώτους ἀπολαβόντες, καὶ τὴν λείαν ἀποδόντες, εἰς τὰς Θήβας ἀπηλλάγησαν· οἱ δὲ Πλαταιεῖς πρὸς

μὲν Ἀθηναίους ἔπεμψαν πρέσβεις περὶ βοηθείας,
 αὐτοὶ δὲ τὰ πλεῖστα ἐκόμισαν εἰς τὴν πόλιν. Οἱ δὲ
 Ἀθηναῖοι πυθόμενοι τὰ περὶ τὰς Πλαταιάς, παρα-
 χρῆμα ἐξέπεμψαν τοὺς ἱκανοὺς στρατιώτας. Οὗτοι
 δὲ κατὰ σπουδὴν παραγενόμενοι, καὶ μὴ φθάσαντες
 τοὺς Θηβαίους, τὰ λοιπὰ τῶν ἀπὸ τῆς χώρας κατε-
 κόμισαν εἰς τὴν πόλιν, καὶ τέκνα, καὶ γυναῖκας, καὶ
 τὸν ὄχλον συναθροίσαντες, ἐξαπέστειλαν εἰς τὰς
 Ἀθήνας. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, κρίναντες καταλε-
 λύσθαι τὰς σπονδὰς ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, δύναμιν
 ἀξιόλογον ἤθροισαν ἔκ τε τῆς Λακεδαιμόνος, καὶ
 παρὰ τῶν ἄλλων Πελοποννησίων. Συνεμάχουν δὲ
 τότε Λακεδαιμονίοις Πελοποννήσιοι μὲν πάντες πλὴν
 Ἀργείων· οὗτοι δ' ἡσυχίαν εἶχον· τῶν δ' ἐκτὸς τῆς
 Πελοποννήσου Μεγαρεῖς, Ἀμβρακιῶται, Λευκάδιοι,
 Φωκεῖς, Βοιωτοί, Λοκροί, τῶν μὲν πρὸς Εὐβοίαν
 ἐστραμμένων οἱ πλείους, τῶν δ' ἄλλων Ἀμφισσεῖς.
 Τοῖς δ' Ἀθηναίοις συνεμάχουν οἱ τὴν παραλίον τῆς
 Ἀσίας οἰκοῦντες, Κᾶρες, καὶ Λωριεῖς, καὶ Ἴωνες,
 καὶ Ἑλλησπόντιοι, καὶ νησιῶται πάντες, πλὴν τῶν
 ἐν Μήλῳ καὶ Θήρᾳ κατοικούντων· ὁμοίως δὲ καὶ οἱ
 ἐπὶ Θράκης, πλὴν Χαλκιδέων καὶ Ποιδιαιωτῶν·
 πρὸς δὲ τούτοις, Μεσσήνιοι μὲν οἱ τὸν Ναύπακτον
 οἰκοῦντες, καὶ Κερκυραῖοι· αἱ δ' ἄλλαι πᾶσαι πε-
 ζοὺς στρατιώτας ἐξέπεμπον. Σύμμαχοι μὲν οὖν ἁμ-
 φοτέροις ὑπῆρχον οἱ προειρημένοι. Λακεδαιμόνιοι
 δὲ δύναμιν ἀξιόλογον προχειρισάμενοι, τὴν ἡγεμο-
 νίαν ἔδωκαν Ἀρχιδάμῳ τῷ βασιλεῖ. Οὗτος δὲ μετὰ
 τῆς δυνάμεως ἐνέβαλεν εἰς τὴν Ἀττικὴν· τοῖς δὲ

φρουρίοις προσβολὰς ἐποιεῖτο, καὶ τῆς χώρας πολ-
λὴν ἐδήλωσε. Τῶν δὲ Ἀθηναίων παροξυνομένων διὰ
τὴν τῆς χώρας καταδρομὴν, καὶ βουλομένων παρα-
τάσασθαι τοῖς πολεμίοις, Περικλῆς στρατηγὸς ὢν
καὶ τὴν ὅλην ἡγεμονίαν ἔχων, παρεκάλει τοὺς νέους
ἡσυχίαν ἔχειν, ἐπαγγελλόμενος ἄνευ κινδύνων ἐκβα-
λεῖν τοὺς Λακεδαιμονίους ἐκ τῆς Ἀιτικῆς. Πληρώ-
σας οὖν ἑκατὸν τριήρεις, καὶ δύναμιν ἀξιόλογον εἰς
τὰς ναῦς ἐνθέμενος, καὶ στρατηγὸν ἐπιστήσας Καρ-
κίον καὶ ἑτέρους τινάς, ἐξέπεμψεν εἰς τὴν Πελο-
πόννησον. Οὗτοι δὲ πολλὴν τῆς παραθαλαττίου
χώρας πορθίσαντες, καὶ τινα τῶν φρουρίων ἐλόντες,
κατεπλήξαντο τοὺς Λακεδαιμονίους. Διὸ καὶ τὴν ἐκ
τῆς Ἀιτικῆς δύναμιν ταχέως μεταπεμψάμενοι, πολ-
λὴν ἀσφάλειαν τοῖς Πελοποννησίοις παρείχοντο.
Τούτῳ δὲ τῷ τρόπῳ τῆς Αἰτικῆς ἐλευθερωθείσης, ὁ
μὲν Περικλῆς ἀποδοχῆς ἐτύγχανε παρὰ τοῖς πολί-
ταις, ὥς δυνάμενος στρατηγεῖν, καὶ τοὺς Λακεδαι-
μονίους καταπολεμεῖν.

(C. 43.) Arch. Apollodoro, Coss. M. Geganio et L. Sergio, Athenienses vastare Peloponnesum, oppugnare castella, maximo vero Acten affligere pergunt. Tum Meionem obsidione petentes, directis agris, Brasidae, Spartani iuvenis, eximia virtute in naves repeliuntur. Inde Eleam circumvecti, regionem populantur, et Pheras vi capiunt. Mox in Cephaleniam digressi, acceptis in societatem incolis, Athenas redeunt. Ol. LXXXVII, 3. a. C. 428.

43. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀπολλοδώρου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Γεράκιον καὶ Λούκιον Σέργιον. Ἐπὶ δὲ τούτων ὁ τῶν Ἀθη-
ναίων στρατηγὸς οὐ διέλιπε τὴν μὲν χώραν τῶν Πε-
λοποννησίων λεηλατῶν καὶ καταφθείρων, τὰ δὲ
φρούρια πολιορκῶν· προσγενομένων δὲ αὐτῷ πεν-

τήκοντα τριήρων ἐκ τῆς Κερκύρας, πολὺ μᾶλλον
 ἐπόρθει τὴν Πελοποννησίαν χώραν, καὶ μάλιστα τῆς
 παραθαλαττίου τὴν καλουμένην Ἀκτὴν ἐδῆρον, καὶ
 τὰς ἐπαύλεις ἐνεπύριξε. Μετὰ δὲ ταῦτα πλεύσας
 ἐπὶ Μεθώνην τῆς Λακωνικῆς, τὴν τε χώραν κατέσου-
 ρε, καὶ τῇ πόλει προσβολὰς ἐποιεῖτο. Ἐνθα δὲ
 Βρασίδας ὁ Σπαρτιάτης, νέος μὲν ἂν τὴν ἡλικίαν,
 ἀλκῇ δὲ καὶ ἀνδρίᾳ διαφέρων, ὄρων τὴν Μεθώνην
 κινδυνεύουσαν ἐκ βίας ἄλῶναι, παραλαβὼν τινὰς
 τῶν Σπαρτιατῶν, διὰ μέσου τῶν πολεμίων ἐσκεδα-
 σμένων ἐτόλμησε διεκπεράσαι, καὶ πολλοὺς ἀνελὼν
 παρείσπεσεν εἰς τὸ χωρίον. Γενομένης δὲ πολιορ-
 κίας, καὶ τοῦ Βρασίδου λαμπρότατα κινδυνεύσαν-
 τος, Ἀθηναῖοι μὲν οὐ δυνάμενοι τὸ χωρίον ἀνελεῖν,
 ἀπεχώρησαν πρὸς τὰς ναῦς. Βρασίδας δὲ διασεσω-
 κὼς τὴν Μεθώνην διὰ τῆς ἰδίας ἀρετῆς καὶ ἀνδρίας,
 ἀποδοχῆς ἔτυχε παρὰ τοῖς Σπαρτιάταις. Διὰ δὲ
 τὴν ἀνδραγαθίαν ταύτην φρονηματισθεῖς, πολλάκις
 ἐν τοῖς ὕστερον χρόνοις παραβδλως ἀγωνιζόμενος,
 μεγάλην δόξαν ἀνδρίας ἀπηνέγκατο. Ἀθηναῖοι δὲ
 περιπλεύσαντες εἰς τὴν Ἠλείαν, τὴν τε χώραν ἐπόρ-
 θουν καὶ Φερίαν χωρίον Ἠλεῶν ἐπολιορκουν. Ἐκ-
 βοηθησάντων δὲ τῶν Ἠλείων, μάχῃ τε ἐνίκησαν,
 καὶ πολλοὺς ἀποκτείναντες τῶν πολεμίων, εἶλον
 τὰς Φερὰς κατὰ κράτος. Μετὰ δὲ ταῦτα τῶν Ἠ-
 λείων πανδημεὶ παραταξαμένων, ἀπεκρούσθησαν εἰς
 τὰς ναῦς· εἴτ' ἀποπλεύσαντες εἰς τὴν Κεφαλληνίαν, καὶ
 τοὺς ταύτην κατοικοῦντας εἰς τὴν συμμαχίαν προσ-
 ἀγαγόμενοι, τὸν εἰς τὰς Ἀθήνας πλοῦν ἐποίησαντο.

(C. 44.) Tum Cleopompum Athenienses cum classe in Locros mittunt, qui Thronio urbe expugnata, ad Alopen eos vincit. Etiam Aeginetas, quos cum Lacedaemoniis facere suspicabantur, terra expellunt: pulsus Lacedaemonii Thyraeas concedunt. Denique Megarensium agros vastant, magnanique inde praedam Athenas reportant.

44. Μετὰ δὲ ταῦτα Ἀθηναῖοι στρατηγὸν προχειρισάμενοι Κλεόπομπον, ἐξαπέστειλαν μετὰ νεῶν τριάκοντα, προστάξαντες τὴν τε Εὐβοίαν παραφυλάττειν, καὶ Λοκροῖς πολεμεῖν. Ὁ δ' ἐκπλεύσας τὴν τε παραθαλάττιον τῆς Λοκρίδος ἐδήλωσε, καὶ πόλιν Θρόνιον ἐξεπολιόρκησε· τοῖς δ' ἀντιταξαμένοις τῶν Λοκρῶν συνάψας μάχην, ἐνίκησε περὶ πόλιν Ἀλόπην. Ἐπειτα τὴν προκειμένην τῆς Λοκρίδος ἤησον, ὀνομαζομένην Ἀταλάντην, ἐπιτείχιμα τῆς Λοκρίδος κατεσκεύασε, πολεμῶν πρὸς τοὺς ἐγχωρίους. Ἀθηναῖοι δ' ἐγκαλοῦντες Αἰγινήταις ὡς συνηγρηκόσι Λακεδαιμονίοις, ἀνέστησαν αὐτοὺς ἐκ τῆς πόλεως· ἐκ δὲ τῶν πολιτῶν οἰκήτορας ἐκπέμψαντες, κατεκληρούχησαν τὴν τε Αἶγιναν καὶ τὴν χώραν. Λακεδαιμόνιοι δὲ τοῖς ἐκπεπρωκόσιν Αἰγινήταις ἔδωκαν οἰκεῖν τὰς καλουμένας Θυραίας, διὰ τὸ καὶ τοὺς Ἀθηναίους δεδωκέναι τοῖς ἐκ Μεσσηνίας ἐκβληθεῖσι κατοικεῖν Ναυπᾶκτον. Ἀθηναῖοι δὲ Περικλέα μετὰ δυνάμειος ἐξέπεμψαν πολεμήσοντα τοῖς Μεγαρεῦσιν. Οὗτος δὲ πορθήσας τὴν χώραν, καὶ τὰς κτήσεις αὐτῶν λυμηνάμενος, μετὰ πολλῆς ὀφελείας ἐπανῆλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας.

(C. 45.) Lacedaemonii alteram cum sociis incursionem in Atticam faciunt, totaque prope regione ad vastitatem redacta, ob veterem hospitalitatem uni Tetrapoli parcunt. Intra muros se continent Athenienses, omnisque turba Athenas confugit: unde pestilentia orta. Tandem hostes avertit Periclis novus impetus in

Peloponnesum. Post haec Athenienses quum vastatos agros magnamque populi stragem viderent, ineusant Periclem belli auctorem, et propter levia crimina ei multam irrogant: mox, quum frustra pacem Sparta petiissent, eundem rursus imperatorem erant.

45. Λακεδαιμόνιοι δὲ μετὰ Πελοποννησίων καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων ἐνέβαλον εἰς τὴν Ἀττικὴν τὸ δεύτερον. Ἐπιπορευόμενοι δὲ τὴν χώραν, ἐδενδροτόμουν καὶ τὰς ἐπαύλεις ἐνεπύριζον· καὶ πᾶσαν σχεδὸν τὴν γῆν ἐλυμήναντο, πλὴν τῆς καλουμένης τετραπόλεως. Ταύτης δ' ἀπέσχοντο διὰ τὸ τοὺς προγόνους αὐτῶν ἐνταῦθα κατοικήναι, καὶ τὸν Εὐρυσθέα νενικηκέναι τὴν ὁρμὴν ἐκ ταύτης ποιησάμενους· δίκαιον γὰρ ἡγοῦντο τοῖς εὐρηγετηκόσι τοὺς προγόνους παρὰ τῶν ἐκγόνων τὰς προσηκούσας εὐεργεσίας ἀπολαμβάνειν. Οἱ δ' Ἀθηναῖοι παρατάσσονται μὲν οὐκ ἐτόλμων, συνεχόμενοι δ' ἐντὸς τῶν τειχῶν, ἐνέπεσον εἰς λοιμικὴν περίστασιν. Πολλοὺ γὰρ πλῆθους καὶ παντοδαποῦ συνεῤῥυηκότος εἰς τὴν πόλιν, διὰ τὴν στενοχωρίαν ἐνλόγως εἰς νόσους ἐπιπτον, ἔλκοντες αἶρα διεφθαρμένον. Διόπερ οὐ δυνάμενοι τοὺς πολεμίους ἐκβαλεῖν ἐκ τῆς χώρας, πάλιν ναῦς πολλὰς ἐξέπεμπον εἰς Πελοπόννησον, στρατηγὸν ἐπιστήσαντες Περικλέα. Οὗτος δὲ πολλὴν χώραν τῆς παραθαλαττίας δηρώσας, καὶ τινὰς πόλεις πορθήσας, ἐποίησεν ἀπελθεῖν ἐκ τῆς Ἀττικῆς τοὺς Λακεδαιμονίους. Μετὰ δὲ ταῦθ' οἱ Ἀθηναῖοι, τῆς μὲν χώρας δενδροκόπημένης, τῆς δὲ νόσου πολλοὺς διαφθειράσης, ἐν ἀθυμίᾳ καθειστήκεισαν, καὶ τὸν Περικλέα, νομίζοντες αἴτιον αὐτοῖς γεγονέναι τοῦ πολέμου, δι' ὀργῆς εἶχον. Διόπερ ἀποστήσαν-

τες αὐτὸν τῆς στρατηγίας, καὶ μικρὰς τινὰς ἀφορ-
μὰς ἐγκλημάτων λαβόντες, ἐξημίωσαν αὐτὸν ὀγδοή-
κοντα ταλάντοις. Μετὰ δὲ ταῦτα πρεσβείας ἀπο-
στείλαντες Λακεδαιμονίοις, ἠξίουσαν καταλύσασθαι
τὸν πόλεμον. Ὡς δὲ οὐδεὶς αὐτοῖς προσεῖχεν, ἤναγ-
κάζοντο πάλιν τὸν Περικλέα στρατηγὸν αἰρεῖσθαι.
Ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν.

(C. 46.) Olymp. LXXXVII, 4, a. C. 427. Arch. Epaminonda, Coss. L. Papirio Crasso et M. Cornelio Maluginensi, Pericles diem obiit. Successit ei in imperio Agno, qui Potidaeam obsidet, et quamquam morbus multos obsidentium exstinxerat, tamen ab incepto ante non destitit, quam Potidaeenses, annonae difficultate ad desperationem adacti, pacis conditiones rogassent. Fuit induciae hac lege, ut Potidaeenses cum uxoribus et liberis omnes urbem deserant. Quibus ad Chalcidenses in Thraciam protectis Athenienses coloniam sufficiunt.

46. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθηνησιν Ἐπαμινώνδου
Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Παπί-
ριον καὶ Αὔλον Κορνήλιον Μακερῖνον· ἐπὶ δὲ τοῦ-
των ἐν μὲν ταῖς Ἀθήναις Περικλῆς ὁ στρατηγὸς
ἐτελεύτησεν, ἀνὴρ γένει καὶ πλούτῳ, πρὸς δὲ τοῦ-
τοις δεινότητι λόγου καὶ στρατηγία πολὺ προέχων
τῶν πολιτῶν. Ὁ δὲ δῆμος φιλοτιμούμενος κατὰ
κράτος ἐλεῖν τὴν Ποτίδαιαν, ἐξαπέστειλεν Ἄγνωνα
στρατηγόν, ἔχοντα τὴν δύναμιν ἣν πρότερον εἶχε
Περικλῆς. Οὗτος δὲ μετὰ παντὸς τοῦ στόλου κα-
ταπλεύσας εἰς τὴν Ποτίδαιαν, παρεσκευάσατο τὰ
πρὸς τὴν πολιορκίαν. Μηχανὰς τε γὰρ παντοδαπὰς
παρεσκευάσατο πολιορκητικὰς, καὶ ὅπλων καὶ βε-
λῶν πλῆθος, ἔτι δὲ σίτου δαψίλειαν ἱκανὴν πάσῃ τῇ
δυνάμει. Προςβολὰς δὲ ποιούμενος συνεχεῖς καθ'
ἐκάστην ἡμέραν, διέτριβε πολὺν χρόνον, οὐ δυνάμε-

ρος ἐλεῖν τὴν πόλιν. Οἱ μὲν γὰρ πολιορκούμενοι,
 διὰ τὸν ἐκ τῆς ἀλώσεως φόβον ἐρῶμενως ἡμύνοντο,
 καὶ ταῖς ὑπεροχαῖς τῶν τειχῶν πεποιθότες, ἐπλεο-
 νέκουν τοὺς ἐκ λιμένος· ἡ δὲ νύσος τοὺς πολιορ-
 κοῦντας συνέχουσα, πολλοὺς ἀνῆρει, καὶ τὸ στρα-
 τόπεδον ἀθυμία κατέειχεν. Ὁ δ' Ἄγων εἰδὼς τοὺς
 Ἀθηναίους δεδαπανηκότας εἰς τὴν πολιορκίαν πλείω
 τῶν χιλίων ταλάντων, καὶ χαλεπῶς διακειμένους
 πρὸς τοὺς Ποτιδαιάτας, διὰ τὸ πρώτους ἀπουτῆναι
 πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, ἐφοβέτο λῦσαι τὴν πο-
 λιορκίαν. Διόπερ ἠναγκάζετο διακαρτερεῖν καὶ τοὺς
 στρατιώτας ἀναγκάζειν παρὰ δύναμιν βίαν προς-
 ἄγειν τῇ πόλει. Ἐπεὶ δὲ τῶν πολιτῶν πολλοὶ διε-
 φθείροντο κατὰ τὰς προσβολὰς καὶ κατὰ τὴν ἐκ τοῦ
 λοιμοῦ νύσον, ἀπολιπὼν μέρος τῆς δυνάμεως ἐπὶ τῆς
 πολιορκίας, ἀπέπλευσεν εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀποβεβλη-
 κὼς τῶν στρατιωτῶν πλείους τῶν χιλίων. Ἀπελθόν-
 των δὲ τούτων, οἱ Ποτιδαιᾶται, τοῦ τε σίτου παν-
 τελῶς ἐκλιπόντος καὶ τῶν κατὰ τὴν πόλιν ἀθυμούν-
 των, ἐπεκηρυκέυσαντο πρὸς τοὺς πολιορκοῦντας
 περὶ διαλύσεως. Ἀσμένως δὲ κἀκείνων προσδεξα-
 μένων, διαλύσεις ἐποιήσαντο τοιαύτας, ἀπελθεῖν
 ἐκ τῆς πόλεως ἅπαντας τοὺς Ποτιδαιάτας, ἄλλο μὲν
 μηθὲν λαβόντας, ἔχοντας δὲ τοὺς μὲν ἄνδρας ἑμά-
 τιον ἓν, ταῖς δὲ γυναῖκας δύο. Γενομένων δὲ τού-
 των τῶν σπονδῶν, οἱ μὲν Ποτιδαιᾶται πάντες με-
 τὰ γυναικῶν καὶ τέκνων ἐξέλιπον τὴν πατρίδα κα-
 τὰ τὰς συνθήκας, καὶ παρελθόντες εἰς τοὺς ἐπὶ
 Θράκης Χαλκιδεῖς, παρ' αὐτοῖς κατέκησαν· οἱ δὲ

Ἀθηναῖοι τῶν πολιτῶν εἰς χιλίους οἰκήτορας ἐξέπεμψαν εἰς τὴν Ποτίδαιαν, καὶ τὴν τε πόλιν καὶ τὴν χώραν κατεκλήρουχσαν.

(C. 47.) Phormio, classi Atheniensium praefectus, ad Naupactum Lacedaemonios transitu excludit. Archidamus in Boeotia Plataeenses, quos ad defectionem ab Atheniensibus frustra sollicitaverat, omni oppugnationis vi urget. Xenophon et Phanomachus, Athenienses, Thraciam, Cnemus, Laced. dux, Acarnaniam invadunt: at illi ab Olynthis profligantur; hic Acarnensium insidiis exceptus in Oeniadarum terram copias abducere cogitur.

47. Ἀθηναῖοι δὲ Φορμίωνα στρατηγὸν προχειρισάμενοι, μετὰ εἴκοσι τριήρων ἐξαπέστειλαν. Οὗτος δὲ περιπλεύσας τὴν Πελοπόννησον, εἰς Ναυπακτον κατῆρε, καὶ θαλαττοκρατῶν τοῦ Κρισαίου κόλπου, διεκώλυσε ταύτῃ πλεῖν τοὺς Λακεδαιμόνιους. Λακεδαιμόνιοι δὲ δύναμιν ἀξιόλογον ἐξέπεμψαν μετὰ Ἀργιδάμου τοῦ βασιλέως. Οὗτος δὲ παρελθὼν τῆς Βοιωτίας εἰς Πλαταιάς, ἐστράτευσεν. Μελλόντων δ' αὐτῶν δροῦν τὴν χώραν, καὶ παρακαλούντων τοὺς Πλαταιεῖς ἀποστῆναι τῶν Ἀθηναίων, ὥς οὐ προσεῖχον αὐτοῖς, ἐπόρθησε τὴν χώραν, καὶ τὰς κατὰ ταύτην κτήσεις ἐλυμήνατο. Μετὰ δὲ ταῦτα τὴν πόλιν περιτειχίσας, ἤλπιζε τῇ σπάνει τῶν ἀναγκαιῶν καταπονήσειν τοὺς Πλαταιεῖς· οὐδὲν δ' ἤντον καὶ μηχανὰς προσάγοντες, καὶ διὰ τούτων σαλεύοντες τὰ τεῖχη, καὶ προσβολὰς ἀδιαλείπτως ποιοῦμενοι διετέλουν. Ἐπεὶ δὲ οὐδὲ διὰ τῶν προσβολῶν ἠδύναντο χειρώσασθαι τὴν πόλιν, ἀπολιπόντες τὴν ἱκανὴν φυλακὴν, ἐπανῆλθον εἰς Πελοπόννησον. Ἀθηναῖοι δὲ στρατηγοὺς καταστήσαντες Ξενοφῶντα καὶ Φανόμαχον, ἀπέστειλαν ἐπὶ Θράκην.

μετὰ στρατιωτῶν χιλίων. Οὗτοι δὲ παραγεννηθέν-
τες εἰς Πακτωλὸν τῆς Βοττικῆς, ἔτεμον τὴν χώραν,
καὶ τὸν οἶτον ἐν χλόῃ διέφθειραν. Προςβοηθησάν-
των δὲ τοῖς Βοττιαίοις Ὀλυνθίων, ἡττήθησαν ὑπὸ
τούτων μάχη· ἀνῆρέθησαν δὲ τῶν Ἀθηναίων οἱ τε
στρατηγοὶ καὶ τῶν στρατιωτῶν οἱ πλείους. Ἄμα
δὲ τούτοις πραττομένοις, Λακεδαιμόνιοι πεισθέν-
τες ὑπὸ Ἀμβρακιωτῶν, ἐστράτευσαν εἰς Ἀκαρνα-
νίαν. Ἠγούμενος δὲ τούτων Κνήμος εἶχε στρατιώ-
τας πεζοὺς χιλίους, καὶ ναῦς ὀλίγας· προσλαβόμε-
νος δὲ καὶ παρὰ τῶν συμμάχων στρατιώτας τοὺς
ἱκανοὺς, ἦκεν εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν καὶ κατέστρατο-
πέδευσε πλησίον πόλεως, τῆς ὀνομαζομένης Σιρά-
ου. Οἱ δὲ Ἀκαρνανεὶ συστραφέντες, καὶ τοὺς πο-
λεμίους ἐνεδρεύσαντες, πολλοὺς ἀπέκτειναν καὶ
ὑπὸ νύκτι τὸν Κνήμον ἀπαγαγεῖν τὴν δύναμιν
εἰς τοὺς ὀνομαζομένους Οἰνιάδας.

(C. 48.) Sub idem tempus Phormio Atheniensis pugna navali
d Rhium vincit. Athenienses tropaeum erigunt. Tum Lacedae-
monios, qui cum parte navium adhuc salva Patras Acliaiae refu-
erant, novasque haerentibus naves summiserant, cum impari
lasse iterum adoritur Phormio, incipitemque victoriam reportat.

48. Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους Φορμίων ὁ
τῶν Ἀθηναίων στρατηγός, ἔχων εἴκοσι τριήρεις,
περιέτυχε ναυσὶ Λακεδαιμονίων ἐπὶ πρὸς ταῖς τετ-
ταράκοντά. Ναυμαχίας δὲ πρὸς ταύτας, τὴν τε
στρατηγίδα ναῦν τῶν πολεμίων κατέδυσσε, καὶ τῶν
ἄλλων πολλὰς ἄπλους ἐποίησε, δώδεκα δὲ αὐτάν-
δρους εἶλε, τὰς δὲ λοιπὰς μέχρι τῆς γῆς κατεδίωξεν.
Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι παρ' ἐλπίδας ἡττηθέντες, ταῖς

ὑπολειφθείσαις ναυσὶν ἔφυγον εἰς Πάτρας τῆς Ἀχαΐας. Αἴτῃ μὲν οὖν ναυμαχία συνέστη περὶ τὸ Ῥίον καλούμενον. Οἱ δ' Ἀθηναῖοι τρόπαιον στήσαντες, καὶ τῷ Ποσειδῶνι περὶ τὸν ἱσθμὸν ναῦν καθιερώσαντες, ἀπέπλευσαν εἰς πόλιν συμμαχίδα Ναύπακτον. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐτέρας ναῦς ἐξέπεμψαν εἰς τὰς Πάτρας. Αἴται δὲ προσλαβόμεναι τὰς ἐκ τῆς ναυμαχίας περιλειμμένας τριήρεις, ἠθροίσθησαν. Εἰς τὸν αὐτὸν δὲ τόπον καὶ τὸ πεζὸν στρατόπεδον τῶν Πελοποννησίων κατήντησε, καὶ πλησίον τοῦ στόλου κατεστρατοπέδευσε. Φορμίων δὲ τῇ προγεγενημένῃ νίκῃ φρονηματισθεὶς, ἐτόλμυσεν ἐπιθεσθαι ταῖς πολεμικαῖς ναυσὶν οὓσαις πολλαπλασίαις· καὶ τινὰς αὐτῶν καταδύσας, καὶ τῶν ἰδίων ὑποβαλὼν, ἀμφίδοξον ἔσχε τὴν νίκην. Μετὰ δὲ ταῦτα Ἀθηναίων ἀποστειλάντων εἴκοσι τριήρεις, οἱ Λακεδαιμόνιοι φοβηθέντες, ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Κόρινθον, οὐ τολμῶντες ναυμαχεῖν. Ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν.

(C. 49.) Olymp. LXXXVIII, 1. a. C. 426. Arch. Diotimo, Coss C. Iulio et Proculo Verginio Tricosto, Cnemus irrito conatu in Salaminem traiecit, et Piræeum tentat. Repulso illo, firmiorem Salaminis custodiam Athenienses instituunt.

49. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήρησι Διοτίμου Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Γαῖον Ἰούλιον καὶ Πρόκλον Οὐεργίνιον. Τρίκοστον Ἡλείοι δ' ἦγον Ὀλυμπιάδα ὀγδόην πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα, καθ' ἣν ἐνὶ καὶ στάδιον Σύμμαχος Μεσσηνίος ἀπὸ Σικελίας. Ἐπὶ δὲ τούτων Κηῆμος ὁ τῶν Λακεδαιμονίων ναύαρχος ἐν τῇ Κορίνθῳ διατρέβων, ἔκρινε τὸν Πειραιᾶ

καταλαβέσθαι. Ἐπυνθάνετο γὰρ μήτε ναῦς ἐν αὐ-
 τῷ κατειλκυσμένας ὑπάρχειν, μήτε στρατιώτας εἶναι
 τεταγμένους ἐπὶ τῆς φυλακῆς· τοὺς γὰρ Ἀθηναῖους
 ἀμελῶς ἔχειν περὶ τῆς τούτου φυλακῆς, διὰ τὸ μη-
 δαμῶς ἐλπίζειν, τολμῆσαι τινὰς καταλαβέσθαι τὸν
 τόπον. Διόπερ ἐν τοῖς Μεγάροις καθελκύνσας τὰς
 νενεωλκημένας τετταράκοντα τριήρεις, νυκτὸς ἔπλευ-
 σεν εἰς τὴν Σαλαμῖνα· προσπεσὼν δ' ἀπροςδοκῆτως
 εἰς τὸ φρούριον τῆς Σαλαμῖνος τὸ καλούμενον Βου-
 δόριον, τρεῖς ναῦς ἀπέσπασε, καὶ τὴν ἄλλην Σαλα-
 μῖνα κατέδραμε. Τῶν δὲ Σαλαμινίων πυρρυσυάν-
 των τοῖς κατὰ τὴν Ἀττικὴν, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι δόξαν-
 τες τὸν Πειραιᾶ κατειληφθαι, ταχέως ἐξεβοήθουν
 μετὰ πολλῆς ταραχῆς· γινόντες δὲ τὸ γεγονός, τα-
 χέως πληρώσαντες ναῦς ἱκανάς, ἔπλεον εἰς τὴν Σα-
 λαμῖνα. Οἱ δὲ Πελοποννήσιοι τῆς ἐπιβολῆς διαψευ-
 σθέντες, ἀπέπλευσαν ἐκ τῆς Σαλαμῖνος εἰς τὴν οἰ-
 κείαν. Οἱ δ' Ἀθηναῖοι, τῶν πολεμίων ἀποπεπλευ-
 κύτων, τῆς μὲν Σαλαμῖνος ἐπιμελεστέραν φυλακὴν
 ἐποίησαντο, καὶ κατέλιπον φρουροὺς τοὺς ἱκανοὺς·
 τὸν δὲ Πειραιᾶ κλείθροισι καὶ φυλακαῖς ἱκαναῖς δια-
 λαβόντες ὥχρωςαν.

(C. 50.) Incidit hoc tempus in bellum, quod Sitalces, rex Thra-
 cum, qui parvum regnum virtute ac prudentia praeclare auxerat,
 adversus Perdicam, R. Macedoniae, gessit, ut Amyntae, Philippi
 f., regnum paternum redderet.

50. Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους Σιτάλκης ὁ
 τῶν Θρακῶν βασιλεὺς παρελήφει μὲν βασιλείαν ὀλί-
 γης χώρας, διὰ δὲ τὴν ἰδίαν ἀνδρείαν καὶ σύνεσιν ἐπὶ
 πολὺ τὴν δυναστείαν ἠὔξησεν, ἐπιεικῶς μὲν ἀρχῶν

τῶν ὑποτεταγμένων, ἀνδρεῖος δ' ὢν ἐν ταῖς μάχαις καὶ στρατηγικός, ἔτι δὲ τῶν προσόδων μεγάλην ποιούμενος ἐπιμέλειαν· τὸ δὲ τέλος ἐπὶ τοσοῦτον δυνάμειως προῆλθεν, ὥστε χώρας ἄρξαι πλείστης τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλευσάντων κατὰ τὴν Θράκην. Ἦ μὲν γὰρ παραθαλάττιος αὐτῆς, ἀπὸ τῆς Ἀβδηριτῶν χώρας τὴν ἀρχὴν ἔχουσα, διέτεινε μέχρι τοῦ Ἰσθμοῦ ποταμοῦ· ἀπὸ δὲ θαλάττης εἰς τὸ μεσόγειον πορευομένη, τοσοῦτον εἶχε διάστημα, ὥστε πεζὸν εὗζωνον ὁδοιπορῆσαι ἡμέρας τρεισκαίδεκα. Τηλικαύτης δὲ χώρας βασιλεύων, ἐλάμβανε προσόδους καθ' ἕκαστον ἑνιαυτὸν πλείω χιλίων ταλάντων. Κατὰ δὲ τοὺς ὑποκειμένους καιροὺς ἔχων πόλεμον, ἤθροισεν ἐκ τῆς Θράκης στρατιώτας, πεζοὺς μὲν πλείους τῶν δυοκαίδεκα μυριάδων, ἵππεῖς δὲ πεντακισμυρίους. Ἀναγκαῖον δὲ ἐστὶ τοῦ πολέμου τούτου προεκθέσθαι τὰς αἰτίας, ἵνα σαφὴς ὁ περὶ αὐτοῦ λόγος ὑπάρξῃ τοῖς ἀναγινώσκουσι. Σιτάκης τοίνυν πρὸς Ἀθηναίους φίλιαν συνθέμενος, ὁμολόγησεν αὐτοῖς συμμαχήσειν τὸν ἐπὶ Θράκης πόλεμον. Διόπερ βουλόμενος τοὺς Χαλκιδεῖς σὺν τοῖς Ἀθηναίοις καταπολεμῆσαι, παρεσκευάζετο δύναμιν ἀξιόλογον. Ἄμα δὲ καὶ πρὸς Περδίκκαν τὸν βασιλέα τῶν Μακεδόνων ἄλλοτρίως διακείμενος, ἔκρινε κατὰγειν ἐπὶ τὴν Μακεδονικὴν βασιλείαν Ἀμύνταν τὸν Φιλίππου. Δι' ἁμφοτέρων οὖν τὰς προειρημένας αἰτίας ἦν ἀναγκαῖον αὐτῷ συστήσασθαι δύναμιν ἀξιόλογον. Ὡς δ' αὐτὰς τὰ πρὸς τὴν στρατείαν εὐτρεπῆ κατεσκεύαστο, προήγαγε τὴν δύναμιν ἅπασαν, καὶ διελθὼν τὴν Θράκην,

ἐνέβαλεν εἰς τὴν Μακεδονίαν. Οἱ δὲ Μακεδόνες τὸ μέγεθος τῆς δυνάμεως καταπλαγέντες, παρατάσσθαι μὲν οὐκ ἐτόλμησαν· ἐκκομίσαντες δὲ τὸν τε σῆτον καὶ τῶν χρημάτων ὅσα δυνατὸν ἦν εἰς τὰ καρτερώτατα φρούρια, μένοντες ἐν τούτοις ἡσυχίαν εἶχον. Οἱ δὲ Θρᾶκες καταγαγόντες τὸν Ἀμύνταν ἐπὶ τὴν βασιλείαν, τὸ μὲν πρῶτον διὰ λόγων καὶ πρεσβειῶν ἐπειρῶντο προσάγεσθαι τὰς πόλεις· ὥς δ' οὐδείς αὐτοῖς προσεῖχεν, εὐθύς τῷ πρώτῳ φρουρίῳ προσβαλόντες, κατὰ κράτος εἶλον. Μετὰ δὲ ταῦτά τινες τῶν πόλεων καὶ τῶν φρουρίων διὰ τὸν φόβον ἐκουσίως ὑπετάγησαν. Πορθήσαντες δὲ πᾶσαν τὴν Μακεδονίαν, καὶ πολλῆς ὠφελείας κύριοι γενόμενοι, μετέβησαν ἐπὶ τὰς Ἑλληνίδας πόλεις τὰς τῶν Χαλκιδέων.

(C. 51.) Quo bello prospere finito, quum Sitalces etiam Chalcidenses expugnare vellet: Graeciae urbes, conspiratione facta, communi defectu exercitum ingentem conscripsere. Quo facto, ille cum Perdicca reconciliatur, et affinitate cum eo contracta, agmen in Thraciam reducit.

51. Τοῦ δὲ Σιτάλκου περὶ ταῦτα διατρέβοντος, Θειπταλοὶ καὶ Ἀχαιοὶ καὶ Μάγνητες καὶ οἱ ἄλλοι πάντες Ἕλληνες, ὅσοι κατῴκουν μεταξὺ Μακεδονίας καὶ Θερμοπυλῶν, συνεφρόνησαν, καὶ δύναμιν ἀξίολογον κοινῇ συνεστήσαντο. Εὐλαβοῦντο γὰρ, μή ποτε τοσαύταις μυριάσιν οἱ Θρᾶκες ἐμβάλωσιν αὐτῶν εἰς τὴν χώραν, καὶ κινδυνεύωσι τὰς πατρίσι. Τὸ δ' αὐτὸ καὶ τῶν Χαλκιδέων ποιησάντων, Σιτάλκης πυθόμενος τοὺς Ἕλληνας ἀδράς δυνάμεις συνηθροικῆναι, καὶ τοὺς στρατιώτας ὑπὸ τοῦ χειμῶνος ἐνοχλουμένους, πρὸς μὲν τὸν Περδίκκην διαλυσά-

μενος ἐπιγαμίαν ἐποιήσατο, τὰς δὲ δυνάμεις ἀπήγαγεν εἰς Θράκην.

(C. 52.) Interca Attica Laecadaemoniis tertium vestatur: Atheniensibus pestilentia et frumenti penuria allictis, aciem opponendi animus non erat.

52. Ἀμα δὲ τούτοις πραττομένοις, Λακεδαιμόνιοι μὲν παραλαβόντες τοὺς ἐκ Πελοποννήσου συμμάχους, εἰσέβαλον εἰς τὴν Ἀπικὴν, ἔχοντας τὴν ἡγεμονίαν Ἀρχιδάμου τοῦ βασιλέως· τὸν δὲ σῆτον ἐν τῇ χλῶῃ διέφθειραν, καὶ τὴν χώραν δηρώσαντες, ἐπαγῆλθον εἰς τὰς πατρίδας. Οἱ δ' Ἀθηναῖοι παρατάσσασθαι μὲν οὐ τολμῶντες, ὑπὸ δὲ τῆς νόσου καὶ τῆς σιτοδείας πιεζόμενοι, κακῶς περὶ τοῦ μέλλοντος ἐλάμβανον ἐλπίδας. Ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν.

(C. 53.) Olymp. I. XXXVIII, 2. a. C. 425. Arch. Euclide, Tribb. militaribus consulari potestate M. Manlio, Q. Sulpitio Praetextato et Ser. Cornelio Cosso, Leontini in Sicilia, a Syracusanis bello petiti, Atheniensium implorant auxilium, misso oratore Gorgia, qui princeps dicendi artes invenit, disertaque oratione Atheniensibus civium suorum societatem persuasit.

53. Ἐπ' ἄρχοντας δ' Ἀθήνησιν Εὐκλείδου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ἀντὶ τῶν ὑπῆτων χιλιάρχους τρεῖς, Μάρκον Μάνιον, Κόϊντον Σοντίκιον Πραιτέξτατον, καὶ Σερούλιον Κορνήλιον Κόσσον. Ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ τὴν Σικελίαν Λεοντῖνοι, Χαλκιδῆων μὲν ὄντες ἄποικοι, συγγενεῖς δὲ Ἀθηναίων, ἔτυχον ὑπὸ Συρακουσίων πολεμοῦμενοι. Πιεζόμενοι δὲ τῷ πολέμῳ, καὶ διὰ τὴν ὑπεροχὴν τῶν Συρακουσίων κινδυνεύοντες ἄλδωαι κατὰ κράτος, ἐξέπεμψαν πρέβεις εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀξιοῦντες τὸν δῆμον βοηθήσαι τὴν ταχίστην, καὶ τὴν πόλιν ἑαυτῶν ἐκ τῶν κινδύ-

νων ὁύσασθαι. Ἦν δὲ τῶν ἀπεσταλμένων ἀρχιπρε-
βευτῆς Γοργίας ὁ ῥήτωρ, δεινότητι λόγου πολὺ προέ-
χων πάντων τῶν καθ' ἑαυτὸν. Οὗτος καὶ τέχνας
ῥητορικὰς πρῶτος ἐξεύρε, καὶ κατὰ τὴν σοφιστείαν
τοσοῦτον τοὺς ἄλλους ὑπερέβαλεν, ὥστε μισθὸν λαμ-
βάνειν παρὰ τῶν μαθητῶν μνᾶς ἑκατόν. Οὗτος οὖν
καταστήσας εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ παραχθεὶς εἰς τὸν
ῥήτομον, διελέχθη τοῖς Ἀθηναίοις περὶ τῆς συμμαχίας,
καὶ τῷ ξενίζοντι τῆς λέξεως ἐξέπληξε τοὺς Ἀθηναί-
ους, ὄντας εὐφυεῖς καὶ φιλολόγους. Πρῶτος γὰρ
ἐχρήσατο τῆς λέξεως σχηματισμοῖς περὶ τοῦτο, καὶ
τῇ φιλοτεχνίᾳ διαφέρουσιν ἀντιθέτοις καὶ ἰσο-
κώλοις καὶ παρίσοις καὶ ὁμοτελεύτοις, καὶ τισιν ἐτέ-
ροις τοιούτοις, ἃ τότε μὲν διὰ τὸ ξένον τῆς κατα-
σκευῆς ἀποδοχῆς ἤξιούτο, νῦν δὲ περιεργίαν ἔχειν
δοκεῖ, καὶ φαίνεται καταγέλαιστον, πλεονάκις καὶ
κατακόρως τιθέμενον. Τέλος δὲ πείσας τοὺς Ἀθη-
ναίους συμμαχεῖσθαι τοῖς Λεοντίνοις, οὗτος μὲν θαν-
μασθεὶς ἐν ταῖς Ἀθήναις ἐπὶ τέχνῃ ῥητορικῇ, τὴν
εἰς Λεοντίνους ἐπάροδον ἐποίησατο.

(C. 54.) Athenienses igitur, occupandae Siciliae studio dadum
incensi, Leontinis classem auxilio mittunt, ducibus Lachete et
Charocade. Qui Rhegium advecli, copias suas augent: hinc Lipa-
rensium insulas, quia Syracusanis favebant, excursionibus vexant:
tum conserto cum Siculis proelio, Locrensium castellum capiunt;
denique, Atheniensium prospicientia, pluribus navibus instruan-
tur. At bello longius extracto, Leontini legatione rem transigunt
cum Syracusanis, qui receptos in civitatem, municipes sups faciunt.

54. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ πάλαι μὲν ἦσαν ἐπιθυμη-
ταὶ τῆς Σικελίας, διὰ τὴν ἀρετὴν τῆς χώρας, καὶ τό-
τε δ' ἀσμένως προσδεξάμενοι τοὺς τοῦ Γοργίου λό-
γους, ἐφηφίσαντο συμμαχίαν ἐπιτρέπειν τοῖς Λεον-

τίνους· πρόσφασιν μὲν φέροντες τὴν τῶν συγγενῶν
 χρεῖαν καὶ δέησιν, τῇ δ' ἀληθείᾳ τὴν νῆσον στεύ-
 δοντες κατακτήσασθαι. Καὶ γὰρ οὐ πολλοῖς ἔτεσι
 πρότερον, τῶν τε Κορινθίων καὶ τῶν Κερκυραίων
 διαπολεμούντων μὲν πρὸς ἀλλήλους, φιλοτιμηθέν-
 των δ' ἀμφοτέρων συμμάχους λαβεῖν τοὺς Ἀθηναί-
 ους, προέκρινεν ὁ δῆμος συμμαχεῖν τοῖς Κερκυραί-
 οισι, διὰ τὸ τὴν Κέρκυραν εὐφρῶς κείσθαι πρὸς τὸν
 εἰς Σικελίαν πλοῦν. Καθόλου γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι
 κατακτησάμενοι τὴν τῆς θαλάττης ἡγεμονίαν, καὶ
 μεγάλας πράξεις ἐπιτελεσάμενοι, συμμάχων τε πολ-
 λῶν εὐπόρουν, καὶ δυνάμεις ἐπιτελεσάμενοι, μεγί-
 στας ἐκέκτηντο πόλεις· καὶ χρημάτων τε πλῆθος
 ἔτοιμον παρέλαβον, μετακομίσαντες ἐκ Δήλου τὰ
 κοινὰ χρήματα τῶν Ἑλλήνων, ὄντα πλείω τῶν μυ-
 ρίων ταλάντων· ἡγεμόσι τε μεγάλοις καὶ διὰ στρα-
 τηγίαν δεδοκιμασμένοις ἐχρήσαντο· καὶ διὰ τούτων
 ἁπάντων ἥλπιζον καταπολεμήσειν μὲν τοὺς Λακεδαι-
 μονίους, πάσης δὲ τῆς Ἑλλάδος τὴν ἡγεμονίαν περι-
 πεποιημένοι, ἀνθ' ἑξῆσθαι τῆς Σικελίας. Διὰ ταύτας
 οὖν τὰς αἰτίας ψηφισάμενοι βοηθεῖν τοῖς Λεοντί-
 νοις, ἐξέπεμψαν εἰς τὴν Σικελίαν ναῦς ἑκατόν, καὶ
 στρατηγούς Λάχνητα καὶ Χαροιάδην. Οὗτοι δὲ πλεύ-
 σαντες εἰς τὸ Ῥήγιον, προσελάβοντο ναῦς ἑκατόν
 παρὰ τῶν Ῥηγίων καὶ αὐτῶν τῶν Χαλκιδέων ἀποί-
 κων ὄντων· ἐντεῦθεν δ' ὁρμώμενοι, τὸ μὲν πρῶτον
 τὰς Λιπαραίων νήσους κατέδραμον, (διὰ τὸ συμμα-
 χεῖν τοὺς Λιπαραίους τοῖς Συρακουσίοις,) μετὰ δὲ
 ταῦτα ἐπὶ Λοιρούς πλεύσαντες, καὶ πέντε νεῶν Λο-

κρίδων κυριεύσαντες, φρούριον ἐπολιόρησαν. Ἐπιβοηθησάντων δὲ τῶν πλησιοχώρων Σικελῶν τοῖς Μυλαίοις, ἐγένετο μάχη, καὶ ἦν Ἀθηναῖοι νικήσαντες ἀπέκτειναν μὲν πλείους τῶν χιλιῶν, ἐξώργησαν δὲ οὐκ ἐλάττους τῶν ἑξακοσίων· εὐθύς δὲ καὶ τὸ φρούριον ἐκπολιορκήσαντες κατέσχον. Τούτων δὲ πρατομένων, κατέπλευσαν νῆες τετραράκοντα, αἷς ἀπέστειλεν ὁ δῆμος, κρίνων γενναύτερον ἄπτεσθαι τοῦ πολέμου· ἡγεῖτο δ' αὐτῶν Εὐρυμέδων καὶ Σοφοκλῆς. Ἀθροισθεῖσιν δὲ τῶν τριήρων εἰς ἓνα τόπον, ἀξιόλογος ἦδη στόλος κατεσκευάστο, συγκεῖμενος ἐκ τριήρων πεντήκοντα καὶ διακοσίων. Τοῦ δὲ πολέμου χρονίζοντος, οἱ Λεοντίνοι διαπρεβευσάμενοι πρὸς τοὺς Συρακουσίους, διελύθησαν. Διόπερ αἱ μὲν Ἀθηναίων τριήρεις ἀπέπλευσαν εἰς τὴν οἰκίαν· οἱ δὲ Συρακούσιοι τοῖς Λεοντίνοις μεταδόντες τῆς πολιτείας, ἅπαντας Συρακουσίους ἐποίησαν, καὶ τὴν πόλιν φρούριον ἀπέδειξαν τῶν Συρακουσίων. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Σικελίαν ἐν τούτοις ἦν.

(C. 55.) In Graecia Lesbii, ab alienatis ab Atheniensibus, in societatem Lacedaemoniorum transeunt, iisque, ut maris imperio possint, suadent. Sed conatus illorum praeventunt Athenienses, qui, praefecto navium Clinippide, Mitylenaeos fundunt, novaeque armatorum manu, quam Paches adduxerat, illorum urbem gravi obsidione premunt. Lacedaemonii et naves subsidio mittunt obsessis, et Atticam devastant. Coguntur tandem dedere urbem Mitylenaei, in quos a Cleone oratore violenta sententia dicitur. Qua mox retractata, illi criminibus quidem ac metu liberantur; sed urbem eorum diruunt Athenienses, Lesbumque totam, exceptis Methymnaeorum agris, sorte dividunt.

55. Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα Λέσβιοι μὲν ἀπέστησαν ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων· ἐνεκάλουν γὰρ αὐτοῖς, ὅτι βουλομένων συνοικίζειν πάσας τὰς κατὰ τὴν Λέσβον

πόλεις, εἰς τὴν Μιτυληναίων πόλιν διεκόμισαν. Διὸ
 καὶ πρὸς Λακεδαιμονίους ἀποστείλαντες πρεσβευτάς,
 καὶ συμμαχίαν συνθέμενοι, συνεβούλευον ταῖς Σπαρ-
 τιάταις ἀντέχεσθαι τῆς κατὰ Θάλατταν ἡγεμονίας·
 πρὸς ταύτην δὲ τὴν ἐπιβολὴν ἐπηγγείλαντο πολλὰς
 τριήρεις εἰς τὸν πόλεμον παρέξουσθαι. Ἀσμένως δὲ
 τῶν Λακεδαιμονίων ὑπακουσάντων, καὶ περὶ τὴν
 κατασκευὴν τῶν τριήρων γενομένων, Ἀθηναῖοι φθά-
 σαντες αὐτῶν τὴν παρασκευὴν, παραχρῆμα δύναμιν
 ἐξέπεμψαν εἰς τὴν Λέσβον, πληρώσαντες ναῦς τετ-
 τράκοντα, καὶ στρατηγὸν προχειρισάμενοι Κλει-
 νιππίδην. Οὗτος δὲ προσλαβόμενος βοήθειαν παρὰ
 τῶν συμμαχῶν, κατέπλευσεν εἰς τὴν Μιτυλήνην.
 Γενομένης δὲ ναυμαχίας, οἱ μὲν Μιτυληναῖοι λει-
 φθέντες συνεκλείσθησαν εἰς πολιορκίαν. Τῶν δὲ
 Λακεδαιμονίων ψηφισαμένων βοηθεῖν τοῖς Μιτυλη-
 ναίοις, καὶ παρασκευαζομένων στόλον ἀξιόλογον,
 ἔφθασαν Ἀθηναῖοι ναῦς ἄλλας σὺν ὀπλίταις χιλίοις
 ἀποστείλαντες εἰς Λέσβον. Τούτων δ' ἡγούμενος
 Πάχης ὁ Ἐπικλήρου, καταστήσας εἰς Μιτυλήνην,
 καὶ τὴν προϋπάρχουσαν δύναμιν παραλαβὼν, πε-
 ριετείχισε τὴν πόλιν, καὶ συνεχεῖς προσβολὰς ἐποιεῖ-
 το, οὐ μόνον κατὰ γῆν, ἀλλὰ καὶ κατὰ Θάλατταν.
 Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐξαπέστειλαν εἰς τὴν Μιτυλήνην
 τριήρεις μὲν τετραρακονταπέντε, καὶ στρατηγὸν Ἀλ-
 κίδα· εἰς δὲ τὴν Ἀττικὴν εἰσέβαλον μετὰ τῶν συμ-
 μαχῶν· ἐπελθόντες δὲ καὶ τοὺς παραλελειμμένους
 τόπους τῆς Ἀττικῆς, καὶ δρώσαντες τὴν χώραν, ἐπα-
 νήλθον εἰς τὴν οἰκίαν. Μιτυληναῖοι δὲ τῇ σιτοδείᾳ

καὶ τῷ πολέμῳ πιεζόμενοι, καὶ στασιάζοντες πρὸς ἀλλήλους, καὶ ὁμολογίαν παρέδωκαν τὴν πόλιν τοῖς πολιορκοῦσιν. Ἐν δὲ ταῖς Ἀθηναῖς τοῦ δήμου βουλευομένου, ὡς χρὴ προσετέγκασθαι τοῖς Μιτυληναίοις, Κλέων ὁ δημαγωγός, ὠμός ὢν τὸν πρόπον καὶ βίαιος, παρώξυνε τὸν δῆμον, ἀποφαινόμενος δεῖν τοὺς Μιτυληναίους αὐτοὺς μὲν ἡβηδὸν ἅπαντας ἀποκτεῖναι, τέκνα δὲ καὶ γυναῖκας ἑξανδραποδίσασθαι. Τέλος δὲ πεισθέντων τῶν Ἀθηναίων, κατὰ τὴν γνώμην τε τοῦ Κλέωνος ψηφισαμένων, ἀπειστάλησαν εἰς τὴν Μιτυλήνην οἱ τὰ δοθέντα τῷ δήμῳ δηλώσοντες τῷ στρατηγῷ. Τοῦ δὲ Πάχηςτος ἀναγνόντος τὸ ψήφισμα, ἦλθεν ἐναντίον τῷ προτέροῳ. Ὁ δὲ Πάχης γνούς τὴν μετάνοιαν τῶν Ἀθηναίων, ἐχάρη, καὶ τοὺς Μιτυληναίους συναγαγὼν εἰς ἐκκλησίαν, ἀπέλυσε τῶν ἐγκλημάτων, ἅμα δὲ καὶ τῶν μεγίστων φόβων. Ἀθηναῖοι δὲ τῆς Μιτυλήνης τὰ τεῖχη περιελόντες, τὴν Λέσβον ὅλην πλὴν τῆς Μηθυμναίων χώρας κατεκληροῦνχσαν. Ἡ μὲν οὖν Λεσβίων ἀπόστασις ἀπ' Ἀθηναίων τοιοῦτον ἔσχε τὸ τέλος.

(C.56.) Per id tempus obsessae ab Lacedaemoniis Plataeae. Pars incolarum, transcens muris, per excubias hostium salva Athenas evasit: at reliqui, post deditionem urbis, indignissime perierunt, agrique illorum stipendiis elocati sunt.

56. Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους Λακεδαιμόνιοι τὰς Πλαταιὰς πολιορκοῦντες, περιετείχισαν τὴν πόλιν, καὶ στρατιώταις πολλοῖς παρεφύλαττον. Χρονιζούσης δὲ τῆς πολιορκίας, καὶ τῶν Ἀθηναίων μηδεμίαν ἑξαποστελλόντων βοήθειαν, οἱ πολιορκούμε-

νοι σιτοδείμ τε συνείχοντο, καὶ τῶν πολιτῶν ἐν ταῖς
 προςβολαῖς πολλοὺς ἀποβεβλήκεισαν. Ἀπορουμέ-
 νων δ' αὐτῶν, καὶ βουλευομένων περὶ τῆς σωτηρίας,
 τοῖς μὲν πολλοῖς ἐδόκει τὴν ἡσυχίαν ἄγειν, τοῖς δ'
 ἄλλοις, ὥς διακοσίοις οὖσιν, ἔδοξε νυκτὸς βιάσα-
 σθαι τοὺς φύλακας, καὶ διεκπεσεῖν εἰς τὰς Ἀθήνας.
 Τηρήσαντες οὖν ἀσέληνον νύκτα, τοὺς μὲν ἄλλους
 ἔπεισαν εἰς θάτερα μέρη προσβάλλειν τῷ περιτειχί-
 σματι· αὐτοὶ δ' ἐτοιμασάμενοι κλίμακας, καὶ τῶν
 πολεμίων παραβοηθούντων ἐν τοῖς ἀπεστραμμένοις
 μέρεσι τῶν τειχῶν, αὐτοὶ διὰ τῶν κλιμάκων ἔτυχον
 ἀναβάντες ἐπὶ τὸ τεῖχος, καὶ τοὺς φύλακας ἀποκτεί-
 ναντες διέφυγον εἰς τὰς Ἀθήνας. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ
 Λακεδαιμόνιοι μὲν παροξυνθέντες ἐπὶ τῷ δρασμῷ
 τῶν ἀπεληλυθότων ἐκ τῆς πόλεως, προσέβαλον τῇ
 πόλει τῶν Πλαταιέων, καὶ πᾶσαν εἰσεφέροντο σπον-
 δὴν βίᾳ χειρώσασθαι τοὺς πολιορκουμένους· οἱ δὲ
 Πλαταιεῖς καταπλαγέντες καὶ διαπρεςβενυσάμενοι,
 παρέδωκαν ἑαυτοὺς τε καὶ τὴν πόλιν τοῖς πολεμίοις.
 Οἱ δ' ἡγεμόνες τῶν Λακεδαιμονίων καθ' ἓνα τῶν
 Πλαταιέων προσκαλοῦμενοι, ἐπηρώτων τί ἄγαθὸν
 πέποιθε καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις· ἐκάστου δὲ ὁμολο-
 γοῦντος μηδὲν εὐηργετηκέναι, πάλιν ἐπηρώτων εἴ τι
 κακὸν ἔδρασαν τοὺς Σπαρτιάτας· οὐδενὸς δ' ἀντι-
 λέγοντος, πάντων κατέγνωσαν θάνατον. Αὐτὸ καὶ
 τοὺς ἐγκαταλειφθέντας ἅπαντας ἀνέϊλον, καὶ κατα-
 σκάψαντες ἐμίσθωσαν τὴν χώραν. Πλαταιεῖς μὲν
 οὖν τὴν πρὸς Ἀθηναίους σύμμαχίαν βεβαιωτάτην

τηρήσαντες, ἀδίκως ταῖς μεγίσταις συμφοραῖς περιέ-
πεσον.

(C. 57.) Coreyraeorum multi, qui capti in bello ad Epidamnum, turpique conditione exsoluti vinculis fuerant, dum prodere Lacedaemoniis patriam conantur, ingens exstitit in insula seditio, Atheniensium ope composita.

57. Ἀμα δὲ τούτοις πραττομένοις, ἐν τῇ Κερκύ-
ρα μεγάλη συνέστη σιάσις καὶ φιλοτιμία, διὰ τοι-
αύτας αἰτίας. Ἐν τῷ περὶ Ἐπίδαμνον πολέμῳ πολ-
λοὶ Κερκυραίων αἰχμάλωτοι γενόμενοι, καὶ κατα-
βληθέντες εἰς τὴν δημοσίαν φυλακὴν, ἐπηγγείλαντο
τοῖς Κορινθίοις δώσειν τὴν Κέρκυραν, εἰάν αὐτοὺς
ἀπολύσωσιν. Ἀσμένως δὲ τῶν Κορινθίων προσδεξα-
μένων τοὺς λόγους, οἱ Κερκυραῖοι προσποιηθέντες
λύτρα διδόναι, διηγγνήθησαν ὑπὸ τῶν προξένων
ἱκανῶν τιῶν ταλάντων ἀφεθέντες. Καὶ τηροῦντες
τὴν ἀπὸ τῶν ὁμολογημένων πίστιν, ὥς κατήντησαν
εἰς τὴν πατρίδα, τοὺς δημαγωγεῖν ἐβόθας καὶ μά-
λιστα τοῦ πλήθους προΐστασθαι, συλλαβόντες ἀπέ-
σφαξαν. Καταλύσαντες δὲ τὴν δημοκρατίαν, μετ'
ὀλίγον χρόνον Ἀθηναίων βοηθησάντων τῷ δήμῳ, οἱ
μὲν Κερκυραῖοι τὴν ἐλευθερίαν ἀνακτησάμενοι, [καὶ]
κολᾷζειν ἐπεβάλλοντο τοὺς τὴν ἐπανάστασιν πεποιη-
μένους· οὗτοι δὲ φοβηθέντες τὴν τιμωρίαν, κατέ-
φυγον ἐπὶ τοὺς τῶν Θεῶν βωμούς, καὶ ἐκείναι τοῦ
δήμου καὶ τῶν Θεῶν ἐγένοντο.

(C. 58.) Olymp. LXXXVIII, 3. a. C. 424. Euthydemo Arch.,
Tribunis militum consulari potestate M. Fabio, M. Foslio Flacci-
natore et L. Sergio, pestis, quae nupersaevicrat, recrudescit Athe-
nis, excitata illa stagnorum vaporibus, nutrimentique vitio ac ni-
mio aëris fervore aucta. Ad eam averruncandam plancaudosque

deos Athenienses, oraculi monitu, sepulta cadavera Delo exportant, lustrataque insula panegyria instaurant.

58. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθηνησιν Εὐθυδήμου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ἀντὶ τῶν ὑπᾶτων χιλιάρχους τρεῖς, Μάρκον Φάβιον, Μάρκον Φαλίτιον, καὶ Λεύκιον Σερόνιλιον. Ἐπὶ δὲ τούτων Ἀθηναῖοι χρόνον τινὰ τῆς νόσου τῆς λοιμικῆς ἀνείμενοι, πάλιν εἰς τὰς αὐτὰς συμφορὰς ἐνέπεσον. Οὕτω γὰρ ὑπὸ τῆς νόσου διετέθησαν, ὥστε τῶν στρατιωτῶν ἀποβαλεῖν μὲν ὑπὲρ τοὺς τετρακισχιλίους, ἱππεῖς δὲ τετρακοσίους, τῶν δ' ἄλλων ἐλευθέρων τε καὶ δούλων ὑπὲρ τοὺς μυρίους. Ἐπιζητούσης δὲ τῆς ἱστορίας τὴν τῆς περὶ τὴν νόσον δεινότητος αἰτίαν, ἀναγκαῖον ἔστιν ἐκθέσθαι ταῦτα. Προγεγενημένων ἐν τῷ χειμῶνι μεγάλων ὄμβρων, συνέβη τὴν γῆν ἔνδρον γενέσθαι, πολλοὺς δὲ καὶ τῶν κοίλων τόπων δεξαμένους πλῆθος ὑδάτων, λιμνάσαι καὶ σχεῖν σιατὸν ὕδωρ, παραπλησίως τοῖς ἐλώδεσι τῶν τόπων. Θερμαινομένων δ' ἐν τῷ θέρει τούτων καὶ σηπομένων, συνίστασθαι παχείας καὶ δυσώδεις ἀτμίδας· ταύτας δ' ἀναθυμιωμένας διασφείρειν τὸν πλησίον αἶρα· ὅπερ δὴ καὶ ἐπὶ τῶν ἐλῶν τῶν ροσώδη διάθεσιν ἐχόντων δοῦναι γινόμενον. Συνεβύλετο δὲ πρὸς τὴν νόσον καὶ ἡ τῆς προσφερομένης τροφῆς κακία· ἐγένοντο γὰρ οἱ καρποὶ κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν ἔνυγροι παντελῶς καὶ διεφθαρμένην ἔχοντες τὴν φύσιν. Τρίτην δὲ αἰτίαν συνέβη γενέσθαι τῆς νόσου, τὸ μὴ πνεῦσαι τοὺς ἐτησίας, δι' ὧν αἰὲ κατὰ τὸ θέρος ψύχεται τὸ πολὺ τοῦ καύματος· τῆς δὲ θερμασίας ἐπὶ

τασιν λαβούσας, καὶ τοῦ ἀέρος ἐμπύρου γενομένου, τὰ σώματα τῶν ἀνθρώπων, μηδεμιᾶς ψύξεως γενομένης, λυμαίνεσθαι συνέβαινε. Διὸ καὶ τὰ νοσήματα τότε πάντα κανματώδη συνέβαινεν εἶναι, διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς θερμοσίας. Διὰ δὲ ταύτην τὴν αἰτίαν οἱ πλείστοι τῶν νοσοῦντων ἔρξιπτον ἑαυτοὺς εἰς τὰ φρέατα καὶ τὰς κρήνας, ἐπιθυμοῦντες αὐτῶν καταψύξαι τὰ σώματα. Οἱ δ' Ἀθηναῖοι, διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς νόσου, τὰς αἰτίας τῆς συμφορᾶς ἐπὶ τὸ θεῖον ἀνέπεμπον. Διὸ καὶ κατὰ τινα χρησμόν ἐκάθησαν τὴν [νῆσον] Ἀῆλον, Ἀπόλλωνος μὲν οὖσαν ἱερὰν, δοκοῦσαν δὲ μεμιάνθαι, διὰ τὸ τοὺς τετελευτηκότας ἐν αὐτῇ τεθάφθαι. Ἀνασκάψαντες οὖν ἀπάσας τὰς ἐν τῇ Ἀήλῳ θήκας, μετήνεγκαν εἰς τὴν Ῥήνειαν καλουμένην νῆσον, πλησίον ὑπάρχουσαν τῆς Ἀήλου. Ἔταξαν δὲ καὶ νόμον, μῆτε τίκειν ἐν τῇ Ἀήλῳ, μῆτε θάπτειν. Ἐποίησαν δὲ καὶ πανήγυριν τὴν τῶν Ἀηλίων, γεγενημένην μὲν πρότερον, διαλιποῦσαν δὲ πολὺν χρόνον.

(C. 59.) Interea Lacedaemonii, Peloponnesiorum auxiliis adiuti, novis incursionibus vastare Atticam moliantur. Sed magnis terrae motibus et exundationibus aversi a consilio, Trachina, exhaustam iamiam et desolatam, incolarum precibus victi, nova colonia reficiunt, et Heracleam nuncupant.

59. Τῶν δὲ Ἀθηναίων περὶ ταῦτα ἀσχολουμένων, Λακεδαιμόνιοι τοὺς Πελοποννησίους παραλαβόντες, κατεστρατοπέδευσαν περὶ τὸν Ἰσθμόν, διαροούμενοι πάλιν εἰς τὴν Ἀττικὴν εἰσβαλεῖν. Γινομένων δὲ σεισμῶν μεγάλων, δεισιδαιμονήσαντες ἀνέκαμψαν εἰς τὰς πατρίδας. Τηλικούτους δὲ συνέβη τοὺς σεισμοὺς γενέσθαι κατὰ πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλά-

δος, ὥστε καὶ πόλεις τινὰς ἐπιθαλαπτίους ἐπικλύ-
 σασαν τὴν θάλατταν διαφθεῖραι, καὶ κατὰ τὴν Λο-
 κρίδα χερσονήσου καθεστῶσης, ῥῆξαι μὲν τὸν ἰσθ-
 μόν, ποιῆσαι δὲ νῆσον τὴν ὀνομαζομένην Ἀταλάν-
 τιν. Ἀμα δὲ τούτοις πραττομένοις Λακεδαιμόνιοι
 τὴν Τραχῖνα καλουμένην ὥκισαν καὶ μετωνόμασαν
 Ἡράκλειαν, διὰ τινὰς τοιαύτας αἰτίας. Τραχίνιοι
 πρὸς Οἰταίους δρόρους ὄντας ἔτη πολλὰ διεπολέ-
 μουν, καὶ τοὺς πλείους τῶν πολιτῶν ἀπέβαλον. Ἐρή-
 μου δ' οὔσης τῆς πόλεως, ῥῆξίωσαν Λακεδαιμονίους,
 ὄντας ἀποίκους, ἐπιμεληθῆναι τῆς πόλεως. Οἱ δὲ
 καὶ διὰ τὴν συγγένειαν καὶ διὰ τὸ τὸν Ἡρακλέα
 πρόγονον ἑαυτῶν ἐγκατοικημένοι κατὰ τοὺς ἀρχαί-
 οὺς χρόνους ἐν τῇ Τραχίνι, ἔγνωσαν αὐτὴν μεγάλην
 ποιῆσαι πόλιν. Διὸ τῶν Λακεδαιμονίων μὲν καὶ
 τῶν Πελοποννησίων τετρακισχιλίους οἰκήτορας ἐκ-
 πεμφάντων, καὶ παρὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τοὺς βου-
 λομένους μετέχειν τῆς ἀποικίας προσεδέξαντο· οὗτοι
 δ' ἦσαν οὐκ ἐλάττους τῶν ἑξακισχιλίων. Διὸ καὶ
 τὴν Τραχῖνα μυριάνδρον ποιήσαντες, καὶ τὴν χώραν
 κατακληρονομήσαντες, ὠνόμασαν τὴν πόλιν Ἡρά-
 κλειαν.

(C. 60.) Olymp. LXXXVIII, 4. a. C. 423. Arch. Stratoele, Tribb. militum consulari potestate L. Furio Medullino, L. Pinario Mamercino et Sp. Postumio Albo, classis Attica, duce Demosthe-
 ne, expeditionem facit in Leuchadios: quorum agros depopulata,
 reflexo in Aetoliam cursu, superata ab Aetolis, Naupactum se re-
 cipit. Repelluntur Naupacto Aetoli, sed Molucra potantur. De-
 mosthenes, in Acarnania versans, Acarnanes praesidio mittit Nau-
 pactinis, magnamque Ambraciotarum multitudinem delet. Sed ur-
 bem eorum dum expugnare conatur, Acarnanes, Atheniensium
 veriti viciniam, cum deserunt, redeuntque in gratiam cum Ambra-
 ciolis, qui metu hostium a Lacedaemoniis praesidium arcessunt.

60. Ἐπ' ἀρχοντος δ' Ἀθήνησι Στρατοκλέους,

ἐν Ῥώμῃ ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλίαρχοι κατεστάθησαν
 τρεῖς, Λεύκιος Φούριος Μέτελλος, Σπόριος Λεύκιος
 Πινάριος, καὶ Ποστούμιος Ἄλβος. Ἐπὶ δὲ τούτων
 Ἀθηναῖοι μὲν Δημοσθένη προχειρισάμενοι στρατη-
 γὸν μετὰ νεῶν τριάκοντα, καὶ στρατιωτῶν ἱκανῶν.
 Οὗτος δὲ προσλαβόμενος παρὰ τῶν Κερκυραίων τριή-
 ρεις πεντεκαίδεκα, καὶ παρὰ τῶν Κεφαλλήνων, καὶ
 Ἀκαρνανῶν, καὶ Μεσσηνίων τῶν ἐν Ναυπάκτῳ στρα-
 τιώτας, ἔπλευσεν ἐπὶ τὴν Λευκάδα. Δηώσας δὲ τὴν
 χώραν τῶν Λευκαδίων, ἀπέπλευσεν ἐπὶ τὴν Αἰτω-
 λίαν, καὶ πολλὰς αὐτῶν κώμας ἐπόρθησε. Τῶν δὲ
 Αἰτωλῶν συστραφέντων ἐπ' αὐτόν, ἐγένετο μάχη,
 καθ' ἣν Ἀθηναῖοι λειφθέντες εἰς Ναύπακτον ἀπε-
 χώρησαν. Οἱ δὲ Αἰτωλοὶ διὰ τὴν ἱκὴν ἐπαρθέντες,
 καὶ προσλαβόμενοι Ἀκαεδαιμονίων τριεχλίους στρα-
 τιώτας, στρατεύσαντες ἐπὶ Ναύπακτον, κατοικούν-
 των ἐν αὐτῇ τότε Μεσσηνίων, ἀπεκρούσθησαν. Με-
 τὰ δὲ ταῦτα στρατεύσαντες ἐπὶ τὴν ὀνομαζομένην
 Μολυκρίαν, εἶλον τὴν πόλιν. Ὁ δὲ τῶν Ἀθηναίων
 στρατηγὸς Δημοσθένης, εὐλαβούμενος μὴ καὶ τὸν
 Ναύπακτον ἐκπολιορκήσῃσι, χιλίους ὀπλίτας ἐξ
 Ἀκαρνανίας μεταπεμφάμενος, ἀπέστειλεν εἰς τὸν
 Ναύπακτον. Δημοσθένης δὲ περὶ τὴν Ἀκαρνανίαν
 διατρίβων, περιέιπεν Ἀμπρακιώταις χιλίοις στρα-
 τοπεδεύουσι πρὸς οὓς συνάψας μάχην, σχεδὸν πάν-
 τας, ἀνείλε. Τῶν δὲ ἐκ τῆς Ἀμπρακίας ἐπεξελθόντων
 πανδημεῖ, πάλιν ὁ Δημοσθένης τοὺς πλείους αὐτῶν
 ἀπέκτεινεν, ὥστε τὴν πόλιν σχεδὸν ἔρημον γενέσθαι.
 Ὁ μὲν οὖν Δημοσθένης ᾤετο δεῖν ἐκπολιορκῆσαι

τὴν Ἀμπρακίαν, ἐλπίζων διὰ τὴν ἐρημίαν τῶν ἀνυ-
νομένων ῥαδίως αὐτὴν αἰρήσειν. Οἱ δ' Ἀκαρνᾶνες
φοβούμενοι μὴ τῆς πόλεως Ἀθηναῖοι κυριεύσαντες,
βαρύτεροι πάροικοι γένωνται τῶν Ἀμπρακιωτῶν, οὐκ
ἔφασαν ἀκολουθεῖν. Στasiaζόντων δ' αὐτῶν, οἱ
μὲν Ἀκαρνᾶνες διαλυσάμενοι τοῖς Ἀμπρακιώταις,
συνέθεντο τὴν εἰρήνην ἔτη ἑκατόν. Δημοσθένης δ'
ἐγκαταλειφθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀκαρνάνων, ἀπέπλευσε σὺν
ταῖς εἴκοσι ναυσὶν εἰς Ἀθήνας. Ἀμπρακιῶται δὲ [ἐν]
μεγάλῃ συμφορᾷ περιπεπωκότες, παρὰ τῶν Λακε-
δαιμονίων φρουρὰν μετεπέμψαντο, φοβούμενοι τοὺς
Ἀθηναίους.

(C. 61.) Inde in Peloponnesum Demosthenes transvectus Pylum
occupat et munit: quem locum Lacedaemonii, Thrasymede duce,
omni ope summaque vi recuperare frustra conantur.

61. Δημοσθένης δὲ στρατεύσας ἐπὶ Πύλον, ἐπε-
βάλετο τοῦτο τὸ χωρὶον τειχίσαι κατὰ τὴν Πελο-
πόννησον. Ἔστι γὰρ ὄχυρόν τε διαφερόντως, καὶ
κείμενον ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ· τῆς δὲ Σπάρτης ἀπέχον
σταδίους τετρακοσίους. Ἐχων δὲ τότε καὶ ναῦς πολ-
λὰς καὶ στρατιώτας ἱκανοὺς, ἐν εἴκοσιν ἡμέραις ἐτεί-
χισε τὴν Πύλον. Λακεδαιμόνιοι δὲ πυθόμενοι τὸν
τειχισμόν τῆς Πύλου, συνήγαγον δύναμιν ἀξιόλο-
γον, οὐ μόνον πεζικὴν, ἀλλὰ καὶ ναυτικὴν. Διὸ καὶ
τριήρεσι μὲν ἐπὶ τὴν Πύλον ἔπλευσαν τεσσαρακον-
ταπέντε καλῶς κατεσκευασμέναις, πεζοῖς δὲ ἑπαιστρά-
τευσαν μυρίοις καὶ διςχιλίοις· αἰσχρὸν ἡγούμενοι
τοὺς τῇ Ἀττικῇ δηουμένη μὴ τολμήσαντας βοηθεῖν,
ἐν Πελοποννήσῳ χώραν τειχίζειν καὶ καταλαμβάνε-
σθαι. Οὗτοι μὲν οὖν, ἡγουμένου Θρασυμήδους,

πλησίον τῆς Πύλου κατεστρατοπέδευσαν. Ἐμπε-
σοῦσης δὲ δομῆς τῷ πλήθει πάντα κίνδυνον ὑπομέ-
ναι, καὶ βία χειρώσασθαι τὴν Πύλον, τὰς μὲν ναῦς
ἀντιπρώρους ἔστησαν τῷ στόματι τοῦ λιμένος, ὅπως
διὰ τούτων ἐμφράξωσι τὸν εἰσπλουν τῶν πολεμίων·
πεζῇ δ' ἐκ διαδοχῆς προσβάλλοντες τῷ τείχει, καὶ
φιλοτιμίαν τὴν μεγίστην εἰσφερόμενοι, θαυμασίους
ἀγῶνας ὑπεστήσαντο. Εἰς δὲ τὴν νῆσον τὴν καλου-
μένην Σφακτηρίαν, παρατεταμένην δ' ἐπὶ μῆκος,
καὶ ποιοῦσαν εὐδιον τὸν λιμένα, διεβίβασαν τοὺς
ἀρίστους τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν συμμάχων.
Τοῦτο δ' ἔπραξαν, φθάσαι βουλόμενοι τοὺς Ἀθη-
ναίους προκαταλαβέσθαι τὴν νῆσον, εὐφυῶς σφό-
δρα κειμένην πρὸς τὴν πολιορκίαν. Αἰημερεῦοντες
δὲ ταῖς τειχομαχίαις, καὶ κατατιτρωσκόμενοι διὰ
τὴν τοῦ τείχους ὑπεροχὴν, οὐκ ἔληγον τῆς βίας.
Διὸ πολλοὶ μὲν αὐτῶν ἀπέθνησκον, οὐκ ὀλίγοι δὲ
κατετραυματίζοντο, πρὸς τόπον ὠχυρωμένον βιαζό-
μενοι. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι προκατειλημμένοι χωρίον
καὶ φύσει καρτερόν, καὶ βελῶν [τε] πλήθει, καὶ τῶν
ἄλλων τῶν χρησίμων πολλὴν ἔχοντες ἀφθονίαν, ἐκ-
θύμως ἡμύνοντο· ἥλπιζον γάρ, κρατήσαντες τῆς
ἐπιβουλῆς, πάντα τὸν πόλεμον περιαγαγεῖν εἰς τὴν
Πελοπόννησον, καὶ δηῶσειν ἀνὰ μέρος τὴν χώραν
τῶν πόλεμίων.

(C. 62.) His Pyli oppugnationem acriter urgentibus, tum alii fortitudinis laudem sibi pararunt, tum summa eluxit Brasidae virtus, applicata terrae triremi hostium in se concursantium robur strenue propulsantis, clypeumque perdentis honestissime. Ita per fortunae miram vicissitudinem Athenienses, classe dimicare soliti,

e Laconia Spartanos repulerunt; Lacedaemonii contra, terrestribus victoriis assueti, maritima pugna superiores fuerunt.

62. Τῆς δὲ πολιορκίας ἀνυπέρβλητον τὴν σπουδὴν ἐχούσης παρ' ἀμφοτέροις, καὶ τῶν Σπαρτιατῶν βία προσαγόντων τοῖς τείχεσι, πολλοὶ μὲν ἄλλοι κατὰ τὰς ἀνδραγαθίας ἐθαυμάσθησαν, μεγίστης δὲ ἀποδοχῆς ἔτυχε Βρασίδης. Τῶν γὰρ τριηράρχων οὐ τολμώντων τῇ γῇ προσάγειν τὰς τριήρεις, διὰ τὴν χαλεπότητα τῶν τόπων, τριηραρχος ὢν ἐβόα καὶ παρεκκελεύετο τῷ κυβερνήτῃ μὴ φείδεσθαι τοῦ σκάφους, ἀλλὰ καὶ βία προσάγειν τῇ γῇ τὴν τριήρη· αἰσχρὸν γὰρ εἶναι τοῖς Σπαρτιάταις, τῆς μὲν ψυχῆς ἀφειδεῖν ἔνεκα τῆς νίκης, τῶν δὲ σκαφῶν φείδεσθαι, καὶ περιορᾶν Ἀθηναίους κρατοῦντας τῆς Λακωνικῆς. Τέλος δὲ συναναγκάσας τὸν κυβερνήτην προσάγειν τὴν ναῦν, ἣ μὲν τριήρης ἐπώκειλεν· ὁ δὲ Βρασίδης ἐπιβὰς ἐπὶ τὴν τῆς νεῶς ἐπιβάθραν, ἐκ ταύτης ἡμύνατο τὸ πλῆθος τῶν ἐπ' αὐτὸν συνδραμόντων Ἀθηναίων. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον τοὺς προσιόντας πολλοὺς ἀπέκτεινε· μετὰ δὲ ταῦτα πολλῶν ἐπ' αὐτὸν ἐπιφερομένων βελῶν, πολλοῖς περιέπιπτεν ἐναντίοις τραύμασι. Τέλος δὲ διὰ τῶν τραυμάτων αἵματος ἐκχυθέντος πολλοῦ, καὶ διὰ τοῦτο λειποψυχήσαντος αὐτοῦ, ὁ μὲν βραχίων προέπεσεν ἐκ τῆς νεῶς, ἣ δ' ἀσπὶς περιόρουεῖσα καὶ πεσοῦσα εἰς τὴν θάλασσαν, ὑποχείριος ἐγένετο τοῖς πολεμίοις. Μετὰ δὲ ταῦτα οὗτος μὲν πολλοὺς τῶν πολεμίων νεκροὺς σωρεύσας, αὐτὸς ἡμιθανὴς ἐκ τῆς νεῶς ὑπὸ τῶν ἰδίων ἀπηνέχθη, τοσοῦτον τοὺς ἄλλους ὑπερβαλό-

μενος ἀνδρία, ὥστε τῶν ἄλλων τοὺς ἀποβαλόντας
τὴν ἀσπίδα θανάτῳ κολάζεσθαι, τοῦτον δ' ἐπὶ τῇ
αὐτῇ αἰτίᾳ ἀπενέγκασθαι δόξαν. Οἱ μὲν οὖν Λακε-
δαιμόνιοι συνεχεῖς προσβολὰς ποιούμενοι τῇ Πύλῳ,
καὶ πολλοὺς ἀποβαλόντες στρατιώτας, ἔμενον κατ-
εργῶς ἐν τοῖς δεινοῖς. Θαυμάσαι δ' ἂν τις τῆς τύ-
χης τὸ παράδοξον, καὶ τὴν ιδιότητα τῆς περὶ τὴν
Πύλον διαθέσεως. Ἀθηναῖοι μὲν γάρ, ἐκ τῆς Λα-
κωνικῆς ἀμυνόμενοι τοὺς Σπαρτιάτας, ἐκράτουν·
Λακεδαιμόνιοι δέ, τὴν ἰδίαν χώραν οὐκ ἔχοντες, ἐκ
τῆς θαλάττης προσέβαλλον τοῖς πολέμοις· καὶ τοῖς
μὲν πεζῇ κρατοῦσι θαλιτοκρατεῖν συνέβαινε, τοῖς
δὲ κατὰ θάλατταν πρωτεύουσι, τῆς γῆς ἀπείργειν
τοὺς πολέμους.

(C. 63.) Obsidione longius protracta, Lacedaemonii, post-
quam nec pacem nec permutacionem captivorum ab Atheniensibus
impetrassent, tandem in insula Sphacteria fame expugnantur. Qui
ubi se dederant, vincti a Cleone Athenas deportantur, nec nisi hac
lege, ut bellum solvant Lacedaemonii, servantur. Pylus Messeniis
tulanda restituitur.

63. Χρονίζούσης δὲ τῆς πολιορκίας, καὶ τῶν
Ἀθηναίων ταῖς ναυσὶν ἐπικρατησάντων, καὶ σῖτον
εἰς τὴν γῆν εἰσκομίζειν κωλύόντων, ἐκινδύνεον οἱ
κατελλημένοι ἐν τῇ νήσῳ τῷ λιμῷ διαφθαρεῖναι.
Ὅτε περ οἱ Λακεδαιμόνιοι φοβηθέντες περὶ τῶν ἀπει-
λημένων ἐν τῇ νήσῳ, πρὸς βεβίαν ἀπέστειλαν εἰς τὰς
Ἀθήνας περὶ τῆς καταλύσεως τοῦ πολέμου· οὐ συγ-
κατατιθεμένων δ' αὐτῶν, ἤξιον ἀλλαγὴν ποιήσα-
σθαι τῶν ἀνδρῶν, καὶ λαβεῖν τοὺς ἴσους τῶν Ἀθη-
ναίων τῶν ἐλαυκότων· ἀλλ' οὐδὲν τοῦτων συνεχώρη-
σαν οἱ Ἀθηναῖοι. Διόπερ οἱ πρὸς βεβίαι παρήγοσαν

ἤγαγον ἐν ταῖς Ἀθήναις, ὥς ὁμολογοῦσι Λακεδαι-
μόνιους κρείττους εἶναι, μὴ βουλόμενοι τὴν ἀντίδο-
σιν τῶν αἰχμαλώτων ποιήσασθαι. Οἱ δ' Ἀθηναῖοι
τῇ σπᾶναι τῶν ἀναγκαίων καταπονήσαντες τοὺς ἐν
τῇ Σφακτηρίᾳ, παρέλαβον αὐτοὺς καθ' ὁμολογίαν.
Ἦσαν δ' οἱ παραδόντες αὐτοὺς, Σπαρτιάται μὲν
ἐκατὸν εἴκοσι, τῶν δὲ συμμάχων ἐκατὸν ὀγδοήκοντα.
Οὗτοι μὲν ὑπὸ Κλέωνος τοῦ δημαγωγοῦ στρατη-
γοῦντος τότε δεθέντες, ἤχθησαν εἰς τὰς Ἀθήνας. Ὁ
δὲ δῆμος ἐψηφίσατο αὐτοὺς φυλάττειν, ἐὰν βούλων-
ται Λακεδαιμόνιοι λῦσαι τὸν πόλεμον· εἰ δὲ προ-
κρίνωσι τὸ πολεμεῖν, τότε πάντας τοὺς αἰχμαλώτους
ἀποκτεῖναι. Μετὰ δὲ ταῦτα τῶν ἐν Ναυπάκτῳ κα-
τοικησαμένων Μεσσηνίων μεταπεμψάμενοι τοὺς ἀρί-
στους, καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων τοὺς ἱκανοὺς, παρέ-
δωκαν τὴν Πύλον φρουρεῖν· ἐνόμιζον γὰρ τοὺς Μεσ-
σηνίους, διὰ τὸ πρὸς τοὺς Σπαρτιάτας μῖσος, ἐκθυ-
μότατα κακοποιήσειν τὴν Λακωνικὴν, ὀρμημένους
ἐξ ὄχρου ὁ χορίου. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Πύλον ἐν
τούτοις ἦν.

(C. 64.) In Persia Artaxerxi, post 40 annorum imperium de-
functo, succedit Xerxes. Acqui in Italia subacti a Romanis. Egre-
gii triumphii tristem memoriam reliquit Postumius, qui filium,
quod, occasione bene pugnandi captus, iniussu decesserat praesi-
dio, victor capitali supplicio affect.

64. Ἀρταξέρξης δ' ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς ἐτε-
λεύτησεν, ἄρξας ἔτη τεσσαράκοντα· τὴν δ' ἀρχὴν
διαδεξάμενος Ξέρξης, ἐβασίλευσεν ἐνιαυτόν. Κατὰ
δὲ τὴν Ἰταλίαν Αἰκλῶν ἀποστάντων ἀπὸ Ῥωμαίων,
κατὰ τὸν πόλεμον αὐτοκράτορα μὲν Αὔλον Ποστού-
μιον, ἑπάρχον δὲ Λεύκιον Ἰούλιον ἐποίησαν. Οὗ-

τοι δὲ μετὰ πολλῆς δυνάμεως ἀξιολόγου στρατεύσαν-
τες εἰς τῶν ἀφεστηκότων τὴν χώραν, τὸ μὲν πρῶτον
τὰς κτήσεις ἐπόρθησαν, μετὰ δὲ ταῦτα Αἰλῶν ἀν-
τιπαχθέντων, ἐγένετο μάχη, καθ' ἣν ἐνίκησαν οἱ
Ῥωμαῖοι· καὶ πολλοὺς μὲν τῶν πολεμίων ἀνέϊλον,
οὐκ ὀλίγους δὲ ἐζώγρησαν, λαφύρων δὲ πολλῶν ἐκυ-
ρεύσαν. Μετὰ δὲ τὴν μάχην, οἱ μὲν ἀφεστηκότες,
διὰ τὴν ἥτταν καταπεπληγμένοι, τοῖς Ῥωμαίοις ὑπε-
τάγησαν· ὁ δὲ Ποσιτούμιος, δόξας καλῶς διοικηκέναι
τὰ κατὰ τὸν πόλεμον, κατήγαγε τὸν εἰωθότα Θρύ-
αμβον. Ἴδιον δὲ τι καὶ παντελῶς ἀπιστόν φασι
πρᾶξαι τὸν Ποσιτούμιον. Κατὰ γὰρ τὴν μάχην τὸν
υἱὸν αὐτοῦ διὰ τὴν προθυμίαν προεκηδήσασαι τῆς
τοῦ πατρὸς δεδομένης τάξεως· τὸν δὲ πατέρα, τη-
ροῦντα τὸ πάτριον ἔθος, τὸν υἱὸν ὥς λελοιπότα τὴν
τάξιν ἀποκτείνει.

(C. 65.) Olymp. LXXXIX, 1. a. C. 42a. Arch. Isarcho, Coss. T. Quinctio et C. Iulio, classis Atheniensium, auspiciis Nicias, Lacedaemoniorum socios infestis armis petit, primo adorta Melum insulam: quae quum strenue se defenderet, hinc divertit in Oropum et Tanagraeorum regionem. Ibi Nicias, copias suas cum Hipponiei agmine iungens, Thebanos caedit, reversoque dein Athenas socio, Loeridis maritima loca populatur. Corinthios bis fundit, et Crommyonem expugnat. Mox communito Methones castello, et direpta regione propinqua, ipse victor Athenas redit. Paulo post Cytheram insulam capit, Peloponnesi agros multos vastat, Thyrea diruit Aeginetasque, illic habitantes, captivos Athenas mittit. (Variae expeditiones Niciae male unum in annum coniectae.)

65. Τοῦτου δὲ τοῦ ἔτους διελθόντος, Ἀθηναῖοι
μὲν ἦν ἄρχων Ἰσαρχος, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ καθεισθηκέ-
σαν ὑπατοὶ Τίτος Κοΐντιος καὶ Γάιος Ἰούλιος, πα-
ρὰ δὲ τοῖς Ἡλείοις Ὀλυμπιάς ἤχθη ἐννάτη καὶ ὀγ-
δοηκοστή, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Σύμμαχος τὸ δεύ-
τερον. Ἐπὶ δὲ τούτων Ἀθηναῖοι στρατηγὸν κατα-

στήσαντες Νικίαν τὸν Νικηράτιον, καὶ παραδόντες αὐτῷ τριήρεις μὲν ἑξήκοντα, ὀπλίτας δὲ τριεχίλους, προσέταξαν πορθῆσαι τοὺς Λακεδαιμονίων συμμάχους. Οὗτος δ' ἐπὶ πρώτην τὴν Μῆλον πλεύσας, τὴν τε χώραν ἐδήλωσε, καὶ τὴν πόλιν ἐφ' ἱκανὰς ἡμέρας ἐπολιόρησεν. Αὕτη γὰρ μόνη τῶν Κυκλάδων νήσων διεφύλαττε τὴν πρὸς Λακεδαιμονίους συμμαχίαν, ἄποικος οὖσα Σπάρτης. Ὁ δὲ Νικίας, γενναίως ἀμυνομένων τῶν Μηλίων, οὐ δυνάμενος ἐλεῖν τὴν πόλιν, ἀπέπλευσεν εἰς Ὠρωπὸν τῆς Βοιωτίας. Ἐνταῦθα δὲ τὰς ναῦς ἀπολιπὼν, παρῆλθεν εἰς τὴν τῶν Ταναγραίων χώραν μετὰ τῶν ὀπλιτῶν, καὶ κατέλαβεν ἐνταῦθα δύναμιν ἑτέραν Ἀθηναίων, ἧς ἐστρατήγει Ἴππόδικος ὁ Καλλίου. Συνελθόντων δὲ εἰς ταῦτο τῶν στρατοπέδων ἀμφοτέρων, οὗτοι μὲν ἐπορεύοντο τὴν χώραν πορθοῦντες, τῶν δὲ Θηβαίων ἐκβοηθούντων, συνάψαντες αὐτοῖς μάχην οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ πολλοὺς ἀνελόντες, ἐνίκησαν. Μετὰ δὲ τὴν μάχην οἱ μεθ' Ἴπποδίκου στρατιῶται τὴν εἰς τὰς Ἀθήνας ἐπάνοδον ἐποίησαντο. Νικίας δὲ παρελθὼν ἐπὶ τὴν Λοκρίδα, καὶ τὴν παραθαλάττιον χώραν πορθήσας, προσελάβετο παρὰ τῶν συμμάχων τριήρεις τεσσαράκοντα, ὥστε τὰς πάσας ἔχειν αὐτὸν ναῦς ἑκατὸν· καταλέξας δὲ καὶ πεζοὺς στρατιώτας οὐκ ὀλίγους, καὶ δύναμιν ἀξιόλογον συστησάμενος, ἐπέπλευσεν ἐπὶ τὴν Κόρινθον. Ἀποβιβάσαντος δ' αὐτοῦ τοὺς στρατιώτας, καὶ τῶν Κορινθίων ἀνταχθέντων, οἱ Ἀθηναῖοι δυσὶ μάχαις ἐνίκησαν, καὶ τρόπαιον ἔστησαν, πολλοὺς τῶν πολεμίων ἀνελόντες.

Ἐτελεύτησαν δ' ἐν τῇ μάχῃ τῶν Ἀθηναίων εἰς ὀκτὼ, τῶν δὲ Κορινθίων πλείους τῶν τριακοσίων. Ὁ δὲ Νικίας πλεύσας εἰς Κρομμύωνα, τὴν τε χώραν ἐδήλωσε, καὶ τὸ φρούριον ἐχειρώσατο. Εὐθύς δ' ἐπαναζεύξας, καὶ τειχίσας φρούριον ἐν τῇ Μεθώνῃ, φυλακὴν κατέλιπε, τὴν τὸ χωρίον ἅμα φυλάζουσαν, καὶ τὴν ἐγγὺς χώραν δηώσουσαν· αὐτὸς δὲ τὴν παραθαλάττιον πορθήσας, ἐπανῆλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ Κύθηρα ναῦς ἀπέστειλαν ἐξήκοια, καὶ διςχιλίους ὀπλίτας, ὧν εἶχε τὴν στρατηγίαν Νικίας μετ' ἄλλων τινῶν. Οὗτος δὲ στρατεύσας ἐπὶ τὴν νῆσον, καὶ προσβολὰς ποιησάμενος, παρέλαβε τὴν πόλιν κατ' ὁμολογίαν. Ἐν δὲ τῇ νήσῳ καταλιπὼν φρουράν, ἐξέπλευσεν εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ τὴν παραθαλάττιον χώραν ἐδήλωσε· καὶ Θυραίας μὲν κειμένας ἐν τοῖς μεθοσίοις τῆς Λακωνικῆς καὶ τῆς Ἀργείας ἐκπολιορκήσας, κατέσκαψεν ἑξανδραποδισάμενος· τοὺς δ' ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας Αἰγινήτας καὶ τὸν φρούραρχον Τάνταλον Σπαρτιάτην ζωγρήσας, εἰς τὰς Ἀθήνας ἐξέπεμψεν. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τὸν μὲν Τάνταλον μετὰ τῶν ἄλλων αἰχμαλώτων καὶ τοὺς Αἰγινήτας ἐν φυλακῇ κατεῖχον.

(C. 66.) Megarenses adeo taedebat belli, quod et cum Atheniensibus et cum exsulis gererent, ut nonnulli primo cives urbem ac Atheniensibus proditores pollicerentur, dein universi ad partes eorum transirent. Confugit praesidium Lacedaemoniorum in arcem Nisaeam, quae mox pacto foedere cessit obsidentibus.

66. Ἄμα δὲ τοῦτοις πραττομένοις, οἱ Μεγαρεῖς ἐθλίβοντο τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους καὶ τῷ πρὸς τοὺς ἄνδρας τοὺς φυγάδας. Διαπρεσβευο-

μένων δὲ πρὸς ἀλλήλους περὶ τούτων τῶν πολιτῶν, τινὲς μὲν ἀλλοτριῶς ἔχοντες πρὸς τοὺς φυγάδας, ἐπηγγέλαντο πρὸς τοὺς Ἀθηναίων στρατηγοὺς, προδώσειν τὴν πόλιν. Οἱ δὲ στρατηγοὶ Ἱπποκράτης μὲν καὶ Δημοσθένης συνθέμενοι περὶ τῆς προδοσίας, ἐξέπεμψαν νυκτὸς στρατιώτας ἑξακοσίους εἰς τὴν πόλιν, καὶ οἱ συνθέμενοι παρεδέξαντο τοὺς Ἀθηναίους ἐντὸς τειχῶν. Καταφανοὺς δὲ τῆς προδοσίας γενομένης κατὰ τὴν πόλιν, καὶ τοῦ πλήθους σχιζομένου κατὰ τὴν αἵρεσιν, καὶ τῶν μὲν συμμαχοῦντων τοῖς Ἀθηναίοις, τῶν δὲ βοηθούντων τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἐκήρυξέ τις ἄφ' ἑαυτοῦ, τοὺς βουλομένους τίθεσθαι τὰ ὅπλα μετὰ Ἀθηναίων καὶ Μεγαρέων. Διόπερ τῶν Λακεδαιμονίων ἐγκαταλείπεσθαι μελλόντων ὑπὸ τῶν Μεγαρέων, συνέβη τοὺς φρουροῦντας τὰ μακρὰ τεῖχη καταλιπεῖν, εἰς δὲ τὴν καλουμένην Νισαίαν (ἥπερ ἐστὶν ἐπίνειον τῶν Μεγαρέων) καταφυγεῖν. Περιταφρεύσαντες δὲ αὐτὴν οἱ Ἀθηναῖοι, ἐπολιόρουν· μετὰ δὲ ταῦτα ἐκ τῶν Ἀθηναίων τεχνίτας προσλαβόμενοι, περιτείχισαν τὴν Νισαίαν. Οἱ δὲ Πελοποννήσιοι φοβούμενοι, μὴ κατὰ κράτος ἀλόντες ἀναιρεθῶσι, παρέδωκαν τὴν Νισαίαν τοῖς Ἀθηναίοις καθ' ὁμολογίαν. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τοὺς Μεγαρέας ἐν τούτοις ἦν.

(C. 67.) Sed Brasidas subito impetu e Nisaea exturbat Athenienses, Megaramque recuperat. Idem, itinere per Thessaliam facto, Chalcidensibus opitulatur, primam Acanthiorum urbem a fide Atheniensium desecit, multosque alios Thraciae populos in societatem recipit. Firmaturus dein exercitum, milites evocat Lacedaemone. Dantur ei Helotes, quos perditum ibant Lacedaemonii, et atrocibus consiliis persequantur.

67. Βρασίδης δὲ δύναμιν ἱκανὴν ἀναλαβὼν ἔκ

τε Λακεδαιμόνος καὶ παρὰ τῶν ἄλλων Πελοποννη-
 σίων, ἀνέξεν ἐπὶ Μάγαρα. Καταπληξάμενος δὲ
 τοὺς Ἀθηναίους, τοὺτους μὲν ἐξέβαλεν ἐκ τῆς Νι-
 σαίας, τὴν δὲ πόλιν τῶν Μεγαρέων ἐλευθερώσας,
 ἀποκατέστησεν εἰς τὴν τῶν Λακεδαιμονίων συμμα-
 χίαν. Αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως διὰ Θετταλίας
 τὴν πορείαν ποιησάμενος, ἦκεν εἰς Δίον τῆς Μακε-
 δονίας· ἐκεῖθεν δὲ παρελθὼν εἰς Ἀκανθοῦ, συνεμά-
 χησε τοῖς Χαλκιδεῦσι. Καὶ πρώτην μὲν τὴν Ἀκαν-
 θίων πόλιν, τὰ μὲν καταπληξάμενος, τὰ δὲ καὶ λό-
 γοις φιλανθρώποις πείσας, ἐποίησεν ἀποστῆναι τῶν
 Ἀθηναίων· ἔπειτα πολλοὺς καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐπὶ
 Θράκης κατοικούντων προετρέψατο κοινωνεῖν τῆς
 μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων συμμαχίας. Μετὰ δὲ ταῦ-
 τα Βρασιδάς βουλόμενος ἐνεργότερον ἄψασθαι τοῦ
 πολέμου, μετεπέμπετο στρατιώτας ἐκ τῆς Λακεδαί-
 μονος, σπεύδων ἀξιολογώτερον συστήσασθαι δύνα-
 μιν. Οἱ δὲ Σπαρτιᾶται, βουλόμενοι τῶν Εἰλώτων
 τοὺς κρατίστους ἀπολέσθαι, πέμπουσιν ἐξ αὐτῶν
 τοὺς μάλιστα πεφρονηματισμένους χιλίους, νομίζον-
 τες ἐν ταῖς μάχαις τοὺς πλείστους αὐτῶν κατακοπή-
 σεσθαι. Ἐπραξαν δὲ τι καὶ ἄλλο βίαιον καὶ ὤμόν,
 δι' οὗ ταπεινώσειν ὑπελάμβανον τοὺς Εἰλωτας.
 Ἐκήρυξαν γὰρ ἀπογράφεσθαι τῶν Εἰλώτων τοὺς
 ἄγαθόν τι πεποιηκότας τῇ Σπάρτῃ, καὶ τοιούτους κρι-
 ναντες ἐλευθερώσειν ἐπηγγείλαντο. Ἀπογραφασμέ-
 νων δὲ διςχιλίων, τοὺτους μὲν προσέταξαν τοῖς κρα-
 τίστοις ἀποκτεῖναι κατ' οἶκον ἐκάστου. Σφόδρα
 γὰρ εὐλαβοῦντο, μήποτε καιροῦ δραξάμενοι, καὶ

μετὰ τῶν πολεμίων ταχθέντες, εἰς κίνδυνον ἀγάγωσι
τὴν Σπάρτην. Οὐ μὴν ἀλλὰ τῷ Βρασίδᾳ παραγε-
νομένων χιλίων Εἰλώτων, ἔκ τε συμμάχων στρατο-
λογηθέντων συνέστη δύναμις ἀξιόλογος,

(C. 68.) Tum Brasidas et Amphipolim occupat (cuius brevis historia adiicitur), et loca subigit propinqua. Mox novas triremes condit iuxta Strymonem fl., novosque milites adsciscit et armat, potitus denique tum aliis oppidis, tum per proditionem Torone.

68. Διὸ καὶ θαρσύνσας τῷ πλήθει τῶν στρατιω-
τῶν, ἐστράτευσεν ἐπὶ τὴν καλουμένην Ἀμφίπολιν.
Ταύτην δὲ τὴν πόλιν πρότερον μὲν ἐπεχείρησεν οἰ-
κίζειν Ἀρισταγόρας ὁ Μιλήσιος, φεύγων Λαρδίον τὸν
βασιλέα Περσῶν. Ἐκείνου δὲ τελευτήσαντος, καὶ
τῶν οἰκητόρων ἐκπεσόντων ὑπὸ Θρακῶν τῶν ὀνομα-
ζομένων Ἰδωνῶν, μετὰ ταῦτα ἔτεσι δυοὶ πρὸς τοῖς
τριάκοντα Ἀθηναῖοι μυρίους οἰκήτορας εἰς αὐτὴν
ἐξέπεμψαν. Ὀμοίως δὲ καὶ τούτων ὑπὸ Θρακῶν
διαφθαρέντων περὶ Δράβησκον, διαλιπόντες ἔτη
δύο, πάλιν ἐκτήσαντο τὴν πόλιν, Ἀπίωνος ἡγουμε-
νου. Περιμαχῆτου δ' αὐτῆς πολλάκις γεγενημένης,
ἔσπευδεν ὁ Βρασίδας κύριος γενέσθαι τῆς πόλεως.
Διὸ καὶ στρατεύσας ἐπ' αὐτὴν ἀξιολόγῳ δυνάμει,
καὶ στρατοπεδεύσας πλησίον τῆς γεφύρας, τὸ μὲν
πρῶτον εἶλε τὸ προάστειον τῆς πόλεως, τῇ δ' ὑστε-
ραίᾳ καταπληξάμενος τοὺς Ἀμφιπολίτας, παρέλαβε
τὴν πόλιν καθ' ὁμολογίαν, ὥς τ' ἐξεῖναι τῷ βουλο-
μένῳ τὰ ἑαυτοῦ λαβόντα ἀπελθεῖν ἐκ τῆς πόλεως.
Εὐθὺς δὲ καὶ τῶν πλησιοχώρων πόλεων πλείονας
προσηγάγετο, ἐν αἷς ἦσαν ἀξιολογώταται Οἰσύνμη
καὶ Γαληψός, ἀμφοτέραι Θασίων ἀποικοί, καὶ Μύρ-

κινον, Ἰδωνικὸν πολισμάτιον. Ἐπεβάλετο δὲ καὶ ναυπηγεῖσθαι τριήρεις πλείους ἐπὶ τῷ Στρυμόνι ποταμῷ, καὶ στρατιώτας ἔκ τε Λακεδαιμονοῦ καὶ παρὰ τῶν ἄλλων συμμάχων μετεπέμπετο. Κατεσκεύαζε δὲ καὶ πανοπλίας πολλὰς, καὶ τοῖς ἀνόπλοις τῶν νέων ἀνεδίδου ταύτας, καὶ βελῶν καὶ σίτον καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων παρασκευάς ἐποιεῖτο. Ὡς δ' αὐτῷ πάντα παρεσκευάστο, ἀνέξευξεν ἐκ τῆς Ἀμφιπόλεως μετὰ τῆς δυνάμεως, καὶ παραχενόμενος εἰς τὴν καλουμένην Ἀκτὴν, κατεστρατοπέδευσεν. Ἐν ταύτῃ δ' ὑπῆρχον πέντε πόλεις, ὧν αἱ μὲν Ἑλληνίδες ἦσαν Ἀνδρῶν ἄποικοι, αἱ δὲ εἶχον ὄχλον βαρβάρων διγλώττων Βισσαλτικῶν. Ταῦτα δὲ χειρωσάμενος, ἐστράτευσεν ἐπὶ πόλιν Τορώνην, ἄποικον μὲν Χαλκιδῶν, κατεχομένην δὲ ὑπὸ Ἀθηναίων. Προδιδόντων δὲ τινων τὴν πόλιν, ὑπὸ τούτων εἰσαχθεὶς νυκτός, ἐκράτησε τῆς Τορόνης ἄνευ κινδύνων. Τὰ μὲν οὖν κατὰ τὸν Βρασίδαν μέχρι τούτου προέβη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν.

(C. 69.) Interea Athenienses cum Boeotia dimicarunt. Faciant enim, qui populare Boeotiae regimen instituturi, se urbes patrias Hippocrati et Demostheni tradituros ostenderent. Hic, praemunitis Boeotis, re infecta discedit: ille, praeverso eorum adventu, Delium occupat. Sed Pantodas, imperator Boeotorum, cum ingenti manu Delium accelerat, (C. 70.) instructaque acie, proelium committit. Athenienses penitus fusi a Thebanis, et multa cum caede ita praecipites aeli, ut non nisi nox, intercepto persequentium impetu, fugientibus salutem praeberet. Ex manubiarum pretio magna a Thebanis structa exornataque in foro portiens, etiam Deliorum celebres ludi instituti sunt. Delium vi expugnatum.

69. Ἀμα δὲ τούτοις πραττομένοις, περὶ τὸ Ἀθηλιον ἐγένετο παράταξις κατὰ τὴν Βοιωτὶαν Ἀθηναίων πρὸς Βοιωτοὺς, διὰ τοιαύτας τινὰς αἰτίας. Τῶν

Βοιωτῶν τινὲς δυσαρεστούμενοι τῇ τότε πολιτείᾳ, καὶ σπεύδοντες δημοκρατίας ἐν ταῖς πόλεσι κατασιῆσαι, διελέχθησαν περὶ τῆς ἰδίας προαιρέσεως τοῖς Ἀθηναίων στρατηγοῖς Ἰπποκράτει καὶ Δημοσθένει, καὶ κατεπηγγέλλοντο παραδῶσιν τὰς ἐν τῇ Βοιωτίᾳ πόλεις. Ἀσμένως δὲ τῶν Ἀθηναίων προσδεξαμένων, περὶ τε τῶν κατὰ τὴν ἐπίθεσιν διοικήσεων διελομένων τῶν στρατηγῶν τὴν δύναμιν, Δημοσθένης μὲν τὸ πλεῖστον τοῦ στρατεύματος ἀναλαβὼν, ἐνέβαλεν εἰς τὴν Βοιωτίαν, καὶ καταλαβὼν τοὺς Βοιωτοὺς προνοημένους τὴν προδοσίαν, ἄπρακτος ἀπῆλθεν· Ἰπποκράτης δὲ πανδημεὶ τοὺς Ἀθηναίους ἀγαγὼν ἐπὶ τὸ Αἴλιον, κατέλαβε τὸ χωρίον, καὶ φθάσας τὴν ἔφοδον τῶν Βοιωτῶν, εἰείχισε τὸ Αἴλιον. Τοῦτο δὲ τὸ χωρίον κεῖται πλησίον τῆς Ὠρωπίας καὶ τῶν ὄρων τῆς Βοιωτίας. Παντόδας δὲ ὁ τῶν Βοιωτῶν ἔχων τὴν στρατηγίαν, ἐξ ἀπασῶν τῶν κατὰ τὴν Βοιωτίαν πόλεων μεταπεμψάμενος στρατιώτας, ἦκε πρὸς τὸ Αἴλιον μετὰ πολλῆς δυνάμεως· εἶχε γὰρ στρατιώτας πεζοὺς μὲν οὐ πολὺ λείποντας τῶν διεμυρίων, ἵππεῖς δὲ περὶ χιλίους. Οἱ δ' Ἀθηναῖοι τῷ πλήθει μὲν ὑπερεῖχον τῶν Βοιωτῶν, ὀπλισμένοι δὲ οὐχ ὁμοίως τοῖς πολεμίοις· ἄφρων γὰρ καὶ συντόμως ἐξεληλύθεισαν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ διὰ τὴν σπουδὴν ὑπῆρχον ἀπαράσκευοι.

70. Ἀμφοτέρων δὲ προθύμως ἀρμωμένων, παρατάχθησαν αἱ δυνάμεις τόνδε τὸν τρόπον. Παρὰ τοῖς Βοιωτοῖς ἐτάχθησαν ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρως Θηβαῖοι, ἐπὶ δὲ τὸ εὐώνυμον Ὀρχομένιοι, τὴν δὲ μέσην

ἀνεπλήρουν φάλαγγα Βοιωτοί· προεμάχοντο δὲ πάν-
 των οἱ παρ' ἐκείνοις ἡνίοχοι καὶ παραβάται καλού-
 μενοι, ἄνδρες ἐπίλεκτοι τριακόσιοι. Ἀθηναῖοι δὲ
 διατάττοντες ἔτι τὴν δύναμιν, ἠναγκάσθησαν συν-
 ἄψαι μάχην. Γενομένης δὲ τῆς παρατάξεως ἰσχυρῶς,
 τὸ μὲν πρῶτον οἱ τῶν Ἀθηναίων ἱππεῖς ἀγωνιζόμε-
 νοι λαμπρῶς, ἠνάγκασαν φυγεῖν τοὺς ἀντιστάντας
 ἱππεῖς. Μετὰ δὲ ταῦτα τῶν πεζῶν διαγωνισαμένων,
 οἱ ταχθέντες κατὰ τοὺς Θηβαίους Ἀθηναῖοι βια-
 σθέντες, ἐτράπησαν· οἱ δὲ λοιποὶ τοὺς ἄλλους Βοιω-
 τοὺς τρεψάμενοι, καὶ συχνοὺς ἀνελόντες, ἐφ' ἱκανὸν
 τόπον ἐδίωξαν. Οἱ δὲ Θηβαῖοι διαφέροντες ταῖς τῶν
 σωμάτων ῥώμας, ἐπέστρεψαν ἀπὸ τοῦ διωγμοῦ, καὶ
 τοῖς διώκουσι τῶν Ἀθηναίων ἐπιπεσόντες, φυγεῖν
 ἠνάγκασαν· ἐπιφανεῖ δὲ μάχῃ νικήσαντες, μεγάλην
 ἀπηνέγκαντο δόξαν πρὸς ἀνδρίαν. Τῶν δ' Ἀθη-
 ναίων οἱ μὲν εἰς Ὠρωπόν, οἱ δὲ εἰς τὸ Δήλιον κατέ-
 φυγον, τινὲς δὲ πρὸς τὴν Θάλατταν διέτειναν πρὸς
 τὰς ἰδίας ναῦς, ἄλλοι δὲ κατ' ἄλλους, ὥς ἔτυχε, τό-
 πους διεσπάρησαν. Ἐπιγενομένης δὲ τῆς νυκτός,
 ἔπεσον τῶν μὲν Βοιωτῶν οὐ πλείους τῶν πεντάκο-
 σίων, τῶν δ' Ἀθηναίων πολλαπλάσιοι τούτων. Εἰ
 μὲν οὖν ἡ νύξ μὴ προκατέλαβεν, οἱ πλείστοι τῶν
 Ἀθηναίων ἂν ἐτελεύτησαν· αὕτη γὰρ μεσολαβήσασα
 τὰς τῶν διωκόντων ὁρμάς, διέσωσε τοὺς φεύγοντας.
 Ὅμως δὲ τοσοῦτο πλῆθος ἦν τῶν ἀναιρεθέντων, ὥς-
 τε τοὺς Θηβαίους ἐκ τῆς τῶν λαφύρων τιμῆς τὴν τε
 στοὰν τὴν μεγάλην ἐν τῇ ἀγορᾷ κατασκευάσαι καὶ
 χαλκοῖς ἀνδριάνσι κοσμηῆσαι, τοὺς δὲ ναοὺς τοῖς

ὄπλοις καὶ τὰς κατὰ τὴν ἀγορὰν στοὰς τοῖς ἐκ τῶν σκύλων προσηλωθεῖσι καταχαλκῶσαι· τὴν τε τῶν Ἀηλίων πανήγυριν ἀπὸ τούτων τῶν χρημάτων ἐνεστήσαντο ποιεῖν. Μετὰ δὲ τὴν μάχην οἱ μὲν Βοιωτοὶ τῷ Ἀηλίῳ προσβολὰς ποιησάμενοι, κατὰ κράτος εἶλον τὸ χωρίον. Τῶν δὲ φρουρούντων τὸ Ἀήλιον οἱ πλείους μὲν μαχόμενοι γενναίως ἀπέθανον, διακόσιοι δὲ ἤλωσαν· οἱ δὲ λοιποὶ κατέφυγον εἰς τὰς ναῦς, καὶ διεκομίσθησαν μετὰ τῶν ἄλλων εἰς τὴν Ἀττικὴν. Ἀθηναῖοι μὲν οὖν ἐπιβουλεύσαντες τοῖς Βοιωτοῖς, τοιαύτη συμφορὰ περιέπεσον.

(C. 71.) In Persia Xerxi II. post perbreve imperii tempus Sogdianus, huic post septem menses Darius II. successit. Hoc anno Antiochus Syracusanus, rerum Sicularum scriptor, historiam suam finit.

71. Κατὰ δὲ τὴν Ἀσίαν Ξέρξης ὁ βασιλεὺς ἐτελεύτησεν, ἄρξας ἐνιαυτὸν· ὥς δ' ἔνιοι γράφουσι, μῆνας δύο. Τὴν δὲ βασιλείαν διαδεξάμενος ὁ ἀδελφὸς Σογδιανός, ἥρξε μῆνας ἑπτὰ. Τοῦτον δ' ἀνελὼν Δαρεῖος, ἐβασίλευσεν ἔτη δεκαεννέα. Τῶν δὲ συγγραφέων Ἀντίοχος ὁ Συρακούσιος τὴν τῶν Σικελικῶν ἱστορίαν εἰς τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν κατέστρεψεν, ἀρξάμενος ἀπὸ Κωκύλου τοῦ Σικανῶν βασιλέως, ἐν βίβλοις ἐννέα.

(C. 72.) Olymp. LXXXIX, 2. a. C. 421. Arch. Aminia, Coss. C. Papirio et L. Iulio, Scionaei in Macedonia, adspersati Athenienses post acceptam cladem, ad Lacedaemonios desciscunt. E Lesbos eieci Antandrum occupant, praesidiumque Atheniensium Mitylenae impositum lacessunt. Traiectis itaque in Lesbum copiis, Aristides et Symmachus capiunt Antandrum, profugosque illos tum necant, tum urbe expellunt. Sed Lamachi postea classis apud Carchetem fl. deleta. Quare Athenienses anni inducias cum Lacedaemoniis ineunt, mox illas propter disceptationem de Scione Mendaeque ad Lacedaemonios defectione solutas. Vtramque urbem

praesidiis munit Brasidas. Mendam prodicione expugnant Athenienses, Scironen continua obsidione nequiequam tentantes.

72. Ἐπ' ἀρχόντος δ' Ἀθηνησὶν Ἀμεινίου Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπᾶνους Γαῖον Παπίριον καὶ Αεὺκιον Ἰούλιον· ἐπὶ δὲ τούτων Σκιωναῖοι μὲν καταφρονήσαντες τῶν Ἀθηναίων διὰ τὴν περὶ τὸ Δῆλιον ἦταν, ἀπέστησαν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, καὶ τὴν πόλιν παρέδωκαν Βρασίδα τῷ στρατηγούντι τῶν ἐπὶ Θράκης Λακεδαιμονίων. Ἐν δὲ τῇ Λέσβῳ, μετὰ τὴν ἀλώσιν τῆς Μιτυλήνης ὑπ' Ἀθηναίων, οἱ πεφευγότες ἐκ τῆς ἀλώσεως, πολλοὶ τὸν ἀριθμὸν ὄντες, καὶ πάλαι μὲν ἐπεχείρουν κατελθεῖν εἰς τὴν Λέσβον, τότε δὲ συστραφέντες, Ἀντιανδρον κατέλαβον· καὶ κείθεν ὁρμώμενοι, διεπολέμουν τοῖς κατέχουσι τὴν Μιτυλήνην Ἀθηναίοις. Ἐφ' οἷς παροξυνθεὶς ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων, ἐξέπεμψε τοὺς στρατηγούς μετὰ δυνάμεως ἐπ' αὐτούς, Ἀριστείδην καὶ Σύμμαχον. Οὗτοι δὲ καταπλεύσαντες εἰς τὴν Λέσβον, καὶ προσβολὰς ποιησάμενοι συνεχεῖς, εἶλον τὴν Ἀντιανδρον, καὶ τῶν φυγάδων τοὺς μὲν ἀπέκτειναν, τοὺς δὲ ἐκ τῆς πόλεως ἐξέβαλον, αὐτοὶ δὲ φρουρὰν ἀπολιπόντες τὴν φυλάξουσιν τὸ χωρίον, ἀπέπλευσαν ἐκ τῆς Λέσβου. Μετὰ δὲ ταῦτα Λέκμαχος ὁ στρατηγὸς ἔχων δέκα τριήρεις, ἐπλεύσεν εἰς τὸν Πόντον, καὶ καθορμισθεὶς εἰς Ἡράκλειαν, περὶ τὸν ποταμὸν τὸν ὀνομαζόμενον Κόχρητα πάσας τὰς ναῦς ἀπέβαλε. Μεγάλων γὰρ ὄμβρων καταρρέοντων, καὶ τοῦ ποταμοῦ βίαιον τὴν καταφορὰν τοῦ ρεύματος ποιησαμένου, τὰ σκάφη κατὰ τινὰς τραχεῖς τό-

πους προσπεσόντα τῇ γῇ, διεφθάρη. Ἀθηναῖοι δὲ
 πρὸς Λακεδαιμονίους σπονδὰς ἐνιαυσίους ἐποίησαν-
 το, κατὰ ταύτας τὰς ὁμολογίας, ὥστ' ἔχειν ἑκατέ-
 ρους, ὧν τότε κύριοι καθειστήκεισαν. Συνιδόντες δὲ
 πολλάκις εἰς λόγους, ᾤοντο δεῖν καταλύσαι τὸν πό-
 λεμον, καὶ εἰς τέλος παύσασθαι τῆς πρὸς ἀλλήλους
 φιλονεικίας· Λακεδαιμόνιοι δὲ ὑπευδον ἀπολαβεῖν
 τοὺς ἐν τῇ Σφακτηρίᾳ γενομένους αἰχμαλώτους.
 Τῶν δὲ σπονδῶν τὸν εἰρημένον τρόπον συντελεσθει-
 σῶν, περὶ μὲν τῶν ἄλλων αὐτοῖς ὁμολογούμενα πάν-
 τα ὑπῆρξε, περὶ δὲ τῆς Σκιῶνς ἡμφισβήτητον ἀμφό-
 τεροι. Γενομένης δὲ μεγάλης φιλοτιμίας, τὰς σπον-
 δὰς κατελύσαντο, περὶ δὲ τῆς Σκιῶνς διεπολέμουν
 πρὸς ἀλλήλους. Κατὰ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον καὶ
 Μένδη πόλις πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους ἀπέστη,
 καὶ τὴν φιλονεικίαν τὴν ὑπὲρ τῆς Σκιῶνς ἰσχυρο-
 τέραν ἐποίησε. Διὸ καὶ Βρασίδας μὲν ἐκ τῆς Μέν-
 δης καὶ τῆς Σκιῶνς ἀποκομίσας τέκνα καὶ γυναι-
 κας καὶ ἄλλα τὰ χρησιμώτατα, φρουραῖς ἀξιολό-
 γοις ἡσφαλίσατο τὰς πόλεις. Ἀθηναῖοι δὲ παροξυν-
 θέντες ἐπὶ τοῖς γεγενομένοις, ἐψηφίσαντο, πάντας τοὺς
 Σκιωναίους, ὅταν ἁλώσιν, ἡβηδὸν ἀποσφάζειν, καὶ
 δύναμιν ἐξέπεμψαν ἐπ' αὐτοὺς ναυτικὴν τριήρων
 πενήκοντα· τοῦτων δὲ τὴν στρατηγίαν εἶχε Νικίας
 καὶ Νικόστρατος. Οὗτοι δὲ πλεύσαντες ἐπὶ πρώτην
 τὴν Μένδην, ἐκράτησαν τῆς πόλεως, προδόντων τι-
 νῶν αὐτήν. Τὴν δὲ Σκιῶνν περιετείχισαν, καὶ
 προσκαυήμενοι τῇ πολιορκίᾳ, συνεχεῖς προσβολὰς
 ἐποιοῦντο. Οἱ δ' ἐν τῇ Σκιῶνν φρουροί, πολλοὶ

μὲν τὸν ἀριθμὸν ὄντες, εὐπορίαν δ' ἔχοντες βελῶν καὶ σίτου καὶ τῆς ἄλλης παρασκευῆς, ῥαδίως ἡμύ-
νονιο τοὺς Ἀθηναίους, καὶ στάσιν ὑπερδέξιον ἔχον-
τες, πολλοὺς κατετίρωσκον. Ταῦτα μὲν οὖν ἐπρά-
χθη κατὰ τούτον τὸν ἐνιαυτὸν.

(C. 73.) Olymp. LXXXIX, 3. a. C. 420. Arch. Alcaeo, Coss. Opitro Lucretio et L. Sergio Fidenate, Athenienses insulae possessione deiciunt Delios, defectionis reos, quibus Pharnaces Adramyttium dat incolendam. Tum Cleon, missus ab Atheniensibus in Thraciae fines, Teronem vi capit, et cum eductis inde copiis ad Strymonem procedit, Amphipolim magno conatu oppugnans.

73. Μετὰ δὲ ταῦτα Ἀθήνησι μὲν ἦρχεν Ἀλκαῖος, ἐν Ῥώμῃ δὲ ὑπῆρχον ὕπατοι Ὀπίτερος Λουκρήτιος καὶ Λεύκιος Σέργιος Φιδηνιάτης. Ἐπὶ δὲ τούτων Ἀθηναῖοι τοῖς Ἀηλίοις ἐγκαλοῦντες, ὅτι λάθρα πρὸς Λακεδαιμονίους συντίθενται συμμαχίαν, ἐξέβαλον αὐτοὺς ἐκ τῆς νήσου, καὶ τὴν πόλιν αὐτοὶ κατέσχον. Τοῖς δ' ἐκπεσοῦσι Ἀηλίοις Φαρνάκης ὁ σατράπης ἔδωκεν οἰκεῖν πόλιν Ἀτραμύτιον. Οἱ δ' Ἀθηναῖοι προχειρισάμενοι στρατηγὸν Κλέωνα τὸν δημαγωγόν, καὶ δόντες ἀξιόλογον δύναμιν πεζικὴν, ἐξέπεμψαν εἰς τοὺς ἐπὶ Θράκης τόπους. Οὗτος δὲ πλεύσας εἰς Σκιώνην, κῆκεῖθεν προσλαβόμενος στρατιώτας ἐκ τῶν πολιορκούντων τὴν πόλιν, ἀπέπλευσε, καὶ κατή-
ρην εἰς Τορώνην· ἐγίνωσκε γὰρ τὸν μὲν Βρασίδαν ἐκ τούτων τῶν τόπων ἀπεληλυθότα, πρὸς δὲ τῇ Το-
ρώνῃ τοὺς ἀπολελειμμένους στρατιώτας οὐκ ὄντας ἀξιωμαχοῦς. Πλησίον δὲ τῆς Τορώνης καταστρατο-
πεδεύσας, καὶ πολιορκήσας κατὰ γῆν καὶ κατὰ θά-
λατταν, εἶλε κατὰ κράτος τὴν πόλιν, καὶ τοὺς μὲν παῖδας καὶ τὰς γυναῖκας ἠνδραποδίσατο, αὐτοὺς δὲ

[καὶ] τοὺς τὴν πόλιν φρουροῦντας αἰχμαλώτους λαβὼν, δῆσας ἀπέστειλεν εἰς τὰς Ἀθήνας· τῆς δὲ πόλεως ἀπολιπὼν τὴν ἱκανὴν φρουράν, ἐξέπλευσε μετὰ τῆς δυνάμεως, καὶ κατῆρε τῆς Θοράκης ἐπὶ Στρυμόνα ποταμόν. Καταστρατοπεδεύσας δὲ πλησίον πόλεως Ἰϊόνος, ἀπεχούσης δὲ ἀπὸ τῆς Ἀμφιπόλεως σταδίοις ὡς τριάκοντα, προσβολὰς ἐποιεῖτο τῷ πολέματι.

(C. 74.) Hinc obviam ei progressus Brasidas acerrimum proelium facit. Cadit uterque imperator: Lacedaemonii ad extremum victores. Qui etiam matrem Brasidae, quod patriae laudem nati sui gloriae praetulisset, publicis honoribus ornant. Tum induciae 50 annorum sancitae (cf. Ol. XCI, 3.), solutumque hoc modo bellum Peloponnesiacum, in decem iam annos protractum.

74. Πυθόμενος δὲ τὸν Βρασίδαν μετὰ δυνάμειος διατρίβειν περὶ πόλιν Ἀμφίπολιν, ἀνέξεν ἐπ' αὐτόν. Ὁ δὲ Βρασίδης, ὥς ἤκουσε προσιόντας τοὺς πολεμίους, ἐκτάξας τὴν δύναμιν, ἀπῆντα τοῖς Ἀθηναίοις. Γενομένης δὲ παρατάξεως μεγάλης, καὶ τῶν στρατοπέδων ἀγωνισαμένων ἀμφοτέρων λαμπρῶς, τὸ μὲν πρῶτον ἰσόρροπος ἦν ἡ μάχη· μετὰ δὲ ταῦτα παρ' ἑκατέροις τῶν ἡγεμόνων φιλοτιμουμένων δι' ἑαυτῶν κρῖναι τὴν μάχην, συνέβη πολλοὺς τῶν ἀξιολόγων ἀνδρῶν ἀναιρεθῆναι, τῶν στρατηγῶν αὐτοὺς καταστησάντων εἰς τὴν μάχην, καὶ ὑπὲρ τῆς νίκης ἀνυπερβλήτον φιλοτιμίαν εἰσενεγκαμένων. Ὁ μὲν Βρασίδης ἀριστεύσας, καὶ πλείστους ἀνελόν, ἡρωικῶς κατέστρεψε τὸν βίον· ὁμοίως δὲ καὶ τοῦ Κλέωνος ἐν τῇ μάχῃ πεσόντος, ἀμφοτέραι μὲν αἱ δυνάμεις διὰ τὴν ἀναρχίαν ἐταράχθησαν, τὸ τέλος δ' ἐνίκησαν οἱ Λακεδαιμόνιοι, καὶ τρόπαιον ἔστησαν. Οἱ

δ' Ἀθηναῖοι τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀνελόμενοι καὶ θάψαντες, ἀπέπλευσαν εἰς τὰς Ἀθήνας. Εἰς δὲ τὴν Λακεδαιμόνα παραγνομένων τινῶν ἐκ τῆς μάχης, καὶ τὴν Βρασίδου νίκην ἅμα καὶ τελευτὴν ἀπαγγειλάντων, ἡ μήτηρ τοῦ Βρασίδου πυνθανομένη περὶ τῶν πραχθέντων κατὰ τὴν μάχην, ἐπηρώτησε ποῖός τις γέγονεν ἐν τῇ παρατάξει Βρασίδης· τῶν δ' ἀποκριναμένων, ὅτι πάντων Λακεδαιμονίων ἄριστος, εἶπεν ἡ μήτηρ τοῦ τετελευτηκότος, ὅτι Βρασίδης ὁ υἱὸς αὐτῆς ἦν ἀγαθὸς ἀνὴρ, πολλῶν μέντοι γε ἐτέρων καταδεέστερος. Τῶν δὲ λόγων τούτων διαδοθέντων κατὰ τὴν πόλιν, οἱ ἔφοροι δημοσίᾳ τὴν γυναικὰ εἰλήψαν, ὅτι προέκρινε τὸν τῆς πατρίδος ἔπαινον τῆς τοῦ τέκνου δόξης. Μετὰ δὲ τὴν εἰρημνὴν μάχην ἔδοξαν οἱ Ἀθηναῖοι τοῖς Λακεδαιμονίοις συνθῆσθαι σπονδὰς πεντηκονταετείς ἐπὶ τοῖςδε, τοὺς μὲν αἰχμαλώτους παρ' ἀμφοτέροις ἀπολύθῃναι, τὰς δὲ πόλεις ἀποδοθῆναι τὰς κατὰ πόλεμον ληφθείσας. Ὁ μὲν οὖν Πελοποννησιακὸς πόλεμος, διαμείνας μέχρι τῶν ὑποκειμένων καιρῶν ἔτη δέκα, τὸν εἰρημνὸν τρόπον κατελύθη.

(C. 75.) Olymp. LXXXIX, 4. a. C. 419. Arch. Aristone, Coss. T. Quinctio et A. Cornelio Cosso, novus motus excitavit reliquas civitates Graeciae, in primis Argos, Corinthus, Thebae et Elis: quae, quod Athenienses et Lacedaemonii privatis illam pactionem consiliis inierant, decemvirisque summam reip. commiserant, de libertate sua sollicitae, contra eos ipsae conspirant. Imperium belli deferunt Argivis, antiquae virtutis laudem magna opum vi tutantibus: qui exercitio perpetuo, liberalique impensa, brevi instructissimos bellatores efficiunt.

75. Ἐπ' ἀρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀρίστωνος Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Τίτον Κοῦρτιον καὶ Αὐ-

λον Κορινθίον Κόσσον. Ἐπὶ δὲ τούτων ἄρτι τοῦ πο-
 λέμου τοῦ Πελοποννησιακοῦ καταλελυμένου, πάλιν
 ταραχαὶ καὶ κινήσεις πολεμικαὶ συνέβησαν, διὰ ται-
 αύτας τινὰς αἰτίας. Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι
 κοινῇ μετὰ τῶν συμμάχων πεποιημένοι σπονδὰς καὶ
 διαλύσεις, χωρὶς τῶν συμμαχίδων πόλεων συνέθευτο
 συμμαχίαν. Τοῦτο δὲ πράξαντες, εἰς ὑπόνοιαν ἦλθον
 ὥς ἐπὶ καταδουλώσει τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἰδίαν πε-
 ποιημένοι συμμαχίαν. Διόπερ αἱ μέγισται τῶν πό-
 λεων διεπρεσβεύοντο πρὸς ἀλλήλας, καὶ συνδιέλεγον-
 το περὶ ὁμονοίας καὶ συμμαχίας κατὰ τῶν Ἀθηναίων
 καὶ Λακεδαιμονίων. Ἦσαν δὲ προεστώσαι πόλεις
 ταύτης αἱ δυνατώταται τέσσαρες, Ἀργος, Θῆβαι,
 Κόρινθος, Ἥλις. Εὐλόγως δ' ὑπωπιεύθησαν αἱ
 πόλεις συμφρονεῖν κατὰ τῆς Ἑλλάδος, διὰ τὸ προς-
 γεγράφαι ταῖς κοιναῖς συνθήκαις, ἐξεῖναι Ἀθη-
 ναίοις καὶ Λακεδαιμονίοις, ὅπερ ἂν δοκῇ ταύταις
 ταῖς πόλεσι, προσγεράφειν ταῖς συνθήκαις, καὶ ἀφαι-
 ρεῖν ἀπὸ τῶν συνθηκῶν. Χωρὶς δὲ τούτων, Ἀθη-
 ναῖοι μὲν διὰ ψηφίσματος ἔδωκαν δέκα ἀνδράσιν
 ἐξουσίαν ἔχειν βουλευέσθαι περὶ τῶν τῇ πόλει συμ-
 φερόντων· τὸ παραπλήσιον δὲ καὶ τῶν Λακεδαιμο-
 νίων πεποικηκῶν, φανεράν συνέβη γενέσθαι τῶν
 δύο πόλεων τὴν πλεονεξίαν. Πολλῶν δὲ πόλεων ὑπα-
 κουουσῶν πρὸς τὴν κοινὴν ἐλευθερίαν, καὶ τῶν μὲν
 Ἀθηναίων καταφρονουμένων διὰ τὴν περὶ τὸ Δῆ-
 λιον συμφορὰν, τῶν δὲ Λακεδαιμονίων τεταπεινω-
 μένων τῇ δόξῃ διὰ τὴν ἄλωσιν τῶν ἐν τῇ Σφακτηρίᾳ
 νήσῳ, πολλαὶ πόλεις συνίσταντο, καὶ προῆγον τὴν

τῶν Ἀργείων πόλιν ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν. Ἐχει γὰρ ἡ πόλις αὕτη μέγα ἄξιωμα διὰ τὰς παλαιὰς πράξεις· πρὸ γὰρ τῆς Ἡρακλειδῶν κατηλύσεως, ἐκ τῆς Ἀργείας ὑπῆρξαν σχεδὸν ἅπαντες οἱ μέγιστοι τῶν βασιλέων· πρὸς τε τούτοις πολὺν χρόνον εἰρήνην ἔχουσα, προσόδους μεγίστας ἐλάμβανε, καὶ πλῆθος οὐ μόνον χρημάτων εἶχεν, ἀλλὰ καὶ ἀνδρῶν. Οἱ δ' Ἀργεῖοι νομίζοντες αὐτοῖς συγχωρηθῆσεσθαι τὴν ὅλην ἡγεμονίαν, ἐπέλεξαν τῶν πολιτῶν χίλιους τοὺς μάλιστα νεωτάτους, καὶ τοῖς τε σώμασιν ἰσχύοντας καὶ ταῖς οὐσίαις· ἀπολύσαντες δὲ αὐτοὺς καὶ τῆς ἄλλης λειτουργίας, καὶ τροφᾶς δημοσίας χορηγοῦντες, προσέταξαν γυμνάζεσθαι συνεχεῖς μελέτας. Οὗτοι μὲν οὖν, διὰ τὴν χορηγίαν καὶ τὴν συνεχῆ μελέτην, ταχὺ τῶν πολεμικῶν ἔργων ἀθληταὶ κατεστάθησαν.

(C. 76.) Quibus conatibus leniora Lacedaemoniorum, duriora Atheniensium consilia obstitērunt. Hi expugnatam magna cum saevitie Scironen Plataeensibus, propter se patria exterminatis, ad inhabitandum concedunt. Per id tempus in Italia Campani arma inferunt Cumanis, direptamque eorum urbem in suam potestatem redigunt.

76. Λακεδαιμόνιοι δὲ ὁρῶντες ἐπ' αὐτοὺς συνησταμένην τὴν Πελοπόννησον, καὶ προσορῶμενοι τὸ μέγεθος τοῦ πολέμου, τὰ κατὰ τὴν ἡγεμονίαν, ὥς ἦν δυνατὸν, ἠσφαλίζοντο. Καὶ πρῶτον μὲν τοὺς μετὰ Βρασίδα κατὰ τὴν Θράκην ἐστρατευμένους Ἐλκωτας, ὄντας χίλιους, ἠλευθέρωσαν· μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς ἐν τῇ Σφακτηρίᾳ νήσῳ ληφθέντας αἰχμαλώτους Σπαρτιατίας ἀτιμίᾳ προβεβληκότες, ὥς τὴν Σπάρτην ἀδοξοτέραν πεποιηκότας, ἀπέλυσαν τῆς ἀτιμίας. Ἀκολουθῶς δὲ τούτοις, τοῖς κατὰ τὸν πόλεμον ἐπαί-

νοῖς καὶ τιμαῖς προετρέποντο τὰς προγεγενημένας ἀνδραγαθίας ἐν τοῖς μέλλουσιν ἀγῶσιν ὑπερβάλλεσθαι· τοῖς τε συμμάχοις ἐπιεικέστερον προσεφέροντο, καὶ ταῖς φιλανθρωπίαις τοὺς ἄλλοτριοῦντας αὐτῶν ἐθεράτεον. Ἀθηναῖοι δὲ τοῦναντίον, τῷ φόβῳ βουλόμενοι καταπλήξασθαι τοὺς ἐν ὑποψίᾳ ἀποστάσεως ὄντας, παράδειγμα πᾶσιν ἀνέδειξαν τὴν ἐκ τῶν Σκιωναίων τιμωρίαν. Ἐκπολιορκήσαντες γὰρ αὐτοὺς καὶ πάντας ἡβηδὸν κατασφάζαντες, παῖδας μὲν καὶ γυναῖκας ἐξηνδραποδίσαντο, τὴν δὲ νῆσον οἰκεῖν παρέδωκαν τοῖς Πλαταιεῦσιν, ἐκπεπιτωκόσι δι' ἐκείνους ἐκ τῆς πατρίδος. Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους κατὰ τὴν Ἰταλίαν Καμπανοὶ μεγάλην δυνάμει στρατεύσαντες ἐπὶ Κύμην, ἐνίκησαν μάχῃ τοὺς Κυμαίους, καὶ πλείους τῶν ἀντιταχθέντων κατέκοψαν. Προσκαθεζόμενοι δὲ τῇ πολιορκίᾳ, καὶ πλείους προσβολὰς ποιησάμενοι, κατὰ κράτος εἶλον τὴν πόλιν. Διαρπάσαντες δὲ αὐτὴν, καὶ τοὺς καταληφθέντας ἐξανδραποδισάμενοι, τοὺς ἱκανοὺς οἰκήτορας ἐξ αὐτῶν ἀπέδειξαν.

(C. 77.) Olymp. XC, 1. a. C. 418. Arch. Aristophylo, Coss. L. Quinctio et A. Sempronio, Athenienses oraculi iussu Delis restituant insulam; sed ob Pylum, Lacedaemoniis non redditam, nova gignuntur dissidia. Argivi Atheniensibus accedunt; Corinthios Lacedaemonii ad suas partes trahunt. Extra Peloponnesum Aeginetianes, Dolopes et Melienses vi invadunt Heracleam: cuius incolae primo proelio superati, mox, praesidio a Boeotis arcessito, hos res repellunt. Micybernam, Atheniensium tutela adhuc gavisam, sibi subiciunt Olynthii.

77. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀριστοφύλου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάρχοντες Λεύκιον Κοῖντιον καὶ Αὔλον Σεμπρόνιον, ἡγεῖται δ' ἡγεγον' Ολυμπιά.

δα ἐννενηκοστήν, καθ' ἣν ἐνία σταδίων Τερέβιος
 Συρακούσιος. Ἐπὶ δὲ τούτων Ἀθηναῖοι μὲν κατὰ
 τινα χρησμόν Ἀηλλίοις ἀπέδοσαν τὴν νῆσον, καὶ κα-
 τήλθον εἰς τὴν πατρίδα οἱ τὸ Ἀιραμύτιον οἰκοῦντες
 Ἀήλιοι. Τῶν δὲ Ἀθηναίων οὐκ ἀποδιδόντων Λακε-
 δαιμονίοις τὴν Πύλον, πάλιν αἱ πόλεις αὐται πρὸς
 ἀλλήλας διεφέροντο, καὶ πολεμικῶς εἶχον. Ἄ δὲ πυ-
 θόμενος ὁ δῆμος τῶν Ἀργείων, ἔπεισε τοὺς Ἀθηναί-
 οὺς φιλίαν συνθέσθαι πρὸς τοὺς Ἀργεῖους. Αὐξομέ-
 νης δὲ τῆς διαφορᾶς, οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι τοὺς
 Κορινθίους ἔπεισαν ἐγκαταλιπεῖν τὴν κοινὴν σύνο-
 δον, καὶ συμμαχεῖν τοῖς Λακεδαιμονίοις. Τοιαύτης
 δὲ ταραχῆς γενομένης, καὶ ἀναρχίας οὔσης, τὰ κατὰ
 τὴν Πελοπόννησον ἐν τούτοις ἦν. Ἐν δὲ τοῖς ἐκτὸς
 τόποις, Αἰνιᾶνες καὶ Δόλοπες καὶ Μηλιεῖς συμφρο-
 ρήσαντες, δυνάμεσιν ἀξιολόγοις ἐστράτευσαν ἐπὶ τὴν
 Ἡράκλειαν τὴν ἐν Τραχινίᾳ. Ἀντιταχθέντων δὲ τῶν
 Ἡρακλεωτῶν, καὶ μάχης γενομένης ἰσχυρᾶς, ἡττή-
 θησαν οἱ τὴν Ἡράκλειαν κατοικοῦντες. Πολλοὺς δ'
 ἀποβαλόντες στρατιώτας, καὶ συμφυγόντες ἐντὸς
 τῶν τειχῶν, μετεπέμψαντο βοήθειαν παρὰ τῶν Βοιω-
 τῶν. Ἀποστειλάντων δ' αὐτοῖς τῶν Θηβαίων χιλί-
 οὺς ὀπλίτας ἐπιλέκτους, μετ' αὐτῶν ἡμύνοντο τοὺς
 ἐπεστρατευκότας. Ἄμα δὲ τούτοις πραγματοποιέοις,
 Ὀλύνθιοι μὲν στρατεύσαντες ἐπὶ πόλιν Μηκύνερον, αὐ-
 φρουρομένην ὑπ' Ἀθηναίων, τὴν μὲν φρουρὰν ἐξέ-
 βαλον, αὐτοὶ δὲ τὴν πόλιν κατέσχον.

(C. 78.) Olymp. XC, 2. a. C. 417. Arch. Archia. Coss. L. Papi-
rio Mugillano et C. Servilio Structo, Argivi, Atheniensibus iuncti,
quorum dux erat Alcibiades, Lacedaemonios adoriuntur, qui Apol-
lini Pythio solennia non peregissent. Vastata Troezen, Lacedae-
monii iniurias bello in Argivos vindicaturi, Agin imperatorem con-
stituunt. Is quum Argivos, quibus Elei et Mantinei accesserunt,
coëgisset urbe copias educere, iamque instrui acies et arma expedi-
ri viderentur: invitis utrisque populis, a ducibus induciae factae
sunt. Suos duces punierunt Argivi; Lacedaemonii autem Agidi,
qui ignominiam promissis diluerat, decemviros adiunxere, quos rer-
um omnium consultores adhiberet.

78. Ἐπ' ἀρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀρχίου Ρωμαῖοι
κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Παπίριον Μονγίλα-
νὸν καὶ Γάϊον Σερούϊλιον Στροῦκτον. Ἐπὶ δὲ τού-
των Ἀργεῖοι μὲν ἐγκαλέσαντες τοῖς Λακεδαιμονίοις,
ὅτι τὰ θῦματα οὐκ ἀπέδωκαν τῷ Ἀπόλλωνι τῷ Πυ-
θίῳ, πόλεμον αὐτοῖς κατήγγειλαν· καθ' ὃν δὴ χρό-
νον Ἀλκιβιάδης ὁ στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων εἰσέβα-
λεν εἰς τὴν Ἀργεῖαν, ἔχων δύναμιν. Τούτους δὲ οἱ
Ἀργεῖοι παραλαβόντες, ἐσταάτευσαν ἐπὶ Τροιζήνᾳ
πόλιν σύμμαχον Λακεδαιμονίων· καὶ τὴν μὲν χώραν
ληλητάσαντες, τὰς δὲ ἐπαύλεις ἐμπρήσαντες, ἀπὴλ-
λάγησαν εἰς τὴν οἰκίαν. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι πα-
ροξυνθέντες ἐπὶ τοῖς εἰς τοὺς Τροιζηνίους παρανο-
μήμασιν, ἔγνωσαν διαπολεμεῖν πρὸς Ἀργεῖους. Διὸ
καὶ δύναμιν ἀθροίσαντες, ἐπέστησαν ἡγεμόνα Ἄγιν
τὸν βασιλῆα. Οὗτος δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως ἐστρά-
τευσεν ἐπὶ τοὺς Ἀργεῖους, καὶ τὴν μὲν χώραν ἐδῆλω-
σε, πλησίον δὲ τῆς πόλεως ἀγαγὼν τὴν δύναμιν, προσ-
καλεῖτο τοὺς πολεμίους εἰς τὴν μάχην. Οἱ δ' Ἀρ-
γεῖοι προσλαβόμενοι στρατιώτας, παρὰ μὲν Ἠλείων
τρειςχιλίους, παρὰ δὲ Μαντινέων οὐ πολὺ λειπομέ-
νους τούτων, προῆγον ἐκ τῆς πόλεως τὸ στρατόπε-

δον. Μελλούσης δὲ παρατάξεως γίνεσθαι, οἱ στρατηγοὶ παρ' ἀμφοτέροις διαπρεσβευσάμενοι, τετραμηνιαίους ἀνοχὰς συνέθεντο. Ἐπανελθόντων δὲ τῶν στρατοπέδων ἀπράκτων εἰς τὴν οἰκίαν, δι' ὀργῆς εἶχον αἱ πόλεις ἀμφοτέραι τοὺς συνθεμένους τὰς σπονδὰς στρατηγούς. Διόπερ οἱ μὲν Ἀργεῖοι τοῖς λίθοις βάλλοντες τοὺς ἡγεμόνας, ἀποκτείνειν ἐπεχείρησαν, καὶ μόλις μετὰ πολλῆς δεήσεως τὸ ζῆν συνέχωρησαν, τὴν δ' οὐσίαν αὐτῶν δημεύσαντες, κατέσκαψαν τὰς οἰκίας· οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι τὸν Ἄγιν ἐπεβόλοντο μὲν κολάζειν, ἐπαγγειλαμένου δ' αὐτοῦ διὰ τῶν καλῶν ἔργων διορθώσασθαι τὴν ἁμαρτίαν, μόγις συνέχωρησαν· εἰς δὲ τὸν λοιπὸν χρόνον ἐλόμενοι δέκα ἄνδρας τοὺς συνετιωτάτους, παρακατέστησαν συμβούλους, καὶ προσέταξαν μηδὲν ἄνευ τῆς τούτων γνώμης πράττειν.

(C. 79.) Mox Argivi, quibus Athenienses, auspiciis Lachetis et Nicostrati, copias miserant, bellum in Arcadia redintegrant. Expugnata Orchomeno, castra admovent Tegeae: ad quam urbem obsidione liberandam, Lacedaemonii Mantineam petunt. Delecta Argivum inventus hostes in fugam vertit: qui quum reliquam aciem alia parte fudissent, et in delectos illos fortiter irrumperent; tandem, patefacto secundum Pharacis sententiam Arcadibus exitu, erecto tropaeo victores discedunt.

79. Μετὰ δὲ ταῦτα Ἀθηναίων ἀποστειλάντων κατὰ θάλατταν εἰς αὐτοὺς ὀπλίτας μὲν χιλίους ἐπιλέκτους, ἱππεῖς δὲ διακοσίους, ὧν ἐστρατήγουν Ἀάχης καὶ Νικόστρατος· (συνῆν δὲ τούτοις καὶ Ἀλκιβιάδης ἰδιώτης ὢν, διὰ τὴν φιλίαν τὴν πρὸς Ἡλείους καὶ Μαντινεῖς·) συνεδρευσάντων δὲ πάντων, ἔδοξε τὰς μὲν σπονδὰς ἔᾶν χαίρειν, πρὸς δὲ τὸν πόλεμον δορμῆσαι. Διὸ καὶ τοὺς ἰδίους ἕκαστος στρατηγὸς

παρώρμησε πρὸς τὸν ἀγῶνα, καὶ πάντων προθύμως
 ὑπακουσάντων, ἐκτὸς τῆς πόλεως κατεστρατοπέδευ-
 σαν. Ἐδοξεν οὖν αὐτοῖς πάντων πρῶτον στρατεῦειν
 ἐπ' Ὀρχομενὸν τῆς Ἀρκαδίας. Διὸ καὶ παρελθόντες
 εἰς Ἀρκαδίαν, προσκαθεζόμενοι τῇ πόλει, καθ' ἡμέ-
 ραν ἐποιοῦντο προσβολὰς τοῖς τεύχεσι. Χειρωσάμε-
 νοι δὲ τὴν πόλιν, κατεστρατοπέδευσαν πλησίον Τε-
 γέας, κεκρικότες καὶ ταύτην πολιορκήσιν. Τῶν δὲ
 Τεγεατῶν ἀξιούντων τοὺς Λακεδαιμονίους βοηθῆσαι
 κατὰ τάχος, οἱ Σπαρτιᾶται, παραλαβόντες τοὺς
 ἰδίους πάντας καὶ συμμάχους, ἦκον ἐπὶ τὴν Μαντι-
 νειαν, νομίζοντες ταύτης πολεμουμένης ἀρθῆσεσθαι
 τὴν τῆς Τεγέας πολιορκίαν. Οἱ δὲ Μαντινεῖς τοὺς
 συμμάχους παραλαβόντες, καὶ αὐτοὶ πανδημεὶ στρα-
 τεύσαντες, ἀντετάχθησαν τοῖς Λακεδαιμονίοις. Γε-
 νομένης δὲ μάχης ἰσχυρᾶς, οἱ μὲν ἐπίλεκτοι τῶν Ἀρ-
 γείων, χίλιοι τὸν ἀριθμὸν ὄντες, γεγυμνασμένοι δὲ
 καλῶς τὰ κατὰ τὸν πόλεμον, ἐτρέψαντο τοὺς ἀντι-
 τεταγμένους πρῶτοι, καὶ διώκοντες πολὺν φόνον
 ἐποιοῦν. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι τᾶλλα μέρη τοῦ στρα-
 τεύματος τρεψάμενοι, καὶ πολλοὺς ἀνελόντες, ὑπέ-
 στρεψαν ἐπ' αὐτοὺς ἐκείνους· οὓς καὶ τῷ πλήθει
 κυκλώσαντες, ἤλπιζον κατακόψειν ἅπαντας. Τῶν δὲ
 λογάδων τῷ μὲν πλήθει πολὺ λειπομένων, ταῖς δ'
 ἀνδραγαθίαις προεχόντων, ὁ μὲν βασιλεὺς τῶν Λα-
 κεδαιμονίων προαγωνιζόμενος, ἐνεκαρτέρησε τοῖς
 δεινοῖς, καὶ πάντας ἄν ἀνέϊλεν· ἔσπευδε γάρ τοῖς
 πολίταις ἀποδοῦναι τὰς ἐπαγγελίας, καὶ μέγα τι
 κατεργασάμενος, διορθώσασθαι τὴν γεγενημένην

ἄδοξίαν· οὐ μὴν εἰάθη γε τὴν προαίρεσιν ἐπιτελέσαι. Φάραξ γάρ ὁ Σπαρτιάτης, εἰς ὧν τῶν συμβούλων, ἀξίωμα δὲ μέγιστον ἔχων ἐν τῇ Σπάρτῃ, διεκελεύετο τοῖς Ἀρκάσι δοῦναι δίοδον, καὶ μὴ πρὸς ἀπεγνωκότητας τὸ ζῆν διακινδυνεύοντας, πείραν λαβεῖν ἀνυχούσης ἄρετῆς. Ὅθεν ἠναγκάσθη κατὰ τὴν ἀρτίως ῥηθεῖσαν ἐπιταγὴν δοῦναι διέξοδον, κατὰ τὴν τοῦ Φάρακος γνώμην. Οἱ μὲν οὖν χίλιοι τὸν εἰρημένον τρόπον ἀφεθέντες διελθεῖν, διεσώθησαν· οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, μεγάλη μάχῃ νικήσαντες καὶ τρόπαιον στήσαντες, ἀπῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν.

(C. 80.) Olymp. XC, 3. a. C. 416. Arch. Antiphōnte, Tribb. militum consulari potestate C. Furio, T. Quintio, M. Postumio et A. Cornelio, Mantinea, deserta ab Argivis, qui societatem cum Lacedaemoniis inierant, in horum ditionem venit. Argivorum delecti, eversa democratia, optimatum constituunt imperium, post menses octo rursus sublatum. Inter Phocenses et Locros bellum. Phocenses victores. Athenienses, Nicia duce, Cythera Nisacamque occupant [Cfr. c. 65., unde narratio praepostere hic repetita est], et in urbe Melo pubertatem trucidant. In Italia Fidenates a Romanis, quorum legatos occiderant, bellantur Dictatore An. Acimilio, Magistro equitum A. Cornelio. Post longum et atrox certamen aequo tandem Marte discessum est.

80. Τοῦ δ' ἐνιαυσιαίου χρόνου διεληλυθὸς, Ἀθήνησι μὲν ἦρχεν Ἀντιφῶν, ἐν Ῥώμῃ δὲ ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλίαρχοι τέτταρες κατεστάθησαν, Γάϊος Φούριος καὶ Τίτος Κοῖντιος, ἔτι δὲ Μάρκος Ποστούμιος καὶ Αὔλος Κορνήλιος. Ἐπὶ δὲ τούτων Ἀργεῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι διαπρὸς βενυσάμενοι πρὸς ἀλλήλους, εἰρήνην ἐποιήσαντο, καὶ συμμαχίαν συνέθεντο. Διόπερ οἱ Μαντινεῖς ἀποβαλόντες τὴν ἀπὸ τῶν Ἀργείων βοήθειαν, ἠναγκάσθησαν ὑποταγῆναι τοῖς Λακεδαιμόνιοις. Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἐν τῇ πόλει τῶν Ἀργείων οἱ κατ' ἐκλογὴν κεκριμένοι

τῶν πολιτῶν χίλιοι συνεφώνησαν, καὶ τὴν μὲν δημοκρατίαν ἐγνώσαν καταλύειν, ἀριστοκρατίαν δ' ἐξ αὐτῶν καθιστάναι. ἔχοντες δὲ πολλοὺς συνεργούς, διὰ τὸ προέχειν τῶν πολιτῶν ταῖς οὐσίαις καὶ ταῖς ἀνδραγαθίαις, τὸ μὲν πρῶτον συλλαβόντες τοὺς δημομαγωγεῖν εἰωθότας ἀπέτειναν, τοὺς δ' ἄλλους καταπληξάμενοι, κατέλυσαν τοὺς νόμους, καὶ δι' ἑαυτῶν τὰ δημόσια διώκουν. Διακατασχόντες δὲ ταύτην τὴν πολιτείαν μῆνας ὀκτώ, κατελύθησαν, τοῦ δήμου συστάντος ἐπ' αὐτούς. Διὸ καὶ τούτων ἀναίρεθέντων, ὁ δῆμος ἐκομίσσατο τὴν δημοκρατίαν. Ἐγένετο δὲ καὶ ἑτέρα κίνησις κατὰ τὴν Ἑλλάδα. Καὶ Φωκεῖς γὰρ πρὸς Λοκροὺς διενεχθέντες, παρατάξει ἐκρίθησαν διὰ τὴν οἰκίαν ἀνδρίαν· ἐνίκησαν γὰρ Φωκεῖς, ἀνελόντες Λοκρῶν πλείους τῶν χιλίων. Ἀθηναῖοι δὲ, Νικίου στρατηγοῦντος, εἶλον δύο πόλεις, Κύθηρα καὶ Νισαίαν· τὴν τε Μῆλον πελιορκήσαντες, ἤβηδὸν ἀπέσφαξαν, παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἐξηνδραποδίσαντο. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τοὺς Ἕλληνας ἐν τούτοις ἦν. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν, Φειδηνάται μὲν, παραγενομένων εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν πρέσβεων ἐκ τῆς Ρώμης, ἐπὶ μικραῖς αἰτίαις ἀνείλον τούτους. Ἐφ' οἷς οἱ Ῥωμαῖοι παροξυνθέντες, ἐψηφίσαντο πολεμεῖν, καὶ προχειρισάμενοι δύναμιν ἀξιόλογον, εἶλοντο δικτάτωρα Ἄνιον Αἰμίλιον, καὶ μετὰ τούτου, κατὰ τὸ ἔθος, Αὔλον Κορνήλιον ἱππαρχον. Ὁ δ' Αἰμίλιος παρασκευασάμενος τὰ πρὸς τὸν πόλεμον, ἀνέβη μετὰ τῆς δυνάμεως ἐπὶ τοὺς Φειδηνάτας. Ἀντιταξαμένων δὲ τῶν Φειδηνάτων, ἐγένετο μάχη

ἐπὶ πολὺν χρόνον ἰσχυρά· καὶ πολλῶν παρ' ἀμφοτέ-
ροις πεσόντων, ἰσόρροπος ὁ ἀγὼν ἐγένετο.

(C. 81.) Olymp. XC, 4. a. C. 415. Arch. Euphemo, Tribb. mi-
litum consulari potestate L. Fario, L. Quinctio, A. Sempronio [et
L. Horatio Barbato], Lacedaemonii, Argivos adorti, oppidum Hy-
sias capiunt, murosque ad mare ab iis extractos diruunt. Athe-
nienses rem Argivorum committunt Alcibiadi: is pulsus ex urbe
quicumque Lacedaemoniorum partibus savebant, statum ibi popu-
larem confirmat. Lacedaemonii Argolidem rursus invadunt, exu-
les Argivorum Orneas habitatum mittunt, relictoque praesidio, ut
infestent Argolidem, mandant. Expugnantur Orneae ab Argivis,
quibus Athenienses auxilia miserant, praesidiique et exulum pars
elicitur, alii neci dantur.

81. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Εὐφήμεον, ἐν
Ῥώμῃ κατεστάθησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλίαρχοι,
Λεύκιος Φούριος, Λεύκιος Κοῦντιος, Αὔλος Σεμ-
πρόνιος. Ἐπὶ δὲ τούτων Λακεδαιμόνιοι μετὰ τῶν
συμμάχων στρατεύσαντες εἰς τὴν Ἀργεῖαν, Ῥαϊᾶς
χωρίον εἶλον, καὶ τοὺς ἐνοικοῦντας ἀποκτείναντες,
τὸ μὲν φρούριον κατέσκαψαν· αὐτοὶ δὲ πυθόμενοι
τοὺς Ἀργεῖους ὠκοδομηκέναι τὰ μακρὰ τείχη μέχρι
τῆς θαλάττης, ἐπελθόντες τὰ κατεσκευασμένα τείχη
κατέσκαψαν, καὶ τὴν εἰς τὴν οἰκίαν ἐπάνοδον ἐποιή-
σαντο. Ἀθηναῖοι δὲ ἐλόμενοι στρατηγὸν Ἀλκιβιά-
δην, καὶ δόντες αὐτῷ ἑκατὶ εἴκοσι, προσέταξαν συγκα-
τασκευάσαι τοῖς Ἀργείοις τὰ κατὰ τὴν πολιτείαν·
ἔτι γὰρ ἦσαν ἐν ταραχαῖς, διὰ τὸ πολλοὺς ὑπολελει-
φθαι τῶν τὴν ἀριστοκρατίαν αἰρουμένων. Ὁ δ' οὖν
Ἀλκιβιάδης καταντήσας εἰς τὴν τῶν Ἀργείων πόλιν,
καὶ συνεδρεύσας μετὰ τῶν τὴν δημοκρατίαν προκρί-
νόντων, ἐπέλεξε τῶν Ἀργείων τοὺς μάλιστα δοκοῦν-
τας τὰ τῶν Λακεδαιμονίων αἰρεῖσθαι· μεταστησά-
μενος δὲ τούτους ἐκ τῆς πόλεως, καὶ συγκατασκευά-

σας βεβαίως τὴν δημοκρατίαν, ἀπέπλευσεν εἰς τὰς Ἀθήνας. Τοῦτου δὲ τοῦ ἔτους λήγοντος, Λακεδαιμόνιοι μετὰ πολλῆς δυνάμεως ἐμβαλόντες εἰς τὴν Ἀργεῖαν, καὶ πολλὴν τῆς χώρας δηώσαντες, τοὺς φυγάδας τῶν Ἀργείων κατώκισαν εἰς Ὀρνεάς· ἐπιτεχίσαντες δὲ τοῦτο τὸ χωρίον ἐπὶ τῆς Ἀργείας, καὶ φρουροὺς τοὺς ἱκανοὺς ἀπολιπόντες, προσέταξαν κακοποιεῖν τοὺς Ἀργεῖους. Ἀπελθόντων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων ἐκ τῆς Ἀργείας, Ἀθηναῖοι μὲν συμμαχίαν ἐξέπεμψαν τοῖς Ἀργείοις, τριήρεις τεσσαράκοντα, ὀπλίτας δὲ χιλίους καὶ διακοσίους· οἱ δ' Ἀργεῖοι μετὰ τῶν Ἀθηναίων στρατεύσαντες ἐπὶ τὰς Ὀρνεάς, τὴν τε πόλιν κατὰ κράτος εἶλον, καὶ τῶν φρουρῶν καὶ φυγάδων οὓς μὲν ἀπέκτειναν, οὓς δὲ ἐξέβαλον ἐκ τῶν Ὀρνεῶν. Ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τὸ πεντεκαίδεκατον ἔτος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου.

(C. 82.) Olymp. XCI, 1. a. C. 414. Arch. Aristomnesto, Tribb. militum c. p. T. Claudio, Sp. Nautio, L. Sergio et S. Iulio, Byzantini, Chalcædonii et Thracæ in Eubyniam sæviunt. In Sicilia Selinuntii, fines Egestanorum violenter ingressi, postquam dehortantes eos respiciissent, tandem coguntur bellantibus cedere. Exacerbata inde discordia, post atroxque certamen Selinuntii victores. Qua clade debilitati Egestani quum Agrigentinarum praesidium Syracusiorumque frustra petiissent, frustra item adiissent Carthaginem, transmarinam inde societatem armorum quaerunt: quibus consiliis fortuna annuit.

82. Τῷ δὲ ἑκαταίδεκάτῳ παρ' Ἀθηναίοις μὲν ἦν ἄρχων Ἀριστόμηστος, ἐν Ῥώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχοι τέσσαρες κατεστάθησαν, Τίτος Κλαύδιος καὶ Σπόριος Νάυτιος, ἐπὶ δὲ Λεύκιος Σέντιος καὶ Σέξτος Ἰούλιος. Ἐπὶ δὲ τούτων παρὰ μὲν Ἕλλησις ἔχθη Ὀλυμπιάς πρώτη πρὸς ταῖς ἐνετήκοντα, καθ'

ἦν ἐνίκα στάδιον Ἐξαίνετος Ἀκραγαντῖνος. Βυζάν-
 τιοι δὲ καὶ Χαλκηδόνιοι παραλαβόντες Ὀρχᾶνας,
 ἐστράτευσαν εἰς τὴν Βιθυνίαν πολλοῖς πλήθεσι, καὶ
 τὴν τε χώραν ἐπόρθησαν, καὶ πολλὰ τῶν μικρῶν
 πολισιμάτων ἐκπολιορκήσαντες, ἐπετέλεσαν πράξεις
 ἀνόμητοι διαφερούσας· πολλῶν γὰρ αἰχμαλώτων κρα-
 τήσαντες, ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν καὶ παιδῶν,
 ἅπαντας ἀπέσφαξαν. Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους
 κατὰ τὴν Σικελίαν Ἐγεσταῖοι πρὸς Σελινουντίους
 ἐπολέμησαν περὶ χώρας ἀμφισβητησίμου, ποταμοῦ
 τὴν χώραν τῶν διαφερομένων πόλεων ὀρίζοντος. Σε-
 λινούντιοι δὲ διαβάντες τὸ ῥεῖθρον, τὸ μὲν πρῶτον
 τῆς παραποταμίας βίᾳ κατέσχον· μετὰ δὲ ταῦτα
 καὶ τῆς προσκειμένης χώρας πολλὴν ἀποτεμόμενοι,
 κατεφρόνησαν τῶν ἡδικημένων. Οἱ δ' Ἐγεσταῖοι
 παροξυνθέντες, τὸ μὲν πρῶτον διὰ τῶν λόγων πεί-
 θειν ἐπεβάλλοντο· μὴ ἐπιβαίνειν τῆς ἀλλοτριᾶς γῆς·
 ὧς δὲ οὐδεὶς αὐτοῖς προσεῖχεν, ἐστράτευσαν ἐπὶ τοὺς
 κατέχοντας τὴν χώραν, καὶ πάντας ἐκβαλόντες ἐκ
 τῶν ἀγρῶν, αὐτοὶ τὴν χώραν κατέσχον. Γενομένης
 δὲ διαφορᾶς μεγάλης ἀμφοτέραις ταῖς πόλεσι, στρα-
 τιώτας ἀθροίσαντες, διὰ τῶν ὀπλῶν ἐποιοῦντο τὴν
 κρίσιν. Διόπερ ἀμφοτέρων παραταξαμένων, ἐγένετο
 μάχη καρτερά, καθ' ἣν Σελινούντιοι νικήσαντες,
 ἀπέκτειναν τῶν Ἐγεσταίων οὐκ ὀλίγους. Οἱ δ' Ἐγε-
 σταῖοι ταπεινωθέντες, καὶ καθ' ἑαυτοὺς οὐκ ὄντες
 ἀξιόμαχοι, τὸ μὲν πρῶτον Ἀκραγαντίνους καὶ Συ-
 ρακουσίους ἔπειθον συμμαχῆσαι· ἀποτυχόντες δὲ
 τούτων, ἐξέπεμψαν πρεσβευτὰς εἰς τὴν Καρχηδόνα,

δεόμενοι βοηθῆσαι· οὐ προσεχόντων δ' αὐτῶν, ἐξή-
τουν τινὰ διαπόντιον συμμαχίαν· οἷς συνήργησε
ταυτιόματον.

(C. 83.) Quum enim Leontini, urbe agrisque eieeti, Athenien-
sium opem adversus Syracusanos implorassent, Egestanisque ma-
gnam pecuniae vim ad belli sumtus, strenuamque operam essent
polliciti: Athenienses, illorum gentilitia necessitudine, horum si-
mulata opulentia moti, de armis in Siciliam expediundis consilia
ineunt. Ibi Nicias quidem prudentia multis gravibusque de causis
bellum dissuasit; (C. 84.) sed Alcibiadis facundia et amplitudo
facile populum ad illud suscipiendum perduxit. Magna igitur
classe instructa, delectisque ducibus Alcibiade, Nicias et Lamacho,
bellum Syracusanum exoritur.

83. Λεοντίνων γὰρ ὑπὸ Συρακουσίων ἐκ τῆς
πόλεως μετωκισμένων, καὶ τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν
ἀποβεβληκότων, οἱ φυγάδες αὐτῶν συστραφέντες,
ἐκρίναν πάλιν αὐτοὺς Ἀθηναίους προσλαβέσθαι
συμμάχους, ὄντας συγγενεῖς. Περὶ δὲ τούτων κοι-
νολογησάμενοι τοῖς ἔθνεσιν, οἷς συνεφρόνησαν, κοι-
νῇ πρέσβεις ἐξέπεμψαν πρὸς Ἀθηναίους, ἀξιούντες
μὲν βοηθῆσαι ταῖς πόλεσιν αὐτῶν ἀδικουμέναις,
ἐπαγγελλάμενοι δὲ συγκατασκευάσειν αὐτοῖς τὰ κα-
τὰ τὴν Σικελίαν πράγματα. Παραγενομένων οὖν
εἰς τὰς Ἀθήνας τῶν πρέσβεων, καὶ τῶν μὲν Λεοντί-
νων τὴν συγγένειαν προσφερομένων καὶ τὴν προϋ-
πάρχουσαν συμμαχίαν, τῶν δ' Ἐγεσταιῶν ἐπαγγελ-
λομένων χρημάτων τε πληθὺς δώσειν εἰς τὸν πόλε-
μον καὶ συμμαχήσειν κατὰ τῶν Συρακουσίων· ἔδοξε
τοῖς Ἀθηναίοις ἐκπέμψαι τινὰς τῶν ἀρίστων ἀν-
δρῶν, καὶ διασκέπασθαι τὰ κατὰ τὴν νῆσον καὶ
τοὺς Ἐγεσταίους. Παραγενομένων οὖν τούτων εἰς
τὴν Ἐγέστην, οἱ μὲν Ἐγεσταῖοι χρημάτων πληθὺς
ἐπέδειξαν, τὰ μὲν οἰκοῦναι, τὰ δὲ παρὰ τῶν ἀστυ-

γειτόνων χρησάμενοι, φαντασίας ἔνεκεν. Ἀπελθόντων δὲ τῶν πρέσβειων, καὶ τὴν εὐπορίαν τῶν Ἑγεσταίων ἀπαγγειλάντων, συνῆλθεν ὁ δῆμος περὶ τούτων. Προτεθείσης δὲ τῆς βουλῆς περὶ τοῦ στρατεῦν ἐπὶ Σικελίαν, Νικίας μὲν ὁ Νικηράτου, θανμαζόμενος ἐπ' ἀρετῇ παρὰ τοῖς πολίταις, συνέβουλεψε μὴ στρατεῦν ἐπὶ Σικελίαν· μὴ γὰρ δυνατόν ὑπάρχειν ἅμα τε Λακεδαιμονίοις διαπολεμεῖν, καὶ δυνάμεις μεγάλας ἐκπέμπειν διαποντίους· καὶ τῶν Ἑλλήνων μὴ δυναμένους κτήσασθαι τὴν ἡγεμονίαν, ἐλπίζειν τὴν μεγίστην τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην νήσων περιποιήσασθαι· καὶ Καρχηδονίους μὲν ἔχοντας μεγίστην ἡγεμονίαν, καὶ πολλάκις ὑπὲρ τῆς Σικελίας πεπολεμηκότας, μὴ δεδυνῆσθαι κρατῆσαι τῆς νήσου, τοὺς δὲ Ἀθηναίους πολὺ λειπομένους τῇ δυνάμει τῶν Καρχηδονίων, δορυκτῆτον ποιήσασθαι τὴν κρατίστην τῶν νήσων.

84. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα διαλεχθέντος αὐτοῦ περὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως οἰκεῖα, τῆς ἐναντίας γνώμης προσεστικῶς Ἀλκιβιάδης, ἐπιφανέστατος Ἀθηναίων, ἔπεισε τὸν δῆμον ἐπανελεῖσθαι τὸν πόλεμον. Ἦν γὰρ ὁ ἀνὴρ οὗτος δεινότατος μὲν εἰπεῖν τῶν πολιτῶν, εὐγενεῖα δὲ καὶ πλούτῳ καὶ στρατηγία διανομασμένος. Εὐθύς οὖν ὁ δῆμος στόλον ἀξιόχρεων κατεσκεύασε, τριάκοντα μὲν τριήρεις παρὰ τῶν συμμάχων λαβόν, ἰδίᾳ δ' ἑκατὸν καταρτίσας· ταύτας τε κοσμήσας πᾶσι τοῖς εἰς πόλεμον χρησίμοις, κατέλεξεν ὀπλίτας εἰς πεντακισχιλίους, στρατηγούς δὲ τοεῖς ἐχειροτόνησεν ἐπὶ ταύτην τὴν στρατη-

ρίαν, Ἀλκιβιάδην καὶ Νικίαν καὶ Λάμαχον. Ἀθη-
 ναῖοι μὲν οὖν περὶ ταῦτα ἦσαν. Ἡμεῖς δὲ παρόντες
 ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ πολέμου τοῦ συστάντος Ἀθη-
 ναίοις καὶ Συρακουσίοις, κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ πρόθε-
 σιν, τὰς ἐπομένας πράξεις εἰς τὴν ἐχομένην βίβλον
 κατατάζομεν.
